

Tilinpäätös 2024

Raisio kaupunki | Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 103
Kaupunginvaltuusto 2.6.2025 § 82

Kaupungin 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Karmelinpuistoon istutettiin 50 pyökkiä. Kuvassa pyökin istuttaa Raision pienet puistokummit.

Kannen kuva: Arto Korhonen, Raision kamerat ry

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	5
Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1. Henkilöstö	9
1.1.2. Sivistystoimialan katsaus	10
1.1.3. Elinvoima- ja kilpailukykytoimialan katsaus	12
1.1.4. Taloudellinen kehitys vuonna 2024 ja arvio tulevasta kehityksestä	15
1.2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta	22
1.2.1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	22
1.2.2. Itsearviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta	23
1.2.3. Riskienhallinta	29
Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella	37
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	38
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja vertailu edelliseen vuoteen	38
1.3.2. Toiminnan rahoitus	48
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	52
1.5. Kokonaistulot ja -menot	56
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	57
1.6.1. Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt	57
1.6.2. Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	58
Raision Vesi Oy ja Raision Hulevesi Oy	59
1.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	66
Konsernitilinpäätös	67
Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	71
2. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU	72
2.1. Vertailu talousarvioon	72
2.2. Tavoitteiden toteutuminen	78
2.2.1. Kaupunginhallitus	78
2.2.2. Lupalautakunta	94
2.2.3. Infralautakunta	99
2.2.4. Sivistyslautakunta	105
2.2.5. Vapaa-aikalautakunta	114
2.3. Tuloslaskelman toteutuminen	121
2.4. Investointien toteutuminen	124
2.4.1. Hankkeiden toteutuma lautakunnittain	124
2.4.2. Monivuotisten hankkeiden vuotuinen käyttö tilinpäätöksessä 2024	126
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	128
2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	129
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	131
3.1. Tuloslaskelma	131
3.2. Rahoituslaskelma	132
3.3. Tase	133
3.4. Vastuusitoumukset	135

3.5. Konsernitilinpäätös.....	136
3.5.1. Konsernituloslaskelma	136
3.5.2. Konsernin rahoituslaskelma	137
3.5.3. Konsernitase	138
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	140
5. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETTY LASKELMAT	161
5.1. Muut eriytetyt laskelmat.....	161
5.1.1. Henkilöstöruokala Elauksen tuloslaskelman ja laskennallinen eriyttäminen	161
5.1.2. Venesataman tuloslaskelman laskennallinen eriyttäminen	162
6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	163
Tilinpäätöksen allekirjoitus	163
Tilinpäätösmerkintä	163
7. LUETTELO JA SELVITYKSET	164
Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositelajeista 1.1. – 31.12.2024	164

1. Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Rohkea ja vahva viisikymppinen oli viime vuonna historiallisessa vedossa

Raisio on kasvanut viimeiset neljä vuotta 1-2 prosentin vuosivauhtia ja vuoden 2024 lopussa kaupungin väkiluku oli 25 717 mikä on (taas) uusi ennätys. Kaupunkina Raisio täytti 50 vuotta. Juhlavuoden kertomuksessa vahvassa osassa oli valtion kanssa käydyt MAL-neuvottelut, joihin maan hallitus koplasi Väylän suurhankkeet mukaan lukien E18 Raision keskusta -hankkeen, joka on niin Väylän kuin Raision kärkihanke. Neuvotteluita valtion edustajien kanssa käytiin niin taustalla kuin julkisuudessa useita kuukausia, kunnes loppuvuonna kaupunki onnistui saavuttamaan valtion kanssa neuvottelutuloksen ja MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Investointipäätöksen saaminen kahden vuosikymmenen ajan suunnitellulle *E18 Raision keskusta -hankkeelle* yhdessä loppuvuonna arkkitehtuurikilpailun voittaneen *"Puistojen kaupunki"* suunnitelman toteutuksen kanssa merkitsee Raision keskustalle historiallista uudistumista ja kasvua seuraavan vuosikymmenen aikana.

Raisio nousi elinvoimamittareilla maan kärkeen

Edunvalvontaonnistumisten ohella Raisio paransi yhä viime vuonnakin sijoituksiaan erilaisissa kuntavertailuissa. Suomen Yrittäjien Kuntabarometrissa Raisio valittiin Suomen kuudenneksi ja Varsinais-Suomen toiseksi yritysystävällisimmäksi kaupungiksi yli 10 000 asukkaan kuntien joukossa ja EK:n Kuntarankingissa Raisio on Suomen toiseksi paras. Raisio ei ole enää yrittäjäystävällisyystilastoissa seudullinen alisuoriutuja, vaan koko maan kirkkainta kärkeä. Yhteistyö yrittäjien ja kaupungin kanssa on tätä nykyä luonnikasta ja kaupungin uusi työnvälitys- ja työllisyydenhoitotehtävä tuo uuden elementin kaupungin yrityspalveluekosysteemiin. Seuraavien vuosien suuri haasteemme on kehittyä edelleen yritysalueena ja kehittyä työllisyydenhoidossa yhtä kunnianhimoisesti.

Onnistumisten takana oli viime vuonnakin osaava ja hyvinvoiva kaupungin työntekijä

Raision menestyksen vahva perusta on hyvähenkinen ja strateginen päätöksentekokulttuuri sekä ammattitaitoinen, sitoutunut ja työssään viihtyvä henkilöstö. Kaupungin määrätietoinen työskentely henkilöstön hyvinvoinnin eteen merkitsi paitsi uusia palveluja ja parempia käytäntöjä, mutta myös 0,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienempiä sairauspoissaolokustannuksia. Raision viime vuosien panostukset henkilöstöön näkyvät pienempien sairauspoissaolojen rinnalla parempana työssä viihtymisenä. Kunta10 -henkilöstötyytyväisyyskyselyssä kaupungin tulokset paranivat kautta linjan ja 80 % kaupungin työntekijöistä suosittelisi Raisiota ystävälleen mikä on erinomainen tulos ja parempi kuin kertaakaan aikaisemmin.

Raisio rakensi mahdollisuuksia oppimiselle ja onnelliselle elämälle

Tiedonpuiston koulun rakentaminen jatkui aikataulussa, Myllypellon koulun suunnittelu eteni ja Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen käynnistyi. Päiväkodin rakennustyömaan käynnistymistä seurasi Kuloistenniityn uuden asuinalueen ensimmäisten kerrostalotyömaiden käynnistyminen ja vaikuttaa, että Raisio on nousemassa ensimmäisten kuntien joukossa rakentamisen alhosta. Kaupunki osallistui useiden raidehankkeiden suunnitteluun ja esimerkiksi kaupungin pyöräilyolosuhteita kehitettiin. Playa del Raisio vakiinnutti paikkansa kaupunkilaisten kesäisenä olohuoneena, jossa Beach Party -festivaalit järjestettiin toista kertaa. Kolmannet festarit ovat tulossa kesällä 2025.

Vuoden 2024 tulos on talousarviota parempi ja se hyödynnetään tulevien vuosien kasvuinvestointitaakan keventämiseen

Raision tulos vuodelta 2024 on 1,4 miljoonaa ja olisi ilman ylimääräisiä poistoja noin 4,3 miljoonaa euroa. Tulot ylittyivät, menot toteutuivat talousarviota pienempinä, verotulot toteutuivat ennakoitua suurempana ja yksittäisenä nostona sairaspöissaolojen (370 euroa / päivä) laskennalliset kustannukset ja työkyvyttömyyseläkemaksut olivat yhteensä yli 0,6 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2023. Hyvä tulos käytetään tulevien vuosien kasvuinvestointien rahoittamiseen siten, että Tiedonpuiston koulun rakentamista varten tehdään 1,2 miljoonan euron investointivaraus ja E18 hankkeen alta purettavien rakennuksien osalta tehdään 2,8 miljoonan euron kertapoisto. Aiemmin tehdyt investointivaraukset huomioiden varausten purkaminen ja tulosta tasaava vaikutus ulottuu 2030-luvulle asti. Vuoden 2024 tulokseksi muodostuu investointivarausten ja kertapoistojen jälkeen 220 000 euroa.

Raision kaupunkiorganisaatio onnistui vuonna 2024 saavuttamaan vuotuiset strategiset ja taloudelliset tavoitteet valtaosaltaan hyvin tai tavoitetasoa paremmin.

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

18.3.2025 Raisiossa

KAUPUNGINVALTUUSTO 1.8.2021-31.5.2025

Puheenjohtaja

Laulumaa Janne, SDP

I varapuheenjohtaja

Seikola Harri, KOK

II varapuheenjohtaja

Suominen Heikki, PS

III varapuheenjohtaja

Suominen Jani, VIHR

SDP

Korhonen Ari

Lehto-Laurila Hannele

Kivijärvi Anneli

Ollila Annika

Äikäs Niina

Rosama Jarmo

Parantainen Vesa

Kosonen Kimmo

Dahlgren Niko

Suro Aleks

KOK+RKP

Leinonen Ari

Salonen Jari

Aso Janne

Moislahti Jonni

Parkko Tanja

Maunula Markus

Hurmerinta Teija (Vuorinen Elisa 9.12.2024 asti)

Savola Eeva

Våg Hans (RKP)

PS

Koivisto Mika

Kangasoja Mikko

Soiniitty Tapio

Tammelin Mikko

Heiskari Jyrki

Efe Pirita

Grönblom Evert

VIHR

Mero Jonna

Rintee Salla

Mylly Ella

Toivonen Niko

VAS

Lindqvist Emma
Tyyskänen Eveliina
Jormanainen Juha
Lehtonen Aarre

KESK

Haavisto Erkki
Rantala Jukka
Aaltonen Helinä

KD

Pulkkinen Jari

Kaupunginvaltuutettu Heikki Laine

Laine Heikki

KAUPUNGINHALLITUS 1.8.2023-31.5.2025**Puheenjohtaja**

Salonen Jari, KOK

I varapuheenjohtaja

Rosama Jarmo, SDP

II varapuheenjohtaja

Koivisto Mika, PS

KOK

Moislahti Jonni
Parkko Tanja

SDP

Lehto-Laurila Hannele
Rantanen Satu

PS

Kangasoja Mikko

VIHR

Mero Jonna

VAS

Lindqvist Emma

KESK

Rantala Jukka

1.1.1. Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja muutokset

Vakituisia työntekijöitä Raision kaupungilla oli 31.12.2024 837 henkilöä. Vuoteen 2023 verrattuna vakinaisten määrä lisääntyi 27 työntekijällä. Määräaikaista työntekijöitä oli 31.12.2024 tilanteessa 74 työntekijää vähemmän kuin vuonna 2023. Määräaikaista työntekijöistä viisi työntekijää oli työllistetty palkkatuella (vuonna 2023: 22; 2022: 32).

Raision kaupungin henkilöstön määrä henkilötyövuosina vuonna 2024 oli 964,8 (vuonna 2023: 955,1; 2022: 1556,2; 2021: 1514,7). Koko kaupungin työvoiman määrä lisääntyi 9,7 htv vuodesta 2023.

Vuoden 2024 aikana valmistauduttiin työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen kunnille 1.1.2025 alkaen. Valmistelua tehtiin elinvoima- ja kilpailukykytoimialalla ja keväällä yritys- ja työllisyyspalveluihin rekrytoitiin uusi yritys- ja työllisyyspalveluiden johtaja.

Henkilöstön ikärakenne

Raision kaupungin henkilöstön ikärakenne on pysynyt jo useamman vuoden hyvin samankaltaisena. Vuonna 2024 kaupungin vakituisista työntekijöistä 48,5 % on yli 50-vuotiaita ja alle 30-vuotiaita on 7,3 %. Lukumääräisesti suurin ikäryhmä on aikaisempien vuosien tapaan 55-59-vuotiaat (142 henkilöä).

Palkkakustannukset

Vuoden 2024 käyttötalouden palkkakustannukset (palkat ja palkkiot, joista on vähennetty henkilöstökorvaukset) olivat 40 244 678 euroa (vuonna 2023: 39 238 739 euroa).

Talkoovapaita pidettiin siten, että säästöjä syntyi 41 303 euroa.

Rekrytointi

Vuoden 2024 aikana ulkoisessa haussa oli 215 tehtävää (vuonna 2023: 281). Haettavina olleista työpaikoista oli vakituisia 55 %. Hakijoita Raision kaupungin tehtäviin oli yhteensä 3 397 (vuonna 2023: 2 092). Hakijoiden määrä on merkittävästi kasvanut aiemmista vuosista.

Henkilöstöpalvelut päivitti yhdessä viestintäpalvelujen kanssa kaupungin rekrytointiprosessin. Vuoden aikana otettiin käyttöön myös anonyymi rekrytointi. Siinä hakemuksia käsitellään ilman työnhakijoiden tunnistetietoja kuten nimeä, kuvaa, syntymäaikaa, sukupuolta, yhteystietoja tai äidinkieltä.

Työterveyshuolto

Raision kaupungin työterveyspalvelut kilpailutettiin vuonna 2024. Kilpailutuksen tuloksena työterveyspalvelujen tuottajana jatkaa 31.12.2027 saakka Pihlajalinna Terveys Oy. Sopimukseen sisältyy kahden (2) vuoden optio.

Henkilöstön hyvinvointi

Raision kaupungin henkilöstön hyvinvointia pyritään ylläpitämään ja edistämään eri tavoin. Henkilöstölle on tarjolla esim. erilaisia henkilöstöetuuksia, kuten kulttuuri- ja liikuntaetu, erilaista virkistystoimintaa sekä polkupyöräetu. Lisäksi Raision kaupungilla on käytössä työkyvyn aktiivisen tuen toimintamalli, jonka tarkoituksena on auttaa havaitsemaan työkykyyn liittyvät ongelmat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä tukea osatyökykyisten työssä jatkamista.

Korvaava / muokattu työ on Raision kaupungin työkyvyn tukemisen toimintatapa, joka toimii vaihtoehtona sairauslomalle. Korvaavalla työllä tarkoitetaan sitä, että vaikka työntekijä on sairauden, tapaturman tai raskauden vuoksi estynyt tekemästä omaa työtään, voi hän

terveyttään tai toipumistaan vaarantamatta tehdä tilapäisesti joko omaa työtään kevennettynä/muokattuna tai muuta työkykyään ja osaamistaan vastaavaa työtä omassa työyksikössä tai jossakin muussa kaupungin yksikössä.

Raision kaupunki jatkoi yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa psykososiaaliset työolot ja sykevälivaihtelu – hyvällä sykkeellä töissä –tutkimushanketta. Tutkimushankkeen tavoitteena on selvittää itsearviointikyselylomakkeiden ja sykevälivaihtelumittausten avulla, mitkä työn ja työpaikan psykososiaaliset vaatimus- ja voimavaratekijät ovat keskeisimpiä sykevälivaihtelun edistäjiä ja heikentäjiä. Tutkimuksessa laaditaan verkko-oppimateriaali ja työkirja, joiden avulla sykevälivaihtelun kannalta keskeisiä työolotekijöitä voi oppia muokkaamaan ja säätelemään terveyttä tukevaksi.

Raision kaupungin Kunta10 –tulosten mukaan johtamiseen ja työyhteisöön liittyvissä mittareissa kautta linjan on tapahtunut myönteistä kehitystä, kokemus päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta on lisääntynyt ja on parempi kuin Kunta10-kunnissa keskimäärin. Myös lähiesihenkilöiden toimintaan ollaan tyytyväisiä ja kehityskeskusteluja on käyty ahkerasti. Kunta10 -tulokset osoittivat, että kaupungin henkilöstön voimavaroja ovat työyhteisö ja mielekäs työ. Jopa 80 % työntekijöistä suosittelee työpaikkaansa ystävälleen.

Tarkemmat tiedot henkilöstöstä esitetään henkilöstöraportissa.

1.1.2. Sivistystoimialan katsaus

Sivistys- ja vapaa-aikatoimiala

Raision kaupungin sivistys- ja vapaa-aikatoimiala saavutti vuoden 2024 aikana pääsääntöisesti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Sivistyslautakunnan talous toteutui talousarviota paremmin. Valtakunnallinen linjaus hankerahoitusten pienentämiseksi näkyi sivistyslautakunnan hakerahoituksen pienentyessä n. 40 %. Varhaiskasvatuksen maksutuotot ylittivät arvion lasten määrän kasvun myötä. Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Kaikkia toimenpideohjelmaan merkittyjä henkilöstösäästöjä ei toteutettu. Vapaa-aikalautakunnan talous toteutui talousarviota paremmin, tulot ylittyivät ja menot alittuivat kasvunhallintaohjelman toimenpiteiden myötä suunnitellusta.

Sivistyslautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2024

Varhaiskasvatuksessa lasten, erityisesti alle kolmevuotiaiden määrä jatkoi kasvuaan ja loi haasteita pätevän henkilöstön rekrytointiin ja tilojen riittävyteen. Pätevien varhaiskasvattajien rekrytointilanne oli kuitenkin parempi kuin vuonna 2023. Työnantajakuva Raision varhaiskasvatuksessa on hyvä. Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti ja otetaan käyttöön elokuussa 2025. Varhaiskasvatuksen henkilöstön digitaalisia taitoja kehitettiin hyvän pedagogisen toiminnan kehittämishanke ”Uudet lukutaidot” mukaisesti. Liikkuvaa varhaiskasvatusta toteutettiin yhteistyössä liikuntatoimen kanssa mm. parantamalla leikkipihaolosuhteita.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 2445, kasvua oppilaiden kokonaismäärässä oli 23 oppilaan verran kasvun keskittyessä alakouluihin. Vaisaaren oppilasmäärä väheni kymmenellä oppilaalla. Tiedonpuiston koulun rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja tilojen käyttäjiä aktiivisesti osallistaen aikataulussaan tammikuussa 2026 tapahtuvaa käyttöönottoa kohti. Myllypellon koulun hankesuunnittelu aloitettiin henkilöstöä ja sidosryhmiä suunnitteluun osallistaen.

Perusopetuksen yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen on edennyt toimintakulttuurin kehittämiskohteiden kartoittamisen jälkeen toimenpiteiden toteuttamiseen työyhteisöjen valmentamisen ja kouluttamisen kautta. Yhteisen toimintakulttuurin strategian viimeistely viivästyi oppimisen tuen valtakunnallisen uudistuksen myötä ja valmistuu vuoden 2025 aikana.

Oppilaiden koulupoissaolojen vähentämiseen tähtäävän hanketyön jalkauttaminen ei ole toteutunut suunnitellusti, vaan oppilaiden poissaolot jatkoivat kasvuaan. Läsnaolomallin juurruttaminen vaatii vielä toiminnalta ja sen johtamiselta muutoksia.

Opiskeluhuollon kehittäminen ja yhteistyö Varhan kanssa etenee alueellisen opiskeluhuollon kehittämistyön ja yhteisövaikuttavuuden mallin pilotoinnin muodossa. Tavoitteena on tarjota lapsille, nuorille ja heidän perheilleen kuormittavissa elämäntilanteissa tukea mahdollisimman aikaisin ja helposti. Yhden kontaktin palveluissa perheitä tuetaan alusta alkaen kokonaisvaltaisesti, sivistystoimen, sosiaali- ja terveyspalveluiden, järjestöjen ja seurakuntien ammattilaisten yhteisin voimin. Moniammatillinen opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan edustus on mukana Varhan eri toimintojen yhteistyöryhmissä. Opiskeluhuollon palvelut ovat olleet mitoituksen mukaiset toimintavuonna.

Liikunnan osuutta lasten ja nuorten arjessa tuettiin monin tavoin yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Kaikki Raision perusopetuksen koulut ovat Liikkuva koulu -toiminnassa mukana. Raisio harrastaa -mallin ryhmät ovat mahdollistaneet harrastamisen yli 1500 lapselle ja nuorelle.

Raision lukion opiskelijamäärä oli 438. Kaksoistutkinnon opiskelijoita oli 34. Keväällä ylioppilastutkinnon suoritti 112 ja syksyllä 20 opiskelijaa. Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat valtakunnan keskiarvojen tuntumassa. Yrittäjyyskasvatuksen puitteissa opiskelijat ohjasivat alakoulun oppilaita Yrityskylässä, suorittivat Turun AMK:n kanssa yhteistyössä Yrittäjyyden perusteet -opintojakson ja järjestivät Hackathon -leirin. Yhteisöllisyyttä kehitettiin hanketyöllä, teemaviikoilla ja erilaisilla tapahtumilla. Hanketyön kautta vakiinnutettiin ja kehitettiin lukion erityisopetusta.

Raisio-opisto järjesti 8 928 opetustuntia toimintavuonna. Kurssilaisia oli 6 744 ja kursseja 456. Taiteen perusopetukseen kuvataidekoulussa osallistui 85 oppilasta. Suosittuja opintoja olivat terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tukevat kurssit, digitaidot ja kädentaidot, erityisesti keramiikka.

Vapaa-aikalautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2024

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminnot toteutuivat suunnitellusti. Kirjaston lainausmäärät pysyivät lähes samalla tasolla vuoteen 2023 verrattuna, fyysiset kirjastokäynnit kasvoivat merkittävästi, 26 %. Tapahtumien kokonaismäärä laski, mutta järjestetyt tapahtumat vetivät runsaasti kävijöitä. Erityisen suosittuja olivat Lasten lauantait. Raision museo Harkon toiminta Raision Kirjastotalolla vakiintui. Museossa järjestettiin kolme uutta näyttelyä, useita luentoja ja näyttelyiden oheisohjelmia. Museoamanuenssi aloitti työnsä huhtikuussa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku tuotti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja nuorille monipuolisia kulttuurielämyksiä. Elämyspolun ohjauksiin osallistui kirjastossa 1730 ja museossa 980 lasta kulttuuriohjelmaan osallistuneiden lasten lisäksi. Ikäihmisten ja erityisryhmien palveluita kehitettiin. Kotipalveluiden asiakasmäärä kasvoi 28 %. Monikielinen kirjastokokoelma ja päiväkotien monikieliset Iltasatuhyllyt otettiin käyttöön. Kansallinen e-Kirjasto aukesi keväällä ja sen käyttöön opastettiin asukkaita. Friisilän verstaasalueen Navetta-rakennuksen keramiikkapaja kunnostettiin.

Liikuntapalveluissa järjestettiin monipuolista aktiivista toimintaa valtakunnallisten liikkumisen edistämisen ohjelmien, Raisio harrastaa – mallin harrastustoiminnan, liikuntaneuvonnan ja muun oman toiminnan kehittämisen kautta. Ohjelmat kattavat kaikkien ikäryhmien liikuttamisen monin eri tavoin, mm. perheliikuntatapahtumien, lajikokeilujen, perheiden liikuntaleikkikoulujen, puistotreffien, uinnin mahdollistamisen, perheiden liikuntaryhmien ja kouluilla järjestettävän harrastustoiminnan puitteissa. RaiHan toiminnassa liikunnan lisäksi on tarjolla myös kädentaitojen, ruuanlaiton ja musiikin ryhmiä. Liikkuva koulu -toiminnan puitteissa kehitettiin koulujen liikunnan vuosikelloja ja toiminnan lisäämistä koulukohtaisesti liikuntasuunnittelijan ja Liikkuva koulu -koordinaattorin johdolla. Vaisaaren yläkoulussa aloitettiin välkkäri- ja välintuntivälinelainaamotoiminta. Aikuisten liikuntaneuvontaa ja -ohjausta kehitettiin Let's Go -kortin puitteissa. Soveltavan liikunnan strategiatyö aloitettiin toimintavuoden aikana ja liitetään valmistuessaan osaksi kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Henkilöstön hyvinvointia edistettiin

yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa mm. ryhmävalmennuksin. Ikäihmisten liikkumista lisättiin mm. kouluttamalla vertaisliikuttajia, tekemällä yhteistyötä liikunnan pariin ohjaamiseksi, lisäämällä osallisuutta ja tehostamalla viestintää. Ikäihmisten liikuntasuunnittelijan vakanssi perustettiin.

Liikuntaympäristöjen kehittämisohjelma eteni toimenpiteiden tasolle mm. retkeilyreittien opasteiden ja olosuhteiden kehittämisen, ulkokenttien valaistuksen energiatehokkuuden parantamisen, pyöräpysäköintipaikkojen toteuttamisen ja lhalan ulkokuntosalin uudistamisen myötä. Varppeen päiväkodin pihan liikunnallistaminen ja monimuotoistaminen toteutettiin poikkihallinnollisena yhteistyönä. Raison jäähallien toiminnan siirtymisen valmistelu kiinteistösaakeyhtiöltä kaupungin omaksi toiminnaksi saatiin päätökseen.

Nuorisopalvelut järjestivät nuorisotilatoimintaa Nopassa, Tikkellä ja Pommarissa. Krokkanin toiminta lopetettiin vähäisen kävijämäärän vuoksi. Nuorisotilatoiminta oli monipuolista, mm. erilaisia tapahtumia, ohjattua pelitoimintaa ja eri kohderyhmille suunnattua toimintaa, kesänuokkareita ja musiikkitoimintaa. Nuorisotyöntekijät jalkautuivat nuorten pariin kaupungille. Loma-aikoina järjestettiin leiritoimintaa, retkiä ja tapahtumia. Koulunuorisotyö jatkui Vaisaaren yläkoulussa ja alakoulujen koulunuorisotyötä kehitettiin. Lasten parlamentti kokoontui vuotuisen tapaamiseen ja nuorisovaltuusto kokoontui kymmenen kertaa. Nuorten työpajatoiminta on muutoksessa, toiminta keskitettiin Nopassa sijaitsevaan työpajatilaan. Työpajatoimintaan osallistui 15 nuorta. Etsivä nuorisotyö tavoitti n. 90 nuorta. Kaupungin kesätyötoiminnan organisointi tuotti 63 työpaikkaa nuorille. Kv-klubin toiminta oli aktiivista ja ystävyyshaupunkitoimintana nuoret vierailivat Saksan Elmshornissa.

Raisiossa 24.2.2025

Leena Laakso

sivistysjohtaja

Sivistyslautakunnan tilinpäätöskäsittely 5.3.2025 § 26

<https://julkaisut.raisio.fi/dynasty10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting&id=2025510>

Vapaa-aikalautakunnan tilinpäätöskäsittely 4.3.2025 § 23

<https://julkaisut.raisio.fi/dynasty10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting&id=2025518>

1.1.3. Elinvoima- ja kilpailukykytoimialan katsaus

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa ilmassa oli useita epävarmuustekijöitä; mm. inflaatio, elintarvikkeiden hintojen nousu ja toimitusketjujen logistiikkaongelmat. Energian hinnan nousu oli osin jo vakiintunut. Yleiskustannusten nousu heijastuu palveluhankintoihin ja kuljetuskustannuksiin. Vuoden 2023 talousarviossa korotettiin em. nimikkeille varattuja määrärahoja, mutta vuodelle 2024 vastaavia yleiskorotuksia ei tehty.

Infrapalvelut toteutti sivistystoimialan hyväksyttyä palveluverkon uudistusta. Tiedonpuiston koulun rakentaminen aloitettiin 2023 ja koulu valmistuu syksyllä 2025. Uuden yhtenäiskoulun (Myllypelto) projektinjohtourakoitsija kilpailutettiin ja valittiin loppuvuodesta 2024; myös hankesuunnitelman laatiminen aloitettiin. Raisonlahden koulun tarveselvityksen laatiminen aloitettiin loppuvuodesta 2024. Kuloistenniityn uuden päiväkodin rakentaminen aloitettiin kesällä 2024 ja kohde valmistuu elokuussa 2025. Muiden kiinteistöjen peruskorjauksia tehtiin 1,2 M€:n määrärahalla. Pienikiinteistöjä purettiin tulevan E18-hankkeen katualueelta.

E18 Raision keskusta –hankkeen toteutuminen varmistui MAL-neuvotteluiden päätteeksi joulukuussa 2024, mutta tarkka aloitusajankohta ei ollut vielä tiedossa vuonna 2024. Hanke edellyttää kaupungilta investointikustannuksia Väyläviraston kanssa aiemmin sovitun kustannusjaon mukaisesti. Raision Vesi Oy:n on tehtävä korvaavia vesihuollon yhteyksiä ennen E18-hankkeen rakentamisen aloittamista; tähän liittyen talousarviossa on varauduttu Martinkadun rakentamiseen vesihuollon hankkeen yhteydessä. Vesihuolto/katuhanketta ei toteutettu vielä vuonna 2024.

Infrapalvelut osallistui ratahankkeiden projekti- ja suunnittelutyhmiin; Turku-Uusikaupunki –radan perusparannus, Turku-Naantali –radan perusparannus ja sähköistäminen, Nuorikkalan seisakkeen ratasuunnitelma sekä Kuloisten risteyssillan tiesuunnitelman laatimisen hankeryhmään.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteitä tehtiin; mm. Varppeenkadun parantaminen sekä eri puolille kaupunkia asennettiin uusia pyöräkatoksia ja pyörätelineitä. Hulevesien hallinnan strategia laadittiin. Vesihuollon toiminta-alueen päivittäistyö aloitettiin.

Ruokapalvelut jatkoi biojätteen punnitsemista ja kirjaamista päivittäin; kerätyllä tiedolla pystyttiin vaikuttamaan ruokahävikin vähenemiseen.

Talouden toteutuman näkökulmasta infrapalvelujen toimintatuotot ylittyivät noin 1,2 miljoonalla eurolla. Suurin tulokohde oli hulevesimaksu, jonka arvioitu summa ei sisällynyt vuoden 2024 talousarvioon. Toimintamenot alittuivat 0,2 miljoonalla eurolla budjetoituun verrattuna. Toimintakate oli noin 1,4 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Vuonna 2024 investointeja toteutettiin yhteensä 33,3 miljoonalla eurolla.

Infralautakunnan tilinpäätöskäsittely 11.3.2025 § 33

<https://julkaisut.raisio.fi/dynasty10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025513-4>

Kaavoituspalveluiden osalta valmistuneita asemakaavoja oli yhteensä 4 kpl. E18 Krookilan liittymä Nuorikkalassa, E18 Raisionkaari Vaisaassa, Karukkokatu Somersojalla ja Ihalanmutka Ihalassa. Näistä E18 Krookilan liittymä, E18 Raisionkaari ja Ihalanmutka olivat vaikutuksiltaan vähäisiä ja ne hyväksyi kaupunkikehitysjaosto.

Maankäyttö- ja asumispalveluissa uusia omakotitalotontteja ei luovutettu vuoden 2024 aikana yhtään. Omakotitalotontteja varattiin syksyn aikana, mutta ne eivät ehtineet luovutukseen asti kalenterivuoden aikana. Kerrostalotontteja luovutettiin 4 kpl, vuokrattuna. Rivitalotontteja luovutettiin 2 kappaletta, vuokrattuna. Yritystontteja luovutettiin yhteensä 9 kpl, näistä kuusi vuokraamalla ja kolme myymällä. Lisäksi kahden yritystontin vuokrasopimukset uusittiin.

Rakennus-, toimenpide- ja maisematyölupien määrät putosivat hieman vuodesta 2023, joskaan ei yhtä merkittävästi kuin miten rakentamisen toimialan näkymät heikkenivät kansallisesti. Kaikkiaan erityyppisiä päätöksiä tehtiin rakennusvalvontapalveluissa yhteensä 475 kpl. Erilaisia lupiin liittyviä tarkastuksia ja katselmuksia kirjattiin yhteensä 891 kpl. Lupapäätöksen hakija sai käteensä erittäin ketterästi, keskimäärin 23 päivässä.

Yritys- ja työllisyyspalveluiden vuosi 2024 oli vahvasti tulevien muutosten valmisteluaikaa. TE-palvelu-uudistus astui voimaan 1.1.2025 ja siihen liittyvät työllisyysalueen sopimukset hyväksyttiin syksyn 2024 aikana. Vuodenvaihteessa siirtyi Raision vastuulle niin työvoimapalveluiden lähipalveluiden tuottamista kuin lakisääteistä kotoutumispalveluakin. TE-palveluista siirtyvää henkilöstöä kaupungille saatiin yhteensä 26 henkeä. Raisio tuottaa työllisyyden lähipalvelua ja kotoutumispalvelua myös Turun seudun läntisille kunnille.

Ympäristöpalveluiden alaisia ilmoituksia käsiteltiin vuoden aikana useita. Ilmoituksia melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta käsiteltiin vuoden aikana 5 kpl.

Poikkeamishakemuksia talousjätevesien käsittelystä käsiteltiin 1 kpl.

Ympäristönsuojelumääräysten poikkeamishakemuksia käsiteltiin 11 kpl. Poikkeamishakemukset

koskivat öljysäiliöiden poistamisvelvoitetta. Maa-aineslupahakemuksia käsiteltiin 1 kpl. Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset toteutuivat 100 %. Valvonnassa oli lisäresurssia puolen vuoden ajan. Valvonta kohdistettiin erityisesti autokorjaamojen valvontaan.

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla keskityttiin valtakunnallisiin painopisteisiin, kuten lämpötilojen hallintaan ja jäljitettävyyteen, mutta myös tilojen ja rakenteiden puhtauteen ja kunnossapitoon, tuotanto- ja käsittelyhygieniaan, elintarvikkeista annettaviin tietoihin, henkilökunnan toimintaan ja omavalvontaan. Ruokaviraston valvonnan painopisteenä 2024 oli myös elintarvikeketjun rikosten torjunta, josta saatiin koulutusta säännöllisesti vuoden aikana.

Eläinlääkintähuoltolain uudistuksesta saatiin päätös ja se tulee voimaan 1.1.2026. Muutoksen vaikutuksiin ja tarvittaviin päätöksiin varautuminen ja selvittäminen alkoi loppuvuodesta 2024. Hyötyeläinten päivystyksessä yhteistyö Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa jatkui totutunlaisena. Pieneläinpäivystys järjestetään maakunnan laajuisena yhteistyönä. Vuoden 2024 aikana kilpailutettu pieneläinpäivystys aloitti 1.1.2025 alkaen uuden toimijan toimesta Raision toimipisteessä Kapponkadulla.

Tulevaisuuden kestävä Raisio –hanke päättyi 30.4.2024 ja Helmikunnat 2 –yhteishanke päättyi 31.10.2024. Vuoden aikana ympäristötyön resursointi vakinaistui ja rekrytoidun ympäristösuunnittelijan työnkuva on nyt entistä pitkäjänteisemmin kohdennettu kaupungin ympäristötyöhön. Ympäristöohjelman mukaista toimenpiteiden raportointia toteutettiin Ympäristövahti-palvelussa.

Talouden toteutuman näkökulmasta KH, kaupunkikehityksen toimintatuotot ylittyivät 313.541 euroa ja toimintakulut alittuivat 563.503 euroa talousarviossa arvioidusta. Toimintakate oli täten 877.043 euroa talousarviossa arvioitua parempi. Toimintakatteen toteutumaprosentti oli –30,5 %.

Lupalautakunnan tilinpäätöskäsittely 13.3.2025 § 15

<https://julkaisut.raisio.fi/dynasty10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025505-5>

1.1.4. Taloudellinen kehitys vuonna 2024 ja arvio tulevasta kehityksestä

Maailmantalouden näkymät ovat varovaisen positiiviset, mutta niitä varjostavat merkittävät ja kasvavat riskit. Kasvu on säilynyt kohtuullisen vahvana huolimatta kauppapoliittisista jännitteistä ja geopolittisista haasteista. Euroalueella inflaation hidastuminen, reaalitulojen kasvu ja korkojen lasku tukevat elpymistä, mutta Saksan teollisuuden vaikeudet ja poliittiset riskit keskeisissä maissa luovat epävarmuutta ja ovat heikentäneet kasvunäkymiä.

Yhdysvalloissa vahva työllisyystilanne ylläpitää yksityistä kulutusta, vaikka erittäin nopea kasvu hidastuukin ennustejaksolla. Kiinassa viennin elpyminen ja elvyttävä talouspolitiikka tukevat taloutta, mutta kotimaisen kysynnän heikkous ja deflaation uhka varjostavat näkymiä.

Keskeinen uhka maailmantalouden kasvulle on Yhdysvaltojen tuleva kauppapolitiikka ja muiden maiden vastaus siihen. Yhdysvaltojen tullien nostolla olisi negatiivisia vaikutuksia etupäässä sen omaan talouteen. Vastatoimet ja kauppasodan eskaloituminen sen sijaan heikentäisivät koko maailmantalouden kasvua.

Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Palveluiden viennin kasvu sen sijaan on jo nopeutunut. Viennin kasvusta huolimatta nettoviennin vaikutus talouskasvuun jää tulevina vuosina pieneksi, sillä myös tuonti kasvaa reippaasti investointien lisääntymisen myötä. Suomen vaihtotase onkin lievästi negatiivinen koko ennustejaksolla.

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden 2024 aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jäi 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna.

Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus vähenee. Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää.

Inflaation hidastumisen ja korkojen laskun odotetaan kääntävän sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun vuonna 2025. BKT odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys odotetaan paranevan talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Talouden kehitys ja elpyminen ovat kuitenkin voimakkaasti riippuvaisia maailmantalouden kehityksestä. Geopoliittisesta tilanteesta johtuen, niin rahoitusmarkkinat kuin esimerkiksi raaka-ainemarkkinat ovat tällä hetkellä hyvin volatiileja ja aiheuttavat näin suurta epävarmuutta Suomen talouteen ja kuntien talouteen. Työmarkkinatilanne on myös auki mikä aiheuttaa suurta epävarmuutta kuntien kustannusten kehittymiseen. Työn alla olevan valtionosuusuudistuksen vaikutuksia vuodesta 2027 alkaen ei vielä tiedetä kuntakohtaisesti. Lähtökohtana uudistus toteutuu neutraalina valtion ja kuntien välillä mutta yksittäisen kunnan valtionosuusrahoitus saattaa muuttua merkittävästikin.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna. Alijäämä alkanee kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämäksi on arvioitu 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejaksolla. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 82 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 87 prosenttiin vuonna 2029. Niin sanotun kestävyysvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Kuntatalouden tila heikkeni edellisvuodesta. Kuntien ja kuntayhtymien käyttötalous toteutui kuitenkin selvästi vuoden 2024 talousarvioita parempana johtuen toimintakulujen maltillisesta

kehityksestä yhdistettynä talousarvioita hiukan parempiin verotuloihin. Kuntien tilikauden tulos oli + 1,1 miljardia euroa vuonna 2024. Vuoden 2023 tulokseen verrattuna tulos on kuitenkin iso heikkenys. Tuloksen heikkeneminen johtuu pääosin siitä, että kuntien verotulot laskivat -3,4 %:n verran. Verovuosi 2023 olikin veromaksatusten kannalta poikkeuksellinen, kun vuoden verokertymään vaikutti voimakkaasti aikaisempien vuosien verohännät. Suomen hallitus on asettanut tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Vuoden 2024 aikana kuntatalouden tila kuitenkin heikkeni. Tavoitteen saavuttamista vaikeuttaa tällä hetkellä Suomen talouden heikompi kehitys sekä inflaation ja korkotasojen pysyminen varsin korkealla.

Positiivisesta käyttötalouden tuloksesta huolimatta kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jäi negatiiviseksi ja kuntien lainakanta kääntyi selkeään kasvuun. Kuntien tulorahoitus ei riittänyt investointeihin. Kuntien käyttötalouden heikentyminen johti näin siihen, että osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Kuntien lainakanta kääntyi näin ollen kasvuun. Samalla kuntien korkokulut kasvoivat 23 % johtuen niin korkotason kuin lainakannan kasvusta. Korkomarkkina ei tällä hetkellä odota, että korkotaso palaisi vuotta 2022 edeltävälle tasolle.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2025-2028.

Valtio on sitoutunut kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Tämä periaate ei näytä toteutuvan TE-uudistuksen osalta vuoden 2025 aikana. Uudistuksen tuoma lisärahoitus ei näytä kattavan uudistuksen lisääntyneitä kustannuksia.

Yleisellä tasolla väestönkehityksestä johtuva palvelutarpeen lasku haastaa kuntia toiminnan sekä palveluverkon sopeuttamiseen. Raision osalta ennusteet osoittavat kuitenkin, että väestö miltei kaikissa ikäkatgorioissa kasvaa aina vuoteen 2040 asti. Turun seudun väestönkasvu on ennätyksellisellä tasolla ja kasvu perustuu muuttovoittoon kotimaasta ja ulkomailta. Hieman yli puolet muuttovoitosta on tullut ulkomailta ja vähän alle puolet kotimaasta. Maahanmuuton suhteellinen osuus kasvussa on korostunut viime vuosina ja korostuu myös Raisiossa. Heikko luonnollinen väestönkasvu korostaa muuttoliikkeen merkitystä ja tuleva kasvu edellyttääkin niin vetovoimaa kuin pitovoimaa.

Raisiossa on yritysten taholta tehty ja on tekeillä uusia merkittäviä investointeja, joilla odotetaan olevan positiivinen vaikutus sekä kaupungin elinvoimaisuuteen että kaupungin vetovoimaan. Kouluverkko uudistus, E18-hanke ja Keskustan kehittäminen ovat esimerkkejä hankkeista, jotka lisäävät entisestään kaupungin vetovoimaisuutta. Raision sijainti on kasvun ja vetovoiman kannalta erinomainen.

Käyttötalouden näkökulmasta Raision kaupungin talous on ollut tasapainossa vuodesta 2020 alkaen aina vuoteen 2024 siten, että vuosikate on kattanut poistot. Raisiolla on kertynyt ylijäämää 24,2 milj. euroa vuoden 2024 tulos huomioiden ja velkamäärä on vielä varsin maltillisella tasolla.

Raision taloudellinen kehitys

Vuoden 2024 tilikauden tulos on 1,4 milj. euron suuruinen.

Tulokseen on vaikuttanut tilinpäätöksen yhteydessä päätettävät ylimääräiset poistot, joita tehdään 2,8 milj. euron edestä ja kohdistetaan rakennuksiin, jotka kaupunki joutuu purkamaan E18-tiehankkeen toteutuessa. Ilman ylimääräisiä poistoja tulos olisi ollut 4,3 milj. euron suuruinen.

Tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä tehdään lisäksi 1,2 milj. euron investointivaraukset Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen. Varauksia voidaan alkaa purkaa heti kun rakennettavat kohteet ovat valmiita ja otettu käyttöön. Tilikauden ylijäämä on 219 911 euroa.

Taseen kertynyt ylijäämä aikaisemmilta vuosilta on 24 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 tilikauden ylijäämällä taseen kertyneeksi ylijäämäksi muodostuu 24,2 miljoonaa euroa eli 941 euroa per asukas (asukasluku 25 717). Kumuloitunut ylijäämä toimii puskurina eikä se tällä hetkellä ole kovin iso suhteessa Raision talouden kokoon. Talouden tasapainon ylläpito onkin tulevina vuosina keskeistä, sillä kumuloitunut ylijäämä voi olla varsin nopeasti syötynä.

Kaupungin käyttötalous on tasapainossa siitä huolimatta että verotulo- ja valtionosuusrahoitus väheni 3,8 milj. euroa ja nettorahoituskustannukset kasvoivat 0,7 milj. euroa. Verotulojen lasku oli ennakoitu talousarviossa. Suhteessa talousarvioon verotulot kehittyivät hiukan paremmin.

Kaupunki pystyi toteuttamaan toimintansa noin 4 milj. euroa alle budjetoituja nettokustannuksia. Toimintatuotot toteutuivat 0,9 milj. euroa budjetoitua suurempina ja toimintakulut 3,1 miljoonaa budjetoitua pienempinä. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut kasvoivat noin 3,1 milj. euroa, joka vastaa 3,8 prosenttia kuluista.

Toimintakate toteutui 62 milj. euron suuruisena, toimintakulut 80,8 milj. euron suuruisena ja toimintatuotot 18,8 milj. euron suuruisena.

Poikkeamina talousarviosta henkilöstökulut toteutuivat yhteensä noin 1,6 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat yhteensä noin 0,75 milj. euroa pienempinä kuin talousarviossa. Edellisvuoteen verrattuna, henkilöstökulujen kehitys on 1,1 %:n kasvulla hyvin maltillinen, kun taas palveluiden ostot kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa eli melkein 15 %.

Verotulot toteutuivat kokonaisuudessaan 0,5 milj. euroa parempana kuin talousarviossa ja valtionosuudet vastaavasti myös 0,9 milj. euroa suurempana. Tuloverotulot toteutuivat 2024 1,4 milj. euroa suurempana kuin talousarviossa ja tulot yhteisöverosta vastaavasti 0,9 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Kiinteistövero toteutui talousarvion mukaisesti. Vuoden 2023 verotulokertymään verrattuna vuoden 2024 kertymä on kuitenkin 3,6 milj. euroa pienempi. Vuoden 2023 verotulokertymä oli poikkeuksellinen johtuen ns. verohännistä ja vuoden 2024 kertymä edustaakin enemmän normaalivuoden kertymää. Vuoden 2025 verokertymän kasvun odotukset ovatkin melkein olemattomat tai hyvin maltilliset. Uusimpien ennusteiden mukaan tuloveron tuotot kasvaisivat vuonna 2025 vain 559 000 eurolla ja taas vastaavasti yhteisöveron tuotot vähenisivät 455 000 eurolla vuonna 2025. Vuoden 2023 poikkeuksellinen verokertymän taso ennustetaan saavutettavan uudestaan vasta vuonna 2026.

Tulevina vuosina Raision väestömäärän odotetaan kasvavan ja kasvun odotetaan jatkuvan aina vuoteen 2040 asti. Väestönkasvu laajentaa kaupungin veropohjaa ja vaikuttaa positiivisesti tuloveron kehittymiseen. Myös työllisyyden kehittymisellä on iso merkitys veropohjaan. Rakennettu ympäristö laajenee ja vaikuttaa positiivisesti kiinteistöverotulojen kehittymiseen. Väestönkasvu vaikuttaa suoraan myös valtionosuuksien kehittymiseen: erityisesti lasten ja nuorten ikäryhmien kasvu vaikuttaa kaupungin valtionosuuksiin. Kasvava väestö ja kasvavat palvelut kulkevat käsi kädessä myös laajenevan kiinteistöveropohjan kanssa.

Valtionosuuksien osalta ennakoitu kehitys vuosina 2024-2026 on heikko, johtuen mm. sote-vähennyksistä valtionosuuslaskelmissa. Vuoden 2023 tasoon verrattuna vuoden 2024

valtionosuudet laskivat 238 000 eurolla. Valtionosuusuudistus lykkääntyi ja siirtyy alkavaksi vuoteen 2027. Valtionosuusuudistuksen vaikutusta Raisiolle ei vielä tiedetä.

Vuonna 2025 valtionosuudet kasvavat 2,1 milj. euroa johtuen kaupungin uudesta työllisyyspalvelujen järjestämisestä. Kasvavat valtionosuudet eivät kuitenkaan kata järjestämisvastuusta koituvia lisäkuluja. Näin ollen uusi työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun ja sen valtionosuuskompensaation suora vaikutus kuntien talouteen on heikentävä. Kaupungin onkin keskityttävä työllisyyspalveluiden vaikuttavuuteen ja sen parantamiseen, jotta työllisyysvastuun taloudelliset seuraukset eivät kasvaisi liian isoksi.

Vuoden 2024-2025 rahoituksen notkahduksen jälkeen, Raisiolle ennustetaan varsin vakaata verorahoituksen kasvua. Samalla kuitenkin käyttötalouden kustannusten odotetaan kasvavan keskimääräistä nopeammin ja investointitarpeet kouluihin, päiväkoteihin ja infraan ovat suuria. Painelaskelmat, joissa tarkastellaan taloutta kokonaisuutena, näyttävätkin että tulevien vuosien tasapainottaminen tästä syystä tulee olemaan haasteellista.

Rahoitustuottojen ja -kulujen osalta niin velkakannan kuin korkotason kasvu on johtanut korkokulujen voimakkaaseen nousuun. Korkokulut olivat vuonna 2024 2,2 miljoonaa euroa verrattuna 1,2 milj. euroon vuonna 2023 ja 0,6 milj. euroon vuonna 2022. Samalla kuitenkin korkotuotot ovat nousseet 1,65 milj. euroon verrattuna vuoden 2023 1,4 milj. euroon ja vuoden 2022 0,4 milj. euroon. Rahoitustuotot ja -kulut kokonaisuutena ylitti vuonna 2024 talousarvion 0,7 milj. eurolla ja kasvoivat vuodessa noin 735 000 eurolla verrattuna vuoden 2023 toteutumaan. Rahoituskulujen ja -tuottojen merkitys Raision taloudelle tulee kasvamaan tulevien vuosien aikana, kun kaupungin tekemät mittavat investoinnit kasvattavat nopeasti velkamäärää.

Yhteenlaskettuna verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut kehittyivät 2024 niin että ne heikentävät tulosta 4,5 milj. eurolla vuonna 2024. Toimintakulujen jäädessä 3,1 milj. euroa alle talousarvion tulos on kuitenkin vielä selkeästi positiivinen ja mahdollistaa tehtyjä lisäpoistoja ja investointivaroja yhteensä noin 4 miljoonan euron edestä. Kaupungin vero- ja valtionosuusrahoitus on siten riittävä tasapainoiseen käyttötalouden saavuttamiseen.

Vuoden 2024 hyvä tulos johtuu talousarviota paremmasta tulojen kasvusta (verotulot ja valtionosuudet) sekä toimintakatteen kehityksestä. Hyvä tulos luo mahdollisuuden varautua tulevaan ylimääräisillä poistoilla sekä investointivaroilla. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä ehdotetaan investointivaraus 1,2 miljoonaa euroa kohdistettuna Tiedonpuiston kouluun. Ylimääräiset poistot ja investointivarausten purku parantavat osaltaan kaupungin mahdollisuuksia tasapainottaa tulevien vuosien taloutta.

Investointeja toteutettiin kokonaisuudessaan 37 milj. euron edestä, joka vastaa 113 % 32,7 milj. euron talousarviosta. Investointien ylitys muodostuu ns. monivuotisten hankkeiden ylityksistä. Raision investointiohjelma on erittäin kunnianhimoinen ja johtaa siihen, että velkamäärä jatkaa kasvamistaan erittäin nopeasti. Kaupunki toteutti 2024 ja toteuttaa vielä vuonna 2025 ja aina 2028 asti isoja investointeja, kuten koulu- ja päiväkotihankkeita sekä useita infrahankkeita, jotka nostavat investointien tason monena vuotena peräkkäin.

Toiminnan ja investointien toteuttaminen vaati vuonna 2024 pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen lisäämistä 19 milj. euron edestä. Vuosikate 12,6 milj. euroa on riittävä poistojen kattamiseen ja tasapainoiseen käyttötalouteen, mutta vuosikate ei riitä läheskään investointikulujen kattamiseen.

Kaupungin lainamäärä 31.12.2024 oli 67,9 miljoonaa euroa. Lainamäärä kasvoi edellisvuodesta noin 18,1 miljoonalla eurolla. Velkamäärän kasvu 2024 jää kuitenkin alle talousarviossa päätetyn lainanottovaltuuden, joka oli 24,6 miljoonaa euroa. Vuosikate, joka kuvastaa kaupungin omarahoituskykyä, on noin 4,7 milj. euroa suurempi ja investoinnit noin 4,3 miljoonaa euroa suuremmat kuin talousarviossa. Velkamäärän ennustetaan tasapainotetussakin skenaariossa kasvavan nykyisestä 67,9 milj. eurosta yli 100 milj. euroon vuoden 2025 loppuun mennessä ja noin 185 miljoonaan euroon vuoden 2027 loppuun mennessä.

Lainakanta asukasta kohden oli loppuvuonna 2 639 euroa, joka on kuntien keskimääräistä lainakantaa alemmalla tasolla (3 380 euro per asukas).

Konsernin lainakanta oli 76,9 miljoonaa euroa eli 18,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023 (58,8 milj. euroa). Konsernin lainakanta asukasta kohden oli 2 989 euroa.

Lainamäärä tulee sekä kaupungin että kaupunkikonsernin osalta nousemaan voimakkaasti tulevina vuosina, investointitason kasvun myötä.

Olennot muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talous- ja tuloperusteiden muutokset

Raision kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2024 veroprosenteista kokouksessaan 6.11.2023 (§ 115). Tuloveroprosentiksi päätettiin 7,60 %.

Kiinteistöveroprosenteiksi päätettiin seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,25 % rakennuksista ja 1,30 % maapohjasta, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41 %, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,93 %, voimalaitokset 1,25 %, yleishyödylliset yhdistykset 0,75 % ja rakentamaton rakennuspaikka 3,00 %.

Lautakuntien tilinpäätöksissä kuvataan merkittävimmät lautakuntakohtaiset talous- ja tuloperusteiden muutokset.

Olennot organisaatiomuutokset

Vuonna 2024 ei tehty merkittäviä organisaatiomuutoksia.

Kaupungin ylimmässä johdossa tapahtui vuoden 2024 aikana seuraavat viranhaltijamuutokset: uusi talousjohtaja aloitti tammikuussa ja uusi tietohallintojohtaja maaliskuussa. Hallintojohtaja irtisanoutui marraskuussa ja uuden hallintojohtajan rekrytointi aloitettiin välittömästi. Uusi hallintojohtaja aloitti helmikuussa 2025.

Merkittävimmät ja olennaiset poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon sekä kaupungin toteutuneet toimintatuotot ja toimintakulut esitetään

Kaupunginvaltuusto on päättänyt muutoksista käyttötalousarvioon vuoden 2024 aikana nettona 230 000 euron edestä: Muutokset on eritelty luvussa 2.1.

TP2024 tunnusluvut

TP2024 tunnusluvut	TP2024	TP2023	MUUTOS*	Muutos%
asukasmäärä	25 717	25 336	381	1,5 %
työttömyys-%, ka.	8,4	7,3	1,2	15,9 %
henkilöstömäärä**	1 036	1 083	-47	-4,3 %
henkilötyövuodet	964,8	955,1	9,7	1,0 %
toimintatuotot (ulk.), M€	18,8	18,7	0,2	0,8 %
toimintakulut (ulk.), M€	-80,8	-77,7	-3,1	3,9 %
henkilöstökulut, M€	-49,8	-49,3	-0,6	1,2 %
palvelujen ostot (ulk.), M€	-18,7	-16,2	-2,4	14,9 %
toimintakate, M€	-62,0	-59,1	-2,9	4,9 %
verotulot, M€	61,0	64,6	-3,5	-5,5 %
valtionosuudet, M€	13,9	14,1	-0,2	-1,7 %
vuosikate, M€	12,6	20,0	-7,4	-37,1 %
tilikauden ylijäämä/alijäämä, M€	0,2	0,0	0,2	362,8 %
kertynyt ylijäämä/alijäämä, M€	24,2	24,0	0,2	0,9 %
investoinnit, brutto M€	-37,9	-25,6	-12,2	47,8 %
investoinnit, netto M€	-36,2	-23,8	-12,4	51,9 %
poistot, M€	-11,2	-11,2	0,0	0,1 %
lainakanta 31.12. M€	67,9	49,7	18,1	36,5 %
lainakanta €/asukas	2 639	1 963	676	34,5 %
konserni lainakanta 31.12., M€	76,9	58,8	18,1	30,8 %
konsernin lainakanta €/asukas	2 989	2 320	669	28,8 %

*Muutossarakkeen M€-luvut on laskettu todellisista pyöristämättömistä TP2024 ja TP2023 -luvuista.

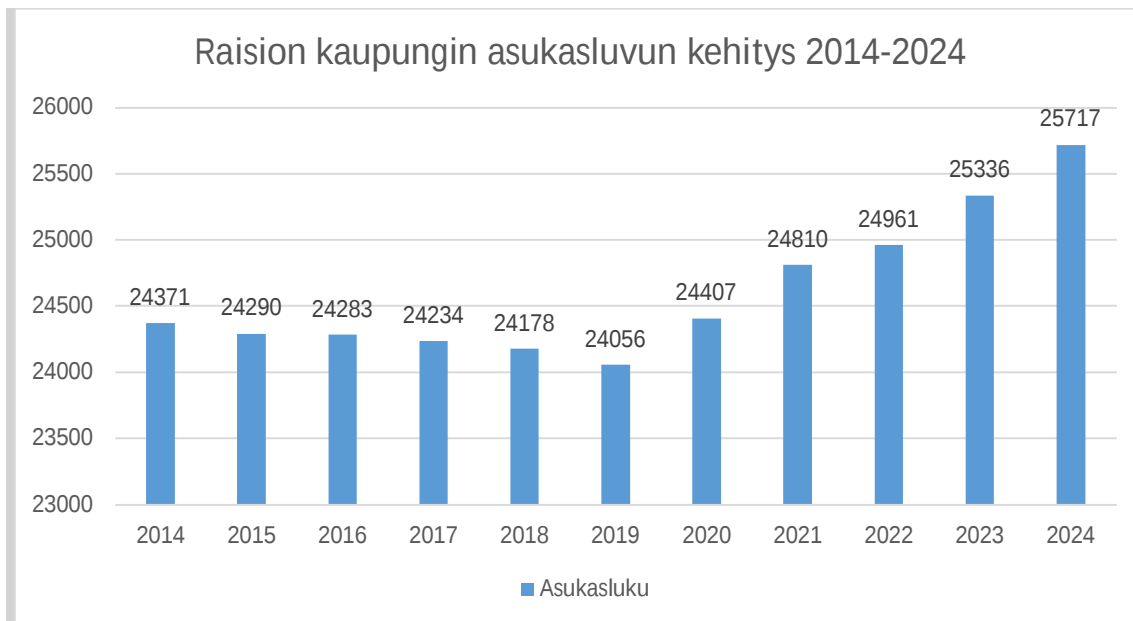
**vakituinen henkilöstö

Väestö ja työllisyyskehitys

Raision kaupungin asukasluku kasvoi vuoden 2024 aikana erittäin hyvin. Laskennallinen väestönkasvu oli vuoden aikana 1,5 %. 2020-luvulla kolmena vuotena neljästä kaupungin väestönkasvu on ylittänyt talousarviossa ennustetun 1 % vuosikasvun. Asukasluku oli ennakkotietojen mukaan 25 717 henkeä eli 386 asukasta enemmän kuin vuonna 2023. Vuoden 2023 lopussa Raision asukasluku oli ollut 25 331 asukasta.

Kaupungin asukasluku on siis jatkanut positiivisella kasvu-uralla. Luonnollinen väestönlisäys oli Raisiossa vuoden 2024 aikana miinusmerkkinen, eli syntyvyys jäi 47 henkilön verran alle kuolleisuuden tason.

Viime vuonna keskeinen väestönkasvun selittävä tekijä on ollut edelleen ukrainalaiset kotikuntaoikeuden saaneet henkilöt, joita Raisiossa on ollut viime vuonna yli 200 henkeä. Vallitseva taloussuhdanne näkyy vahvasti rakentamistoimialalla tällä hetkellä, joten uudisrakentamisen kautta tulevaa väestönkasvua oli vuoden viimeisiä kuukausia lukuun ottamatta varsin vähän.

Koko Varsinais-Suomessa ja erityisesti Turun seudulla on vallinnut hyvä väestönkasvun vire ja myönteinen kehitys vuoden 2024 aikana, mikä näkyi useassa alueen kunnassa väkiluvun positiivisena kehityksenä. Vuoden 2024 aikana selkeimmät talouteen ja markkinoihin vaikuttavat tekijät ovat liittyneet taloussuhdanteen voimakkaaseen heikkenemiseen, jolla on ollut toimintaympäristöön merkittävä vaikutus. Tämä on vaikuttanut erityisesti uudisrakentamisen kautta muodostuvaan väestönkasvuun.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Varsinais-Suomen työttömyysprosentti oli vuonna 2024 keskimäärin 10,1 prosenttia (vuonna 2023 9,1 %). Raision työttömyysprosentti oli vuonna 2024 keskimäärin 8,4 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 7,3 prosenttia.

Elinvoiman näkökulmasta Raision tilanne kokonaisuutena näyttää edelleen hyvälle. Vuoden 2024 aikana niin väkiluku kuin yrityskanta kasvoivat. Lisäksi Raision alueella toteutettiin ja julkistettiin useita merkittävän kokoluokan yritysinvestointeja ja laajentumissuunnitelmia eri yritysten tahoilta. Myös kaupungin omat investoinnit etenivät, esimerkiksi E18-tiehankkeen sekä päiväkotij- ja kouluverkon palveluverkkoselvityksen edellyttämien toimenpiteiden johdosta merkittävästi.

Ympäristönsuojelu

Raision kaupunki oli vuoden 2024 aikana mukana erilaisissa ympäristöhankkeissa. Tulevaisuuden kestävä Raisio –hanke päättyi 30.4.2024 ja Helmikunnat 2 –yhteishanke päättyi 31.10.2024. Vuoden aikana ympäristötyön resursointi vakinaistui ja rekrytoitun ympäristösuunnittelijan työnkuva on nyt entistä pitkäjänteisemmin kohdennettu kaupungin ympäristötyöhön. Ympäristöohjelman mukaista toimenpiteiden raportointia toteutettiin Ympäristövahti-palvelussa.

Muina hankkeina todetaan infrapalveluiden Raisionlahden valumavesien yleissuunnitelma –hanke sekä muutama Traficomien rahoittama, kävelyä ja pyöräilyä edistävä infrahanke (Varpeenkadun parantaminen, pyöräkatosten ja –pysäköintien parantaminen).

1.2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Kaupunginhallituksen toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella.

Kuntalain 14 §:n mukaan sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää. Se on johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäinen valvonta on itsearviointia. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Riskienhallinta kuuluu keskeisenä osana sisäiseen valvontaan ja se on mainittu kuntalaissa erikseen.

1.2.1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Raision kaupunginvaltuusto päätti Raision kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 12.10.2020 § 85. Päätöksen soveltamisalana on koko Raision kaupungin toiminta. Valtuuston päätöstä noudatetaan myös kaupungin tytäryhteisöissä ja näiden tytäryhteisöissä sekä kaupungin määräysvaltaan kuuluvissa säätiöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säätiön säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat kuitenkin aina yhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hyväksyessään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet valtuusto määritteli sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut kaupunginhallitukselle, toimielimille, johtaville viranhaltijoille, tilivelvollisille ja esimiehille, konserniyhteisöjen hallituksille ja toimitusjohtajille. Täydentäviä määräyksiä annetaan hallintosäännössä ja konserniohjeessa.

Raision kaupungin hallintosäännön luku 10 sisältää määräykset kaupunginhallituksen, lautakuntien, kaupunginjohtajan sekä viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä. Hallintosäännössä on myös määräykset sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnan järjestämisestä. Raision kaupunginhallitus päätti Raision kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta 14.12.2020 § 382. Ohjetta noudatetaan kaupungin lisäksi myös kaupungin tytäryhteisöissä sekä kaupungin määräysvaltaan kuuluvissa säätiöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä ja säätiön säännöistä muuta johdu. Ohjeessa on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteet ja periaatteet sekä menettely- ja hallintaprosessit. Ohjeessa kuvataan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttajat ja vastuut. Ohjeessa esitetään myös menettelyjä ja keinoja, joilla tilivelvollinen johto voi edistää hyvää hallinto- ja johtamistapaa sekä varmentaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja asianmukaisuutta.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on kaupungin luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden suorittamaa omaa valvontaa. Sisäinen valvonta koskee kaikkia kaupungin toimintoja, luottamushenkilöitä, johtavia viranhaltijoita, esimiehiä ja henkilöstöä. Vastuut on määritelty hallintosäännön luvussa 10 ja kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä keskeistä on johtamistapa ja organisaatiokulttuuri. Asianmukaisesti toteutettu johtamiskulttuuri ja toimintatavat luovat perustan sisäiselle valvonnalle. Sisäistä valvontaa luodaan riskienhallinnan järjestämisellä, johdon ja esimiesten valvontatoimenpitein, seurantatiedon perusteella sekä raportoinnilla ja viestinnällä.

Sisäinen tarkkailu

Sisäisestä tarkkailusta vastaavat kaupunginjohtaja, johtavat viranhaltijat ja esihenkilöt johtamansa vastualueen osalta. Sisäisen tarkkailun tulee pohjautua tarkoituksenmukaiseen johtamisjärjestelmään, tavoitteiden määrittelyyn ja asettamiseen, johdonmukaiseen organisaatioon, vastuun ja valtuutuksien jakoon, tehtävien jakoon, toimenkuviin, laskenta- ja raportointijärjestelmään, työvälineisiin ja –menetelmiin sekä prosessikuvauksiin ja niihin liittyviin ajan tasalla oleviin vastuisiin.

Sisäinen tarkkailu on jokaisen työyksikön toimintarutiineihin liittyvää jatkuvaa työvaiheiden, toimenpiteiden, päätösten, varojen ja omaisuuden käytön valvontaa. Tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät suoritetaan oikea-aikaisesti ja hyväksyttävällä tavalla. Lisäksi huolehditaan siitä, että tehtävät hoidetaan niihin osoitetuilla resursseilla.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäistä tarkastusta suoritetaan kaupunginjohtajan toimeksiannosta ja alaisuudessa. Toimeksiannon suorittaja voidaan valita omasta organisaatiosta tai käyttää ulkopuolista asiantuntijaa tai konsulttia.

Kaupungin sisäinen tarkastus on tilinpäätösvuonna myös perustunut luottamushenkilöiden, kaupunginjohtajan, johtavien viranhaltijoiden ja esihenkilöiden suorittamaan valvontatehtävään.

1.2.2. Itsearviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta

Tilinpäätökseen sisältyvän vuosittaisen sisäisen valvonnan selonteon tueksi on laadittu itsearviointi sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta toimialoilla. Toimialat ovat arvioineet omaa sisäisen valvonnan järjestämistään vastuualueellaan seuraavien osa-alueiden osalta:

- johtamistapa ja organisaatiokulttuuri,
- kokonaisvaltainen riskienhallinta,
- johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet,
- seuranta ja arviointi,
- raportointi ja viestintä.

Elinvoima- ja kilpailukykytoimiala

Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Raision kaupungissa noudatettavista hyvän hallinnon perusteista säädetään hallintolaissa. Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösharkintaa ja asiankäsittelyä ohjaavat hallinnon oikeusperiaatteet, joita ovat yhdenvertaisuus, objektiviteetti, suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaate sekä tarkoituksidonnaisuuden periaate. Raision kaupungin hyvään hallintotapaan kuuluu palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus, neuvontavelvollisuus, hyvän kielenkäytön vaatimus sekä yhteistyövelvollisuus.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.10.2020 § 85 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Tällä päätöksellä kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunginhallitusta sen päättäessä hallintosäännön mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta. Kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 14.12.2020 § 382. Raision kaupungin riskienhallinnassa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta. Riskien arviointi ja raportointi on kytketty vuosittaiseen tilinpäätös- ja talousarvioprosessiin. Riskianalyysit, joissa arvioidaan merkittävimpiä riskejä, niiden todennäköisyyttä, määritellään riskeille hallintakeinot ja vastuutahot, laaditaan vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä.

Riskejä seurataan talousarviovuoden aikana. Tilinpäätökseen sisällytetään tilinpäätösvootta koskeva riskienhallinta.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Ostolaskut hyväksytään hyväksyjän ja asiataarkastajan toimesta sähköisessä laskujen hyväksymisjärjestelmässä. Toimialajohtaja tai määräämänsä hyväksyy toimialansa laskujen hyväksyjät ja varahyväksyjät talousarviovuoden alkaessa ja aina hyväksyjän tai varahyväksyjän vaihtuessa.

Matkustuksenhallinnassa käytetään M2-matkustuksenhallintaohjelmistoa. Kilometrikorvausten tulee perustua mobiilina toimivaan M2-järjestelmään. Matkalaskut hyväksytään hyväksyjän ja asiataarkastajan toimesta. Henkilöstöä koskevat vuosiloma- ja poissaolopäätökset hyväksytään esimiehen toimesta ESS-järjestelmässä. Esimies vastaa henkilöstöpäätösten ilmoittamisesta ja hyväksymisestä. ESS-järjestelmässä laaditaan myös viranhoitomääräykset ja työsopimukset.

Asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa käytetään kaupungin asianhallintajärjestelmää erikseen annettujen tarkentavien ohjeiden mukaisesti. Tällä varmistetaan toimenpiteiden ja tietojen hallinnan yhdenmukaisuus sekä tiedon säilyminen muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa. Sopimusten hyväksymisoikeuksista on määräykset hallintosäännössä. Sopimukset rekisteröidään asianhallintajärjestelmään ja alkuperäiset sopimukset arkistoidaan tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti. Kaupungin nimenkirjoituksesta ja tiedoksiantojen vastaanottamisesta on määräykset hallintosäännössä.

Tietoturvalla tarkoitetaan tietojen, tietojärjestelmien ja tietoliikenteen luottamuksellisuutta. Raisen kaupungilla on henkilöstön tietoturvaohje noudatettavaksi sekä palveluiden että työvälineiden osalta. Hankintojen suorittamisessa noudatetaan kaupungin hankintaohjetta. Hankintoihin oikeuttavasta toimivallasta määrätään hallintosäännössä ja sen nojalla tehdyissä delegointipäätöksissä. Lisäksi noudatetaan päätöksentekoon ja ostolaskujen käsittelyyn liittyviä päätöksiä ja ohjeita.

Hankintojen kilpailuttamisessa käytetään sähköistä hankintajärjestelmää.

Infrapalveluissa materiaalivarastosta pidetään erillistä varastokirjanpitoa ja asianomaisen palvelujohtajan on vähintään kerran vuodessa suoritettava varaston valvontatarkastus. Varastot on inventoitava kerran vuodessa. Varaston vastuunalainen hoitaja vastaa varastokirjanpidon ajantasaisuudesta, valvontatarkastuksista ja niiden raportoinnista sekä vuosittaisista inventoinneista.

Seuranta ja arviointi

Kaupungin strategian toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätöksen yhteydessä seurataan käyttösuunnitelman toiminnallisten tavoitteiden ja tunnuslukujen toteutumista.

Menojen seuranta on jatkuva prosessi. Ohjeet talousarvion ja käyttösuunnitelman seurannasta ja raportoinnista sisältyvät talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin.

Tulojen kertymistä seurataan jatkuvasti ja raportoidaan talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti. Tilivelvollisten tulee huolehtia vastuualueensa saatavien laskuttamisesta. Sopimuksen vastuuhenkilö huolehtii sopimukseen liittyvien saamisten laskutuksesta.

Raportointi ja viestintä

Kokousten esityslistoilla on merkittävä rooli tiedottamisessa kuntalaisille vireillä olevista asioista jo valmisteluvaiheessa. Esityslistalla asian valmistelun yhteydessä ilmoitetaan asianvalmistelusta vastaavan nimi. Tämä on osa viestintää ja mahdollistaa kuntalaisten osallistumisen ja yhteydenotot asian valmisteluvaiheessa.

Lupapalvelujen vastuualueen esityslistat ja pöytäkirjat sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kaupungin internet-sivuilla, jollei salassapitoa koskevista säännöistä muuta johdu. Asian valmistelijan on huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei julkaista ja että niitä ei saa tietoonsa muu kuin siihen oikeutettu henkilö.

Toimialalla kokoontuu säännöllisesti elinvoima- ja kilpailukykytoimialan ajankohtaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun johtoryhmä (kaupsu). Infrapalvelujen ja kaupunkikehityspalvelujen johtoryhmät kokoontuvat viikoittain. Lisäksi palvelut ja työyksiköt järjestävät säännöllisiä työpaikkakokouksia. Esimiehet käyvät kehityskeskustelut vuosittain.

Toimialaa koskeva kriisiviestintä toteutetaan kaupunginhallituksen hyväksymän (KH 20.1.2020 § 15) varautumissuunnitelman ja kriisiviestintäohjeen mukaisesti. Pääsääntö on, että viestintä hoidetaan normaalioloissa kaupungin verkkosivujen, virallisten some-kanavien, palvelupisteiden, käytössä olevien muiden sähköisten tiedotuskanavien sekä tiedotusvälineiden kautta. Mikäli normaalit tiedotuskanavat eivät esim. sähkökatkoksen vuoksi toimi, pyritään tarvittavaa tietoa jakamaan väliaikaisilla ilmoitustauluilla kaupungintalon, kirjaston sekä muiden palvelupisteiden pääovien läheisyydessä.

Riskienhallinta-arvio vuodelta 2024

Riskienhallinnan arviointi toteutettiin vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä. Talousarvion valmistelun yhteydessä analysoitiin lupapalvelujen vastuualueen merkittävimmät riskit. Merkittävimmiksi riskeiksi vastuualueella arvioitiin seuraavat riskit:

- uuden organisaatorakenteen ja –muutoksen tuomat mahdolliset haasteet päätöksentekoon,
- avainhenkilöriski,
- elinkeinoelämän kehitys,
- sopimusriskit,
- lainsäädännön muutokset sekä
- ICT- ja tietoliikennejärjestelmien häiriöt.

Yllä mainituista riskeistä ovat konkretisoituneet vuoden 2024 aikana lähinnä elinkeinoelämän kehitykseen liittyvät seikat. Avainhenkilöriskien osalta toteutui yksi eläköityminen sekä muutama pidempi poissaolo, joiden paikkaamisessa ja sijaistamisessa on osin onnistuttu hyvin.

Sivistys- ja vapaa-aikatoimiala

Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Sivistysjohtajan ja muiden tilivelvollisten sekä esimiesten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta palvelualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Hallintosäännössä määritellyt vastuut johtamisen ja toiminnan kannalta ovat selkeitä. Tehtäväkuvat toimialalla on pääosin päivitetty ja vielä päivittämättömien tehtäväkuvien päivitys on käynnissä. Henkilöstön perehdytyksestä ja varahenkilöjärjestelystä vastaa kukin palvelualue osaltaan palvelualuejohtajan johdolla.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta toimenkuvat sekä esihenkilöiden varahenkilöt nimetty. Uusi nuorisotyön koordinaattori aloitti työnsä. Koko henkilöstön yhteiset palaverit toteutettiin kerran kuukaudessa hybriditoteutuksena sekä liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden omat palaverit pidettiin viikoittain. Koko työyhteisön yhteisiä kehittämispäiviä toteutettiin kaksi.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa on päivitetty varahenkilöt. Koko henkilöstön yhteisiä palavereita pidetään noin kerran kuukaudessa, tarpeen mukaan useammin. Kirjaston tiiminvetäjät kokoontuvat joka toinen viikko ja tiimit pitävät omia palavereitaan säännöllisesti. Kirjastossa toteutettiin yksi yhteinen opintomatka- ja kehittämisspäivä sekä tiimien ja museon omia kehittämissiltapäiviä.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Lautakunta vastaa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi keskeiset johtopäätökset kaupunginhallitukselle. Talouden toteumat ja tiedot toiminnan toteutumisesta ja muutoksista toiminnassa tuodaan säännöllisesti sivistys- ja vapaa-aikalautakuntaan käsiteltäviksi.

Riskien tunnistamista ja arviointia tehdään koulujen, lukion, opiston ja varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämisen yhteydessä säännöllisesti. Toiminnan suunnittelu on pitkäjänteistä ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa. Talouden seuranta on jatkuvaa, samoin henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta. Yksiköillä on ajantasaiset kriisi- ja turvallisuussuunnitelmat, jotka on päivitetty. Poikkeusoloihin varautumista on harjoiteltu. Käytössä on toimiva väkivaltatilanteiden, onnettomuuksien ja läheltä piti –tilanteiden ilmoitusjärjestelmä työsuojeluun. Henkilöstölle on järjestetty ensiapu- ja alkusammutuskoulutusta.

Riskien tunnistamista ja arviointia on tehty tapahtumissa. Tilojen pelastussuunnitelmat päivitettiin sekä turvakävely toteutettiin kaupungintalon tiloissa. Nuorisopalveluiden tiloihin tehtiin AVI:n työsuojelutarkastus. Vartiointipalvelua jatkettiin työntekijöiden työturvallisuuden varmistamiseksi uintikeskus Ulpukassa sekä nuorisokeskus Nopassa valittujen päivien osalta.

Kirjastotalossa on käytössä päivittäinen vartiointipalvelu, omatoimialueella myös elektroninen hälytysjärjestelmä. Kirjastotalossa on järjestetty säännölliset turvakävelyt. Henkilöstöä on osallistunut ensiapukoulutuksiin.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Lautakuntatasolla seurataan talousarvion ja tavoitteiden toteutumista kuukausittain kirjanpito-ohjelman raporteilla. Johtoryhmän tasolla talousarvion toteutumista seurataan toistuvasti.

Palvelutarvetta ja henkilöstörakennetta ja sen muutostarpeita tarkastellaan johtoryhmätasolla ja palvelualueittain säännöllisesti. Kehityskeskustelut käydään vuosittain henkilöstön kanssa. Työhyvinvointikartoituksia tehdään työyksiköissä säännöllisesti. Toimipaikoilla on toteutettu riskienkartoitukset ja tehty tarvittavat toimenpiteet työterveyden ja AVI:n tarkastusten täydennyspyyntöjen toimeksiantoina.

Seuranta ja arviointi

Toimialajohtaja ja talouspäälikkö huolehtivat toimintatulojen ja –menojen kertymisen ja kehityksen seurannasta, sekä palvelualuejohtajat valvovat omia yksikköjään. Toiminnan riskien seurantaan osallistuvat kaikki yksiköissä työskentelevät palvelualuejohtajien johdolla. Talousarvion toteutumista seurataan säännöllisesti niin johtoryhmässä kuin lautakunnassa.

Palvelualuejohtajat hyväksyvät menot ja tulot, laskujen hyväksyjistä on tehty sivistysjohtajan päätös, hyväksymisjärjestelyt ovat toimivat.

Kirjaston, Raison museo Harkon, Ulpukan ja liikuntahallin kassat tarkastetaan vuosittain, tarkastukset on suoritettu tilivuoden aikana.

Raportointi ja viestintä

Lautakuntien raportoinnissa seurataan valtuuston laatimaa talousarvion ohjeistusta. Palvelualuejohtajat, sivistysjohtaja ja talouspäälikkö vastaavat viestinnästä ja raportoinnista sovituin käytäntein niin talouden kuin toiminnan osalta. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan

johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Henkilöstö ja tiimipalavereja järjestetään säännöllisesti. Johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustus.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden viestintätiimi kokoontui viikoittain kevään ajan, syksyllä viestinnän toteuttamisen apuna oli opiskelija. Vuoden aikana julkaistiin kaksi liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminnan kokoavaa julkaisua, joita jaettiin asukkaille eri kanavien kautta. Liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kehittämispäivissä arviointiin toimintasuunnitelman toteutumista puolen vuoden aikajänteellä sekä tarvittavia toimenpiteitä toimintavuoden onnistumisen varmistamiseksi.

Kirjastossa ja kulttuuripalveluissa seurataan säännöllisesti talousarvio-ohjeistusta. Kirjaston viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti ja se hoitaa kaikki kirjaston tapahtumiin liittyvän viestinnän itsenäisesti eri kanavissa. Museo ja muu kulttuuritoiminta viestivät palveluista ja tapahtumista tarpeen mukaan.

Konsernipalveluyksikkö

Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Konsernipalvelut koostuu matriisimaisesti toimivista palvelualueista: talouspalveluista, henkilöstöpalveluista, päätöksentekopalveluista, digipalveluista ja viestintäpalveluista. Kaikille palveluille on ominaista avoimuuden korostaminen. Tiedonkulku kautta linjan katsotaan tärkeäksi ja tiedonkulkua ja viestintätapoja on kehitetty edelleen. Konsernipalveluiden henkilöstö on sitoutunutta ja aikataulutetut työtehtävät hoituvat ajoissa. Kaikilla konsernipalveluyksikön palvelujohtajilla ei ole varahenkilöitä, mutta sijaisuudet henkilöstövaihdosten yhteydessä on pystytty hoitamaan väliaikaisjärjestelyin. Henkilöstövaihdokset ovat osaltaan kuormittaneet yksiköitä vuoden 2024 aikana.

Kehityskeskustelut käydään kerran vuodessa. Kullakin työntekijällä on tehtävänkuvat, joita päivitetään tarvittaessa. Johtamisessa kannustetaan keskusteluun sekä avoimen ilmapiirin ylläpitämiseen.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Konsernipalveluiden palvelukohtaiset riskit arvioidaan ajantasaisesti vähintään kerran vuodessa. Riskejä pyritään minimoimaan ja hallinnoimaan siten, että pidetään huolta ohjeiden ajantasaisuudesta, noudattamisesta ja noudattamisen seurannasta. Uusia toimintamalleja otetaan käyttöön tarpeen mukaan. Poikkeusoloihin varautumista on harjoiteltu osana maakunnallista valmiusharjoitusta.

Vahvaa asiantuntijuutta ja substanssiosaamista edellyttävissä tehtävissä yksi merkittävin riski on avainhenkilöriski. Henkilöstön vaihtuessa on ehdottoman tärkeää, että kaikissa avaintoiminnoissa ja etenkin päivittäisissä operatiivisissa tehtävissä on katkeamaton resursointi ja uusi henkilö ehtii olla perehdytyksessä jonkin aikaa.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Konsernipalveluiden palvelujohtajat ovat hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja, tietohallintojohtaja ja viestintäjohtaja. Oman palvelualueensa lisäksi palvelujohtaja johtaa koko kaupungin osalta oman vastuualueensa prosesseja.

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksenmukainen onnistuminen edellyttää jatkuvaa ja katkeamatonta toiminnallisen tietovirran onnistumista ja edelleen kehittämistä koko kaupunkitasoisesti. Valvonnassa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta.

Valvonnan onnistumisen kannalta on keskeistä, että yksikön esihenkilö osaa tukea omassa yksikössään sellaista ilmapiiriä ja toimintakulttuuria, että kysymykset ja mahdolliset muutosta vaativat asiat uskalletaan ottaa esille. Ohjeistuksessa painotetaan toimialojen ja palvelualueiden vastuuhenkilöiden velvollisuutta huolehtia omien vastuualueensa taloudellisten prosessien hoitamisesta ja valvonnasta.

Seuranta ja arviointi

Kaupunginhallitus ohjaa talousarvio- ja -suunnitelmaprosessia talousarvioraamia ja käsittelyaikataulua koskevilla päätöksillä sekä talousarviota koskevilla lähetekeskusteluilla. Talousjohtaja ohjaa talousarvion valmistelua kaupunkitasoisilla valmisteluohjeilla. Kunkin lautakunnan vastuuhenkilöt vastaavat lautakuntakohtaisesta ohjeistuksesta omien vastuualueidensa tarpeiden mukaisesti konsernipalveluyksikön ohjeistuksen pohjalta.

Talousarviota on seurattu säännöllisesti toimitelmissä. Kaupunginvaltuustolle on laadittu talouden toteuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun ja syyskuun lopun tilanteesta. Talousarvion toteutumisen raportoinnin yhteydessä on raportoitu myös verotulojen toteutumisesta.

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa kaikilla palvelualueilla. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Toimintaa ja taloutta tulee sopeuttaa siten, että asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Mikäli on ilmeistä, ettei asetettuihin tavoitteisiin päästä, tulee tieto asiasta saattaa toimitelinkäsittelyyn siten, että valtuusto voi päättää talousarvioon sisältyvien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset. Lautakuntien raportoinnista vastaavien talousvastaavien tai toimialajohtajan tulee ilmoittaa suunnitelluista talousarviomuutoksista talousjohtajalle hyvissä ajoin ennen talousarviomuutoksen viemistä toimitelinkäsittelyyn.

Lautakuntien vastuuhenkilöt seuraavat tulosalueensa talouden toteutumista jatkuvasti ja toimittavat selostukset talousarvion ylityksistä ja alituksista talousjohtajalle kuukausittain.

Tilivelvollisten tulee huolehtia vastuualueensa saatavien laskuttamisesta sekä tiliointien ja arvonlisäverokoodien oikeellisuudesta. Sopimuksen vastuuhenkilö huolehtii sopimuksiin liittyvien saamisten laskutuksesta. Toimialojen palvelut huolehtivat toimintansa myyntilaskutuksen palvelualueellaan. Tulojen kertymistä seurataan jatkuvasti ja raportoidaan talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

Kaupungin ostolaskut käsitellään sähköisessä ostolaskujen käsittelyjärjestelmässä. Ostolaskulla on asiatarkastaja ja hyväksyjä. Menotositteiden hyväksyjistä pidetään ajantasaista luetteloa. Tositteiden hyväksyjä vastaa siitä, että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä. Menojen seuranta on jatkuva prosessi.

Talouden osalta seurannan ja arvioinnin prosessit toimivat hyvin ja prosesseja kehitetään säännöllisesti.

Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden kukin palvelujohtaja seuraa oman vastuualueensa osalta talousarvioprosessin yhteydessä asetettuja tavoitteita osana talousarvion seurantaa.

Konsernipalveluiden seurannan ja arvioinnin kannalta on keskeistä toiminnan ja päätöksenteon avoimuus, jolloin niiden toimivuutta voivat arvioida viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt, kaupunkilaiset ja ulkoiset sidosryhmät. Seurantaa, raportointia ja arviointia kehitetään ajantasaisesti.

Raportointi ja viestintä

Kaikilla konsernipalveluyksikön palveluilla on säännöllisiä viikoittaisia ja/tai kuukausittaisia yksikkö- tai matriisikokouksia, joissa käydään läpi ajankohtaisia asioita, vuosikellon mukaisia toimia sekä muita toiminnallisia ja taloudellisia käynnissä olevia asioita. Kokoukset saadaan nopeasti ja tehokkaasti viestittyä palveluiden yhteisistä käytännöistä ja ohjeista. Poikkeustilanteita varten tietohallinnossa on vuosittain ylläpidetty valmiussuunnitelma. Normaaleja häiriötilanteita varten tietohallinnossa on toipumissuunnitelma ja viestintäsuunnitelma.

1.2.3. Riskienhallinta

Riskienhallintaprosessia toteutetaan kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan ohjeen mukainen riskianalyysi toteutetaan vuosittain.

Riskien tunnistamisessa ja analysoinnissa hyödynnetään Raision kaupungin riskikarttaa, jossa kaupungin riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskikartassa on esitetty edellä mainittuun luokitteluun perustuen merkityksellisiä asiakokonaisuuksia, joihin riskien analysoinnissa pyritään kiinnittämään huomiota. Riskikartan tarkoituksena on auttaa riskianalyysin laadinnassa ottamaan huomioon kaikki toiminnan kannalta merkitykselliset riskit.

Riskianalyysissä toimielimet tunnistavat toimintansa kannalta merkittävimmät riskit, laativat toimenpiteet niiden hallitsemiseksi ja määrittelevät riskeille vastuuhenkilöt ja aikataulut. Riskien toteutumista seurataan jatkuvasti talousarviovuoden aikana. Toimielimet raportoivat tilinpäätöksen yhteydessä, miten riskienhallinnassa on onnistuttu, onko riskit toteutuneet, kuinka niihin on reagoitu ja kuinka riskejä on pystytty torjumaan.

Seuraavassa on esitetty toimielimittäin riskianalyysissä tunnistetut merkittävimmät riskit ja toimielinten arviot riskienhallinnasta tilinpäätösvuoden aikana.

¹ Lyhyt sanallinen kuvaus riskin syistä ja todennäköisistä seurauksista

² Todennäköisyysluokka

³ Seurausluokka

⁴ Toimenpiteet riskin eliminoinniksi/pienentämiseksi/hallinnoimiseksi

Kh, konserni

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2024 ja arvio tulevasta
Henkilöstön jaksaminen ja saatavuus	Tiettyjen ammattiryhmien kohdalla on rekrytointivaikeuksia, joka takia henkilöstö voi joutua työskentelemään vajaalla resurssilla. Tällöin työn psykososiaalinen ja fyysinen kuormitus saattaa kasvaa.	2	3	6	Työntekijöiden hyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen kehittämällä johtamis- ja työyhteisötaitoja, määrittelemällä selkeät vastuut (tehtäväkuvat), mahdollistamalla osaamisen kehittämisen sekä tukemalla jaksamista osallistumalla Ttl:n psykososiaalisen tuen kehittämishankkeeseen	Työntekijöiden hyvinvointia ja jaksamista on parannettu ja kehitetty mm. mahdollistamalla henkilöstöetuja (mm. kulttuuri- ja liikuntaetu, polkupyöräetu, maksuton uinti-/kuntosalimahd.). Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tehostettu, esihenkilöille tarjottu tutkimus johtavaa esihenkilövalmennusta ja säännöllisiä sisäisiä esihenkilöfoorumeita. Tehtäväkuvien päivittäminen jatkuu edelleen ja ttl:n kehittämishanke alkoi 2023. Ed. mainitut henkilöstöedut mahdollistetaan edelleen. Myös esihenkilökoulutukset jatkuvat ja työterveyshuollon kanssa yhteistyötä tehdään tiiviisti.
Lakko	Työtaistelu haittaa kaupungin toimintaa.	3	4	12	Työtaistelutoimenpiteiden varhainen ennakointi ja kriittisten tukipalveluiden varmistaminen ennakkosuunnittelulla	Riski ei ole toteutunut. Kunta-alan työehtosopimus on voimassa vuoteen 2025, lakkoriski olemassa vuodelle 2025.
Mainekriisi	Kaupungin toimintaan, johtamiseen tai henkilöstöön liittyvä julkisuus, joka heikentää luottamusta ja toiminnan uskottavuutta.	2	3	6	Kestävät toimintamallit ja hallinnon avoimuus, viestintäosaamisen kehittäminen	Riski ei ole toteutunut.
Rahoitusriskit	Jos korot äkillisesti nousevat, kaupungin kasvavan lainamäärän vuoksi rahoituskulut kasvavat.	3	3	9	Rahoitustilanteen ajantasainen seuraaminen ja suhteuttaminen kaupungin lainamäärään. Investointien suunnittelussa pidettävä taloudelliset näkökannat keskustelussa mukana. Valtuustolle raportoidaan vuosittain investointien onnistumisesta. Esimerkiksi sisällöstä lisätöiden osuus ja vertailulaskelmia, kuten vaihtoehtokustannuksia.	Riski on osin toteutunut. Valtuusto ottaa keväällä 2025 kantaa rahoitus- ja sijoitusohjeeseen, joka mahdollistaa rahoitusriskien aktiivisemman hallinnan.
Soteuudistus	Hyvinvointialue ei selviydy tehtävistään.	4	4	16	Osallistutaan aktiivisesti yhteistyöverkostoihin ja seudulliseen valmisteluun.	Riski ei ole toteutunut. Hyvinvointialuesiirtymä on vieläkin osin kesken. Yhteistyöverkostot vielä osin muodostumatta. Kaupunkilaisten hyvinvoinnin kannalta Varhan säästöt ovat suuri riski.
Globaali pandemia	Korona tmv.	2	5	10	Ajantasainen varautumissuunnitelma	Riski ei ole toteutunut.
Hallitsematon maahanmuutto	Hallitsematon pakolaiskriisi	1	3	3	Valtakunnallisten ohjeistusten seuraaminen	Riski ei ole toteutunut.

ICT: Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajeeseen toimintaan liittyvät riskit	Jonkin aikaa operatiivinen tietotekniikka toimii ilman työntekijöitä. Ongelmatilanteiden korjaamattomuus ja palvelupyyntöjen toteutumattomuus estää pala kerrallaan tietotekniikan toimivuuden. 1-2 viikossa tietotekniikan toimivuus laskee arviolta 10 prosenttiin työntekijöistä. Vajaalla henkilöstöllä pystytään ratkaisemaan kriittisimmät häiriötilanteet, mutta palvelupyyntöjä ei pystytä toteuttamaan (käyttäjätunnusten luomiset/poistamiset, liittymien avaukset jne.).	3	5	15	Kriittisten toimintojen automatisointi ja kohdentaminen	Riskit eivät ole toteutuneet, mutta (kasvava) riski on jatkuvasti olemassa ICT-toimintaympäristöön kohdistuvien ulkoisten vaikuttamispyrkimysten takia.
ICT: Työvälineiden toimimiseen liittyvät riskit, kyberturvallisuus	Vakavat tietoliikenne- ja konesalipalveluiden häiriöt/keskeytykset voivat estää kaiken tietotekniikan käytön kaupungin palveluissa. Merkittävä osa kaupungin tuottamista palveluista on riippuvaisia tietoteknisistä palveluista.	2	3	6	Vaikutusanalyysit, riskiarvot, jatkuvuusstrategia, toipumissuunnitelma ja säännölliset toipumisharjoitukset	Riskit eivät ole toistaiseksi toteutuneet. Verkko- ja tietoliikenneympäristön valvonnan kehittäminen ja tapahtumiin reagointi avainasemassa kuten henkilökunnan jatkuva koulutus uhkatilanteiden tunnistamiseen
Avainhenkilöriskit	Yhden henkilön varassa on tietyissä tehtävissä liikaa tietoa ja painetta, hiljainen tietotaito.	3	3	9	Riittävä resursointi. Varahenkilöjärjestelmän tehostaminen. Henkilöiden sitoutuminen varahenkilötoimintaan. Etupainotteinen resursointi hiljaisen tiedon säilymisen vuoksi.	Riski osittain toteutunut samanaikaisten henkilöstövaihdosten vuoksi.

Kh, Kaupunkikehitys

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2024 ja arvio tulevasta
Avainhenkilöriski	Eläköitymiseen, pitkiin poissaoloihin ja työntekijävaihdoksiin liittyvä ilmeinen riski. Mahdollisten muutosten yhteydessä osaamisen ja resursoinnin varmistaminen.	3	3	9	Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostaminen. Eläköitymisiin varautuminen ja ennakointi.	Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen on panostettu mm. erilaisin koulutuksin ja työjärjestelyin. Ollut yksittäisiä pidempiä poissaoloja sekä eläköityminen, joista osaan on saatu sijaistus järjestymään.
Elinkeinoelämän kehitys	Työllisyyden ja muuttoliikkeen vaikutukset kaavoitustarpeisiin, uusiin asuin- ja yritysalueisiin ja/tai verotuloihin.	3	3	9	Työllisyystilanteen, väestönmuutosten ja muiden keskeisten tunnuslukujen seuraaminen. Uusien indikaattien tunnistaminen ja nopea reagointi.	Taloussuhdanne on ollut heikko. Korkea väestönkasvu sekä hyvät uutiset investointien osalta lievensivät vaikutuksia hieman. Vuosi 2025 näyttäytyy aikaisempaa paremmalle.
Lainsäädäntö	Mahdolliset muutokset lainsäädännössä ja lakisääteisissä palveluissa, joilla heikentävä vaikutus kaupungin toimintaympäristöön.	2	3	6	Lainsäädännön valmistelun seuranta, lausuntopyyntöihin vastaaminen soveltuvilta osin sekä jatkuva reflektointi/peilaus kaupungin omaan tekemiseen.	MRL:n lakiuudistus astui voimaan 1.1.2025. Muutoksella on vaikutuksia niin taksoihin, rakennusjärjestykseen, hallintosääntöön sekä järjestelmiin. Osa muutoksista on tehty v. 2024 ja loput tehdään kevään 2025 aikana.

Toiminta	Muuttuvan organisaatorakenteen mukaiset uudet toimintatavat. Riskinä päätöksenteon viiveet, palvelun laadun heikkeneminen tai toiminnan lainvastaisuus.	4	3	12	Organisaation toimintatapojen aktiivinen kehittäminen ja johtaminen, hallintosäännön tulkitseminen ja riittävien järjestelmätietojen sekä päätöksenteollisten vastuiden päättäminen/hyväksyminen.	Työvoimapalveluiden siirto aiheuttaa tarpeita aktiiviselle kehittämiselle sekä tehokkaalle johtamiselle. Muu organisaatorakenne, toimintatavat sekä hallintosäännön tulkinta toimivat lakimuutoksia lukuunottamatta asianmukaisesti.
Sopimusriskit	Sopimusten voimassaolo, sopimustekniset klausuulit, kuten sopimussakot tai muut tulo- tai menokustannuksia mahdolliset lisäävät ehdot.	2	3	6	Tiivis yhteistyö konsernihallinnon ja niin hallintojohtajan kuin kaupungin lakimiehen kanssa.	Yhteistyötä konsernihallinnon kanssa on tehty. Erilaiset maankäytön lakitulkinnat, prosessien edistäminen sekä hallintosäännön muutokset olleet niistä keskeisimpiä.
ICT / tietoliikennejärjestelmät	Tietoliikennejärjestelmien ja sovellusten toimivuus. Sovellusten toiminnan katketessa suorat ja välilliset vaikutukset päätösten tekemisessä sekä päivittäisen työn tekemisessä.	2	3	6	Reagointi ennakoidusti mahdollisiin sovellusten päivitystarpeisiin.	Järjestelmäpäivitystarpeet konkretisoituivat vuoden 2024 aikana. Päivitys tehty alkuvuodesta 2025.
Henkilöstön saatavuus	Riski linkittyy avainhenkilöriskiin. Vastuualueen vakanssien osalta on ollut haasteita saada niitä täytettyä.	3	2	6	Tehtäväkuvien uudelleenpohdinta, vakansseihin tehtävät uudelleenhaut ja niiden mainostaminen yhteistyössä viestinnän kanssa.	Tällä hetkellä täyttämättä yksi suunnitteluavustajan vakanssi, muuten vakanssit on saatu täytettyä.
Sidosryhmäriski	TE-lakiuudistuksen vaikutukset, työmarkkinatuen kasvu, tiedonkulku eri toimijoiden välillä	2	2	4	Aktiivinen osallistuminen TE-valmistelutyöhön	TE-valmistelu on saatu päätökseen ja toiminta alkanut suunnitellusti 1.1.2025 lukien.
					Tehokas ja tuloshakuinen yhdyspintatyöskentely HV-alueen ja TE-toimiston kanssa.	Yhdyspintatyöskentely on ollut sujuvaa ja aktiivista v. 2024 aikana.
Terveysten ja turvallisuuteen liittyvät riskit	Vastuualueen toimintaa vaarantavat riskit, erityisesti maailmalla vallitseviin ilmiöihin liittyen.	2	3	6	Varautumissuunnitelmien ja sisäisten ohjeistusten päivittäminen. Mahdollisiin riskeihin varautuminen.	Varautumistyötä on tehty poikkihallinnollisessa yhteistyössä kaupunkitasoisesti. Varautumissuunnitelmien päivitystyötä tehdään edelleen.

Lupalautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2024 ja arvio tulevasta
Avainhenkilöriski	Eläköitymiseen, pitkiin poissaoloihin ja työntekijävaihdoksiin liittyvä ilmeinen riski. Mahdollisten muutosten yhteydessä osaamisen ja resursoinnin varmistaminen sekä ongelmien minimointi konkretisoituneen riskin yllämenokaudella.	3	3	9	Henkilöstön hyvinvointiin, osaamiseen ja pitoon panostaminen. Eläköitymisiin varautuminen ja ennakointi.	Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen on panostettu mm. erilaisin koulutuksin ja työjärjestelyin. Henkilöstössä oli prosentuaalisesti suurehkoa vaihtumaa eläköitymisten ja sisäisten tehtäväsiirtojen johdosta. Tuleva tilanne näyttää vakaalle.
Elinkeinoelämän kehitys	Työllisyyden ja muuttoliikkeen vaikutukset kaavoitustarpeisiin, uusiin asuin- ja yritysalueisiin ja/tai verotuloihin.	3	3	9	Työllisyystilanteen, väestönmuutosten ja muiden keskeisten tunnuslukujen seuraaminen. Uusien indikaattien tunnistaminen ja nopea reagointi.	Taloussuhdanne on ollut heikko. Korkea väestönkasvu sekä hyvät uutiset investointien osalta lievensivät vaikutuksia hieman. Vuosi 2025 näyttäytyy aikaisempaa paremmalle.
Lainsäädäntö	Mahdolliset muutokset lainsäädännössä ja lakisääteissä palveluissa, joilla heikentävä vaikutus kaupungin toimintaympäristöön.	2	3	6	Lainsäädännön valmistelun seuranta, lausuntopyyntöihin vastaaminen soveltuilta osin sekä jatkuva reflektointi/peilaus kaupungin omaan tekemiseen.	Lakiuudistus astui voimaan 1.1.2025. Muutoksella on vaikutuksia niin taksoihin, rakennusjärjestykseen, hallintosääntöön sekä järjestelmiin. Osa muutoksista on tehty vuonna 2024 ja loput tehdään kevään 2025 aikana.
Toiminta	Uuden organisaatorakenteen mukaiset uudet toimintatavat; opettelu, hallintosäännön tulkinta. Riskinä päätöksenteon viiveet tai lainvastaisuus.	4	3	12	Uuden organisaation toimintatapojen jalkauttaminen/johtaminen, hallintosäännön tulkitseminen ja riittävien järjestelmätietojen sekä päätöksenteollisten vastuiden päättäminen/hyväksyminen.	Riski ei ole toteutunut. Organisaatorakenne, toimintatavat sekä hallintosäännön tulkinta toimivat asianmukaisesti.
Sopimusriskit	Sopimusten voimassaolo, sopimustekniset klausuulit, kuten sopimussakot tai muut tulo- tai menokustannuksia mahdolliset lisäävät ehdot.	2	3	6	Tiivis yhteistyö konsernihallinnon ja niin hallintojohtajan kuin kaupungin lakimiehen kanssa.	Yhteistyötä konsernihallinnon kanssa on tehty. Pieneläinpäivystyksen muutokset sekä hallintosäännön muutokset ovat olleet niistä keskeisimpiä.
ICT/tietoliikenne	Tietoliikennejärjestelmien ja sovellusten toimivuus. Sovellusten toiminnan katketessa suorat ja välilliset vaikutukset päätösten tekemisessä sekä päivittämisen työn tekemisessä.	2	3	6	Reagointi ennakoivasti mahdollisiin sovellusten päivitystarpeisiin.	Järjestelmäpäivitystarpeet konkretisoituivat vuoden 2024 aikana. Päivitys tehty alkuvuodesta 2025.
Terveysten ja turvallisuuteen liittyvät riskit	Veteen, elintarvikkeisiin, yleiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät turvallisuusasiat, kuten vaikkapa ilmanlaatu.	2	4	8	Varautumissuunnitelma, epidemiaohjeistus, seuranta, normaali viranomaistyö	Varautumistyötä on tehty poikkihallinnollisessa yhteistyössä kaupunkitasoisesti. Varautumissuunnitelmien päivitystyötä tehdään edelleen.

Infralautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteutuma 2024 ja arvio tulevasta
Omaisuu- den tuhoutuminen tai sen arvon menetys.	Kiinteistön laaja vesivuoto, palaminen, tms. rakennusvaurio.	2	3	6	Ennakoiva huolto ja kunnossapito. Riittävä kunnossapito- ja investointirahoitus talousarvioissa.	Riski ei toteutunut. Investointeja ja kunnossapitoa on tehty työohjelman mukaisesti. Kiinteistöistä tehdään tarpeen mukaan kuntotutkimuksia ja -selvityksiä.
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaan toimintaan liittyvät riskit.	Sopimuskumppanin lakko tai konkurssi.	2	3	6	Palvelujen hankkiminen mahdollisuuksien mukaan lakon ulkopuolisilta toimijoilta.	Riski ei toteutunut.
Sopimusriski.	Toimintoja on ulkoistettu kilpailuttamalla. Markkinoiden toimimattomuus sopimuskauten päätyttyä (esim. kilpailu markkinoilla vähenee tai tarjoajien määrä on liian pieni). Oma tuotantoa ei enää ole, joten palveluista on maksettava markkinahinta.	2	3	6	Kustannustason nousu kilpailutettaessa palvelu uudelleen sopimuskauten päätyttyä. Paluu omaan toimintaan ei enää ole mahdollista tai se on kohtuuttoman kallista. Palvelu- ja laatutason pudotus.	Riski ei toteutunut. Tulevaisuudessa on syytä tehdä markkinavuoropuhelua ja arvioida tarjouspyyntöjen sisältöjä saatujen palautteiden perusteella.
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaan toimintaan liittyvät riskit.	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus rekrytointitilanteissa.	4	3	12	Henkilöstön koulutus ja resurssien ylläpitäminen. Oppisopimusmahdollisuuden lisääminen. Kilpailukykyinen palkkaus. Rekrytointikanavien monipuolinen käyttö.	Riski ei toteutunut; rekrytointiongelmien tietyissä tehtävissä tunnistettiin.
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Käyttötalouden kustannusten äkillinen/ yllättävä nousu.	3	3	9	Kustannusten ja talousarvion toteutumisen seuranta. Palvelun vähentäminen tai laatutason lasku. Säästö- ja sopeutustoimenpiteet.	Riski tunnistettiin; hintojen nousuun varauduttiin talousarviota laadittaessa.
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Rakennusmateriaalien ja polttoaineiden hintojen äkillinen/yllättävä kustannustason nousu vaikuttaa urakkahintojen nousuun.	3	3	9	Investointiohjelman / hankkeiden uudelleenarviointi/priorisointi.	Riski tunnistettiin; hintojen nousuun varauduttiin talousarviota laadittaessa.
Sähkökatkot.	Rajoitettu energian saanti.	4	4	16	Varavalmuuskäyttömahdollisuuksien hankinta a. Valmiussuunnitelman mukainen toiminta. Valmiussuunnitelman ajantasaisuus.	Riski ei toteutunut.
Raaka-ainepula (esim. materiaalit, komponentit, laitteet ym.).	Laitteita ja koneita ei saada uudistettua, eikä rikkiäisiä korjattua. Rakennusmateriaalien ja elintarvikkeiden ym. materiaalien ja raaka-aineiden saatavuudessa on ongelmia.	4	3	12	Uusien tuotteiden korvaaminen käytetyillä tai korvaavilla tuotteilla.	Riski ei toteutunut.

Sivistyslautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) 2	(S) 3	Riski -luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2024 ja arvio tulevasta
Omaisuu den häviäminen, tuhoutuminen tai sen arvonmenetys	Materiaalien ja kaluston tuhoutuminen/häviäminen	1	3	3	Vakuuttaminen, koulutus, valvonta.	Ei ole havaittu, tilanne jatkuu entisellään.
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilölle tai toiminnalle	Asiakkaille aiheutetut vahingot	1	4	4	Vakuuttaminen, valvonta.	Ei ole havaittu, tilanne jatkuu entisellään.
Sopimusriskit	Äkillinen koulupaikkojen ja päivähoitopaikkojen tarve. Sopimuksen irtisanomiset.	1	3	3	Hoito/koulutarpeen täyttäminen pikaisin väliaikaisratkaisuin.	Ei ole havaittu, tilanne jatkuu entisellään.
Henkilöstöön liittyvät riskit	Avainhenkilö-, työtapaturmariski tai henkisen kuormittumisen riski.	3	2	6	Varahenkilöjärjestelmä , työsuojelu, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Sairauspoissaolot ovat vähentyneet muilla palvelualueilla varhaiskasvatusta lukuunottamatta. Työnohjausta, valmennusta, koulutusta ja työterveydenpalveluja on tarjottu henkilöstölle.
Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3	Tiloja käytössä jonkin verran yli tarpeen.	Sama tilanne jatkuu entisellään. Aluekohtaisia eroja tilojen käyttöasteessa, tasoittuu uusien koulujen valmistuttua.
Varhaiskasvatus -sen lapsimäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3	Tiloja käytössä jonkin verran yli tarpeen. Käyttöönotto kysynnän vaihteluja vastaavasti.	Sama tilanne jatkuu entisellään.
Riittävän ja koulutetun henkilökunnan rekrytointi	Päiväkodissa/ryhmäpäivä -kodissa ei ole riittävästi henkilöstöä, minkä seurauksena kaikkia lapsia ei voida ottaa vastaan.	3	3	9	Riittävä varahenkilöjärjestelmä tai rekrytointivastaava nopeuttamaan sijaisten rekrytointiprosessia.	Sama tilanne jatkuu entisellään.

Vapaa-aikalautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2024 ja arvio tulevasta
Omaisuu den tuhoutuminen tai sen arvon menetys	Materiaalin, aineiston tai kaluston tuhoutuminen tai häviäminen.	1	2	2	Vakuuttaminen, valvonta.	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilöille tai toiminnalle	Asiakkaalle aiheutetut vahingot	1	2	2	Vakuuttaminen, valvonta, henkilöstön riittävä osaaminen, turvallisuussuunnitelmat tilannekohtaisesti.	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit.	Kirjaston, Uintikeskus Ulpukan, Jäähallin tai Kerttulan liikuntahallin toiminnan keskeytyminen.	1	2	2	Säännöllinen huolto, henkilöstön ammattitaito, valvonta.	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.
Teknologiaan ja tietohallintoon liittyvät riskit	Järjestelmien toimimattomuus lopettaa palvelujen tarjoamisen.	1	2	2	Ajantasaiset, päivitetyt järjestelmät ja tietomurtojen esto.	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.
Henkilöstöön liittyvät riskit	Avainhenkilö-, työtapaturmariski tai henkisen kuormittumisen riski.	3	2	6	Varahenkilöjärjestelmä, työsuojelu, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.
Energiakriisi	Sähkökatko	2	2	4	Ei voida itse vaikuttaa	Ei tapahtumia. Tilanne ennallaan ja jatkuu samanlaisena.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallintaprosessin kehittäminen

Sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan prosessi on sidottu osaksi talousarvio- ja tilinpäätösprosessia ja prosessin kehittämistä on jatkettu edelleen. Uusien riskien tunnistamiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota. Muun muassa pandemia ja muuttunut kansainvälinen turvallisuustilanne ovat osoittaneet, että uusia merkittäviä riskejä voi ilmentyä hyvinkin yllättäen ja nopeasti. Tästä johtuen riskienarviointi on jatkuva prosessi, jossa uusien riskien tunnistamista on tehtävä säännöllisesti myös talousarviovuoden aikana. Uusia riskejä on kyettävä reaaliaikaisesti tunnistamaan, arvioimaan niiden merkittävyyttä ja määrittelemään toimenpiteet niiden torjumiseksi tai vähentämiseksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta tulee arvioida järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti. Tämä edellyttää, että tilivelvolliset viranhaltijat ja esihenkilöt tekevät vuosittain itsearviointin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta omalla vastuualueellaan. Itsearviointin tarkoituksena on tuoda esille mahdolliset sisäisen valvonnan riskit ja epäkohdat. Samalla voidaan kerätä kehittämis ehdotuksia toiminnan parantamiseksi.

Varautuminen

Kaupungin kyky tunnistaa uusia uhkia ja arvioida niiden vaikutuksia on viime vuosien nopeasti eteen tulleiden tapahtumien myötä noussut erittäin merkittävään asemaan. Valmiussuunnitelmat on pidettävä ajan tasalla, varautumista on harjoitettava ja yhteistyötä eri viranomais tahojen kanssa on lisättävä. Varautumiseen vaikuttaa keskeisesti myös yhteistyö kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kesken.

Raision kaupungilla on ajantasainen yleinen valmiussuunnitelma sekä yksikkökohtaisia valmiussuunnitelmia. Suunnitelmien ajantasaisuudesta on huolehdittava myös jatkossa. Valmiussuunnitelmassa tunnistetaan kuntalaisiin ja kaupungintoimintaan vaikuttavat merkittävimmät uhat, määritellään vastuutahot erilaisten häiriötilanteiden varalle, huolehditaan kriisiviestinnän perusteista ja suunnitellaan ennalta, millä tavoin toiminnot ja palvelut saadaan jatkumaan keskeytymättä.

Tytäryhteisöjen varautuminen ja riskienhallinta

Varautuminen ja riskienhallinta koskevat myös kaupungin tytäryhteisöjä ja säätiöitä. Yhteisöiltä edellytetään kaupunginhallituksen ohjeen mukaista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Tytäryhteisöjen valmiussuunnitelmien tulee olla ajan tasalla. Konserniyhteisöt raportoivat vuosittain tilinpäätöksensä yhteydessä konsernijohtolle yhteisönsä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja vertailu edelliseen vuoteen

Raision kaupungin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	TP2024 1 000€	TP2023 1 000€	Muutos	Muutos%
Toimintatuotot	18 834	18 676	159	0,8
Myyntituotot	3 729	3 115	613	19,7
Maksutuotot	2 952	2 843	109	3,8
Tuet ja avustukset	2 668	3 405	-737	-21,6
Muut toimintatuotot	9 486	9 312	174	1,9
Toimintakulut	-80 797	-77 733	-3 064	3,9
Henkilöstökulut	-49 830	-49 259	-570	1,2
Palvelujen ostot	-18 669	-16 249	-2 419	14,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 849	-7 533	-316	4,2
Avustukset	-1 988	-2 303	315	-13,7
Muut toimintakulut	-2 462	-2 388	-74	3,1
Toimintakate	-61 963	-59 057	-2 906	4,9
Verotulot	61 033	64 572	-3 539	-5,5
Valtionosuudet	13 892	14 130	-238	-1,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-372	363	-735	-202,4
Korkotuotot	1 651	1 448	203	14,0
Muut rahoitustuotot	211	159	52	32,6
Korkokulut	-2 211	-1 227	-984	80,2
Muut rahoituskulut	-23	-17	-6	33,1
Vuosikate	12 590	20 008	-7 418	-37,1
Poistot ja arvonalentumiset	-11 171	-11 161	-10	0,1
Satunnaiset erät	0	0	0	
Tilikauden tulos	1 420	8 847	-7 428	-84,0
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)	0	0	0	0
Varausten lisäys(-), vähennys(+)	-1 200	-8 800	7 600	-86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	220	48	172	362,8

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2024	TP2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,3	24,0
Vuosikate/Poistot, %	112,7	179,3
Vuosikate, €/asukas	490	790
Asukasmäärä	25 717	25 336

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 18,8 miljoonan euron suuruisina, eli ne kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa, 0,8 prosenttia vuoden 2023 toimintatuottoihin verrattuna. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuoteen nähden lupalautakunnan, infralautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Toimintatuotot laskivat kaupunginhallituksen sekä sivistyslautakunnan osalta.

Kaupunginhallituksen toimintatuotot laskivat 0,1 miljoonaa euroa. Myyntituotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 0,1 miljoonalla eurolla johtuen pakolaisten toimeentulokorvauksista. Tuet ja avustukset laskivat 0,2 miljoonaa euroa palkkatuen ja sosiaaliturvarahastoilta laskun myötä. Maa- ja vesialueiden vuokrat kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa. Maanmyyntitulot kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa, ollen kokonaisuudessaan noin 0,8 miljoonaa euroa. Muut tuotot laskivat 0,3 miljoonaa euroa.

Lupalautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen kasvusta.

Infralautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Merkittävimmin toimintatuottoja kasvattivat huleveden tuotot 0,8 miljoonaa euroa sekä tarkastus- ja valvontamaksut 0,2 miljoonaa euroa. Tuotot laskivat muiden rakennusten vuokrat osalta 0,1 miljoonaa euroa. Lisäksi laskua oli maankäyttö- ja kehittämiskorvauksissa 0,2 miljoonaa euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoissa 0,1 miljoonaa euroa.

Sivistyslautakunnan toimintatuotot pienenivät 0,6 miljoonaa euroa. Toimintatuotoista muut tuotot kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa ja kotikuntakorvaukset 0,1 miljoonaa euroa. Muut tuet ja avustukset valtiolta laskivat 0,5 miljoonaa euroa sekä muut yhteistoimintakorvaukset laskivat 0,4 miljoonaa euroa.

Vapaa-aikalautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin pääsymaksujen kasvusta edellisvuoteen nähden.

Toimintakulut

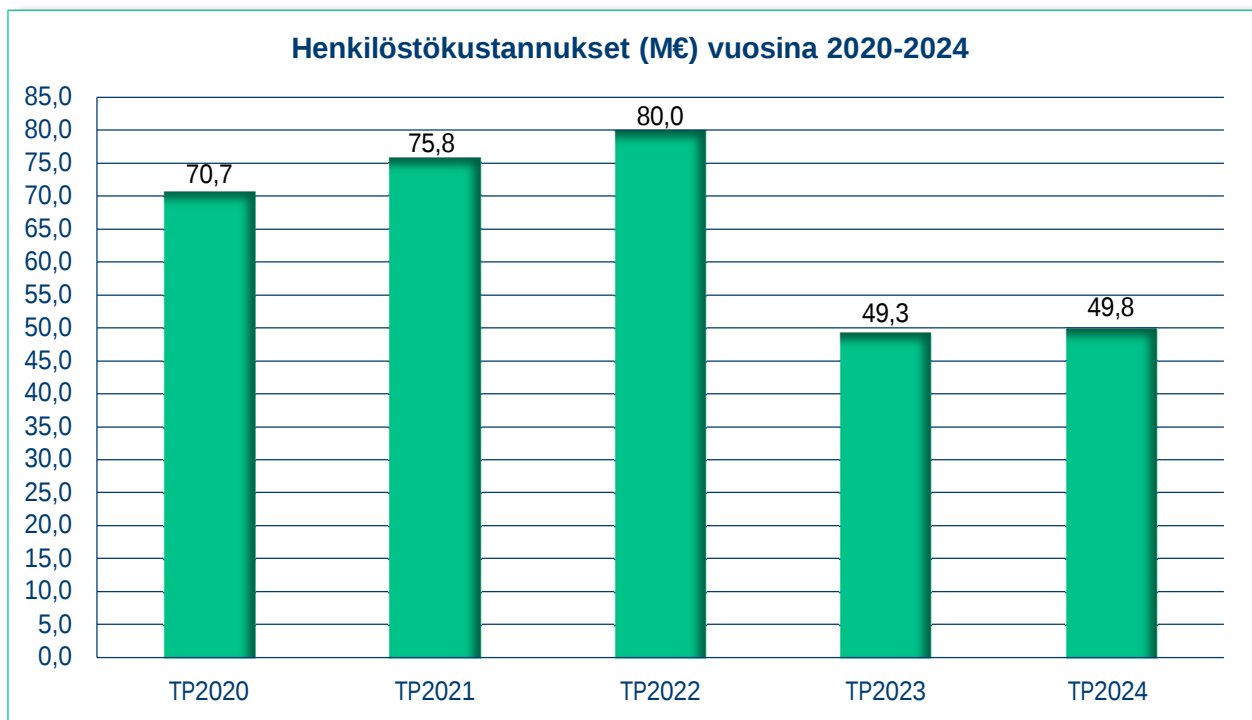
Toimintakulut olivat vuonna 2024 80,8 miljoonaa euroa. Toimintakulut kasvoivat 3,1 miljoonaa euroa, eli 3,9 prosenttia vuodesta 2023.

Kaupungin suurimmat kuluerät ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Kaupungin henkilöstökulut olivat vuonna 2024 49,8 miljoonaa euroa, eli 0,6 miljoonaa euroa ja 1,2 prosenttia edellisvuotta suuremmat. Merkittävimmin henkilöstökustannukset kasvoivat sivistyslautakunnassa sekä infralautakunnassa.

Palvelujen ostot olivat vuonna 2024 18,7 miljoonaa euroa eli 2,4 miljoonaa ja 14,9 prosenttia edellisvuotta enemmän. Palvelujen ostojen kokonaisuutta sekä muita kululajeja avataan tarkemmin raportissa seuraavilla sivuilla.

Henkilöstökustannukset

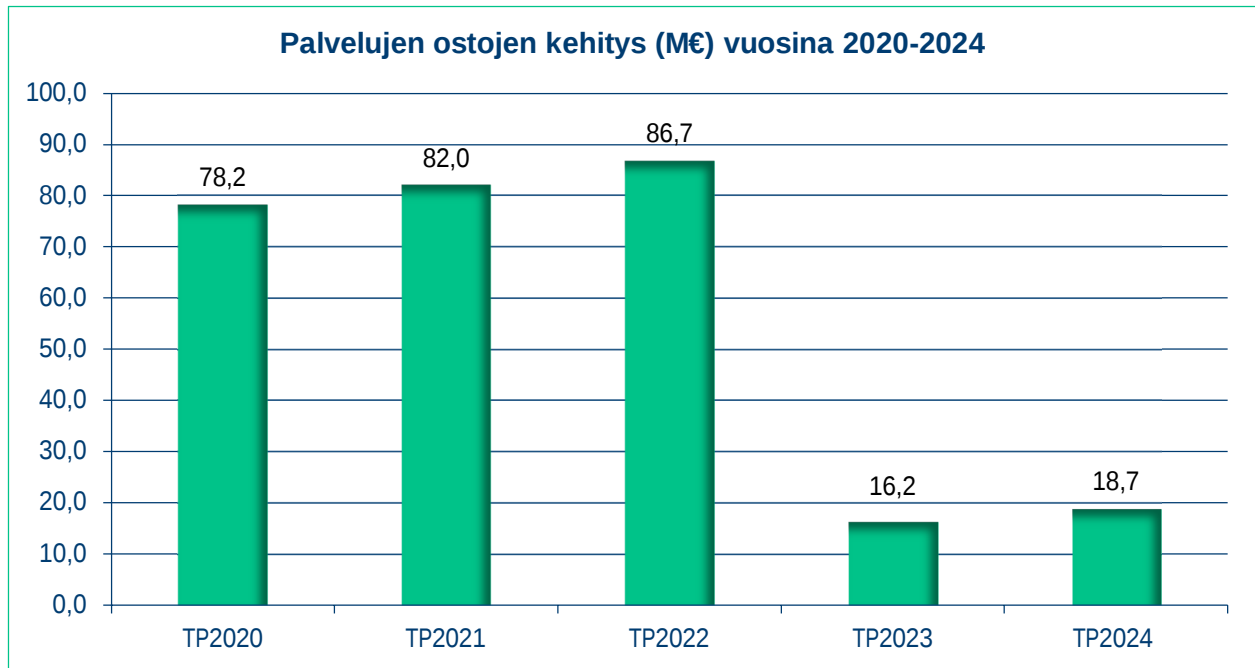
Oheisissa taulukoissa esitetään henkilöstökustannusten (M€) kehitys vuosilta 2020-2024.

Henkilöstökustannukset 1000€	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Palkat ja palkkiot	56 119	60 087	63 596	39 239	40 244
Muutos%	-0,7 %	7,1 %	5,8 %	-38,3 %	2,6 %
Eläkekulut	12 384	13 068	13 818	8 176	8 162
Muut henkilösivukulut	2 223	2 619	2 559	1 845	1 423
Henkilöstökulut yhteensä	70 726	75 774	79 973	49 259	49 829
Muutos%	-0,7 %	7,10 %	5,50 %	-38,40 %	1,20 %

Vuoden 2024 käyttötalouden palkkakustannukset (palkat ja palkkiot, joista on vähennetty henkilöstökorvaukset) olivat 40 244 677,87 euroa (2023: 39 238 739,09 euroa, vuonna 2022: 63 595 667,67 euroa, vuonna 2021: 60 087 294,44 euroa, vuonna 2020: 56 118 529,97 euroa).

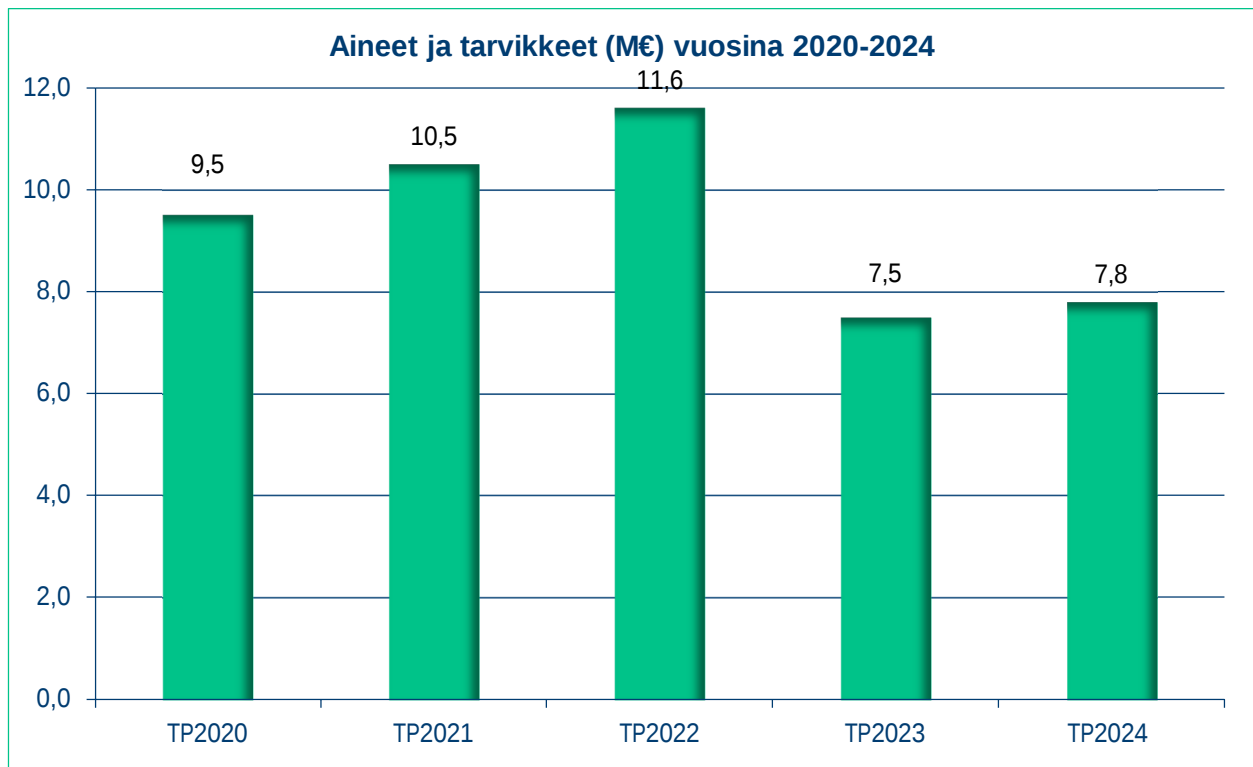
Palvelujen ostot

Palvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,4 miljoonaa euroa eli 14,9 prosenttia. Palvelujen ostojen osalta kasvua edelliseen vuoteen eniten oli infralautakunnassa 2,0 miljoonaa euroa ja kh, kaupunkikehityksessä 0,4 miljoonaa euroa.

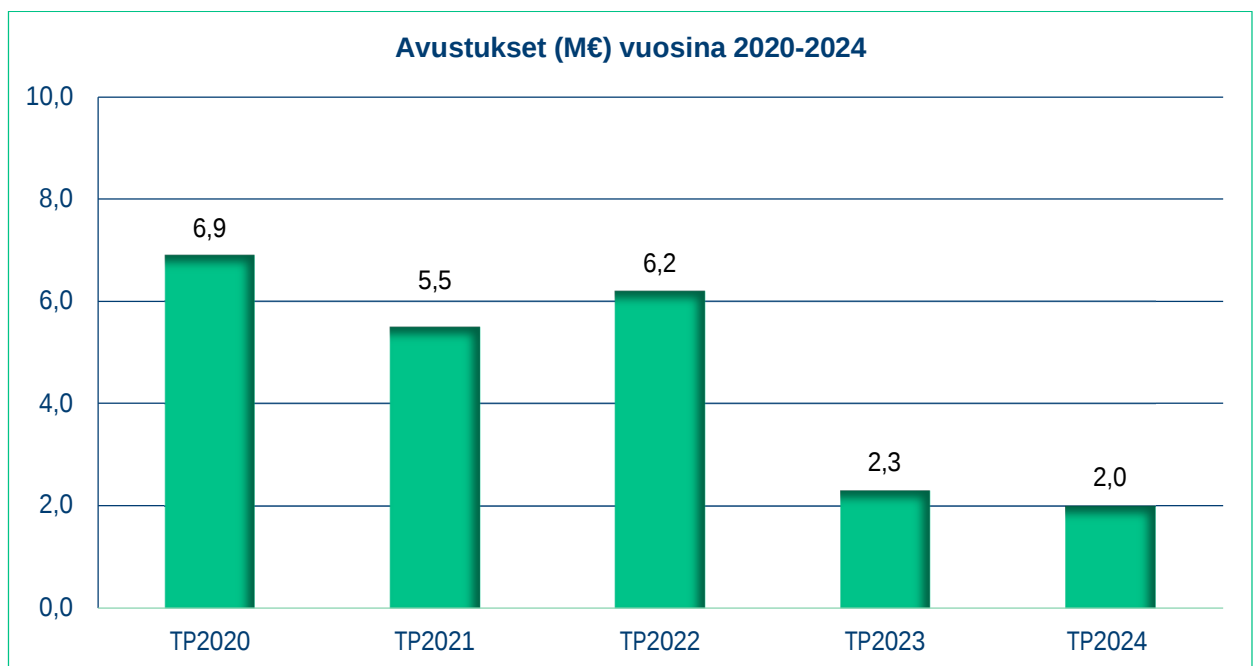
Infralautakunnassa palvelujen ostot kasvoivat kunnallisteknisissä palveluissa 1,4 miljoonaa euroa ja tilapalveluissa 0,6 miljoonaa euroa. Kh, kaupunkikehityksen osalta kasvua oli asiantuntijapalveluissa sekä rakennukset ja alkavat rakennukset ja kunnossapidon osalta.

Aineet ja tarvikkeet

Aineita ja tarvikkeita koskevat kulut kasvoivat tilinpäätösvuonna 0,3 miljoonaa euroa ja 4,2 prosenttia edellisen vuoden tasosta ollen vuonna 2024 7,8 miljoonaa euroa. Kaupungin suurimpia aineisiin ja tarvikkeisiin kuuluvia ostoja ovat sähkö ja kaasu, elintarvikkeet, lämmitys, kalusto, kirjallisuus, muu materiaali ja rakennusmateriaali. Näistä kulut kasvoivat vuoden 2024 aikana elintarvikkeiden ja kaluston osalta. Kulut vähenivät merkittävästi lämmityksen osalta vuoteen 2023 verrattuna.

Avustukset

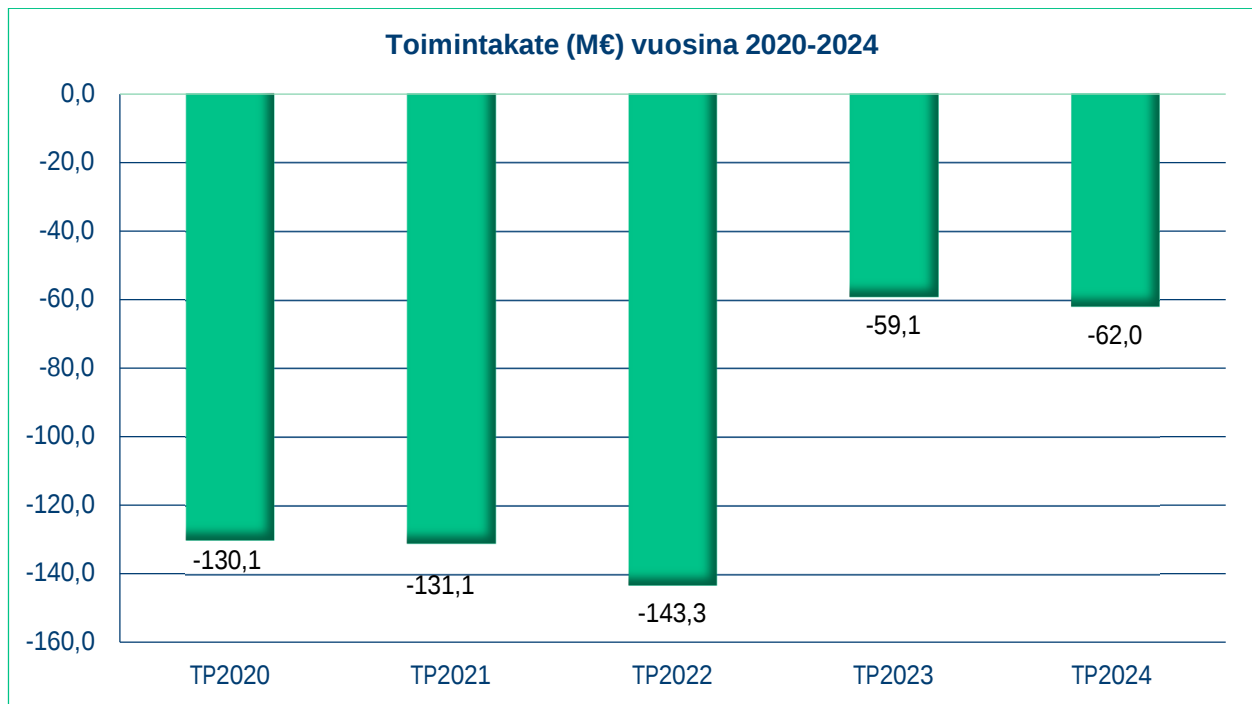

Avustukset toteutuivat 2,0 miljoonan euron suuruisena ollen 0,3 miljoonaa euroa ja 13,7 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Avustusten euromääräisen vähentymisen

merkittävin selitys on lasten kotihoidon tuen pienentyminen. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli noin 0,9 miljoonaa euroa, nousua edellisvuoteen oli noin 7,8 prosenttia.

Toimintakate

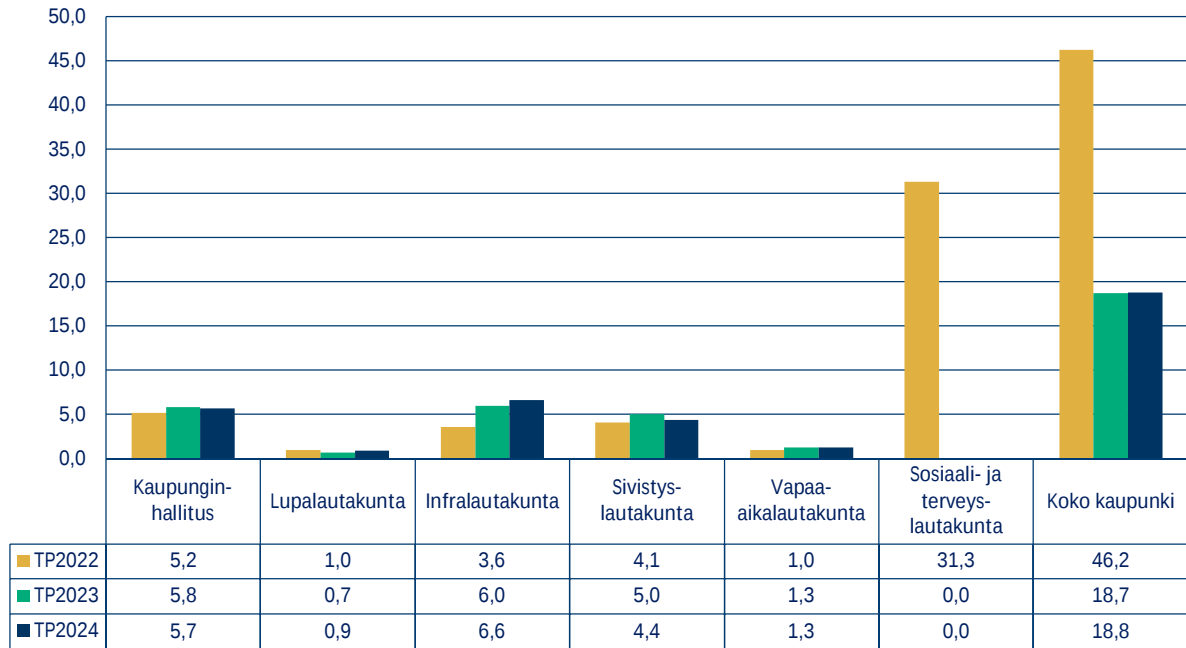
Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista jää niistä vähennettyjen toimintatuottojen jälkeen katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli tilinpäätösvoitena -62,0 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkeni 2,9 miljoonaa euroa eli 4,9 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Toimintatuotot kattoivat 23,3 prosenttia toimintakuluista. Tunnusluku heikkeni vuoteen 2023 verrattuna, vuonna 2023 tunnusluku oli 24,0 prosenttia.

Lautakuntien ulkoiset toimintatuotot, -kulut ja toimintakate vuosina 2022-2024

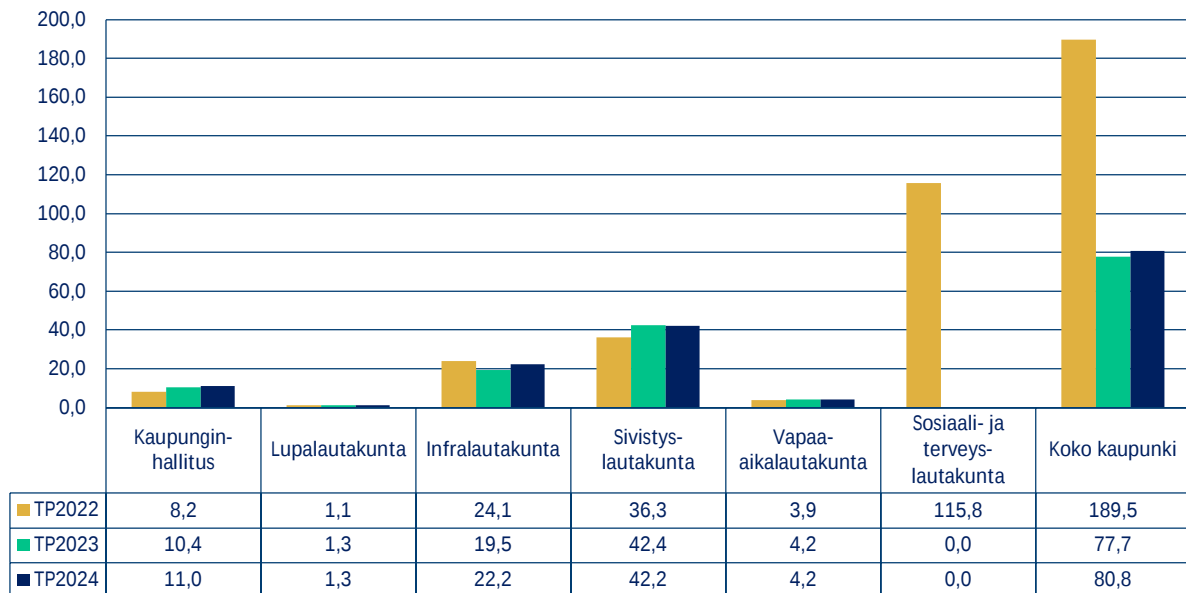
Kaupungin toimintatuotot kasvoivat kokonaisuudessaan 0,2 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Lautakunnittainen tarkastelu osoittaa, että lautakuntien toimintatuotot kasvoivat lupalautakunnan, infralautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Toimintatuotot pienenevät kaupunginhallituksen ja sivistyslautakunnan osalta. Lupalautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,2 miljoonalla eurolla, infralautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,6 miljoonalla eurolla ja vapaa-aikalautakunnan toimintatuotot kasvoivat 0,1 miljoonalla eurolla. Kaupunginhallituksen toimintatuotot laskivat 0,1 miljoonalla eurolla ja sivistyslautakunnan toimintatuotot laskivat 0,6 miljoonalla eurolla.

Toimintatuottojen kehitys lautakunnittain (M€) vuosina 2022-2024

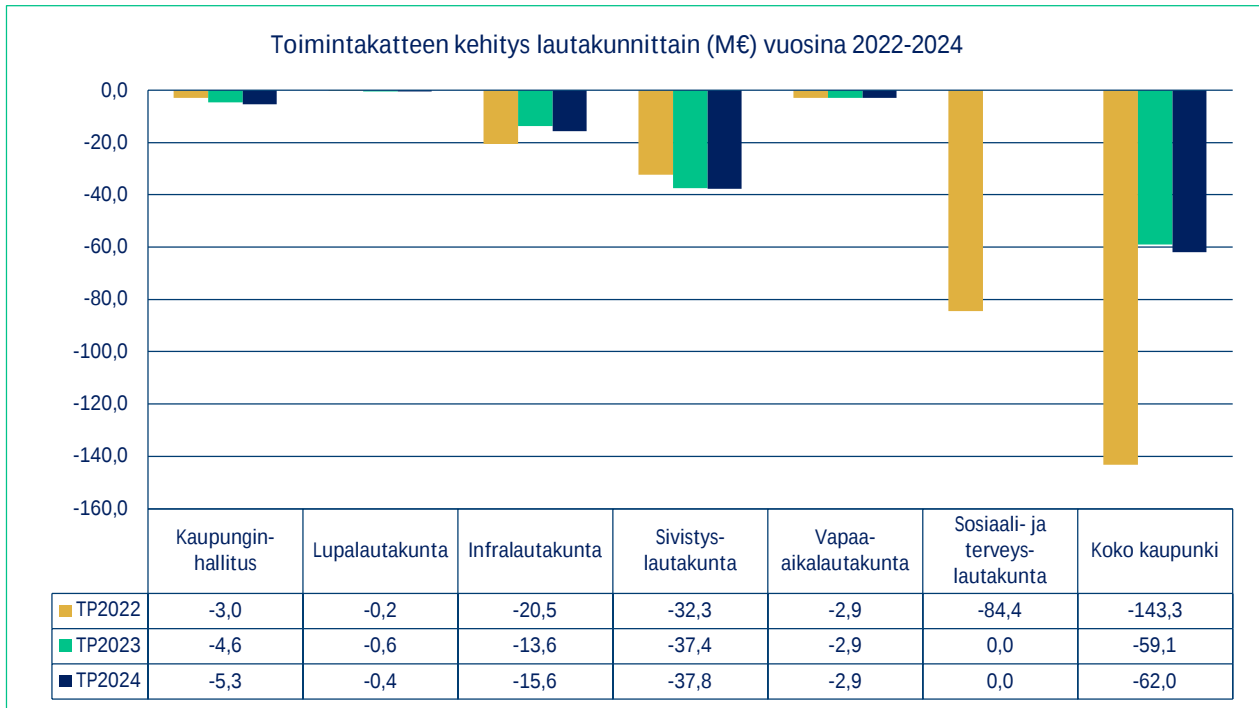

Kaupungin toimintakulut kasvoivat 3,1 miljoonaa euroa. Toimintakulut kasvoivat kaikkien lautakuntien osalta sivistyslautakuntaa lukuun ottamatta. Kaupungin suurimmat kuluerät ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Henkilöstökulut kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa, palvelujen ostot kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa ja avustukset laskivat 0,3 miljoonaa euroa.

Toimintakulujen kehitys lautakunnittain (M€) vuosina 2022-2024

Toimintakate heikkeni kaupunginhallituksen, infra-lautakunnan ja sivistyslautakunnan osalta. Toimintakate vahvistui lupalautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Lautakunnittain toimintakatteeseen vaikutti pääasiassa toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna. Infra-lautakunnan osalta tuotot kasvoivat ja kulut kasvoivat merkittävästi. Kaupunginhallituksen toimintakulut kasvoivat ja sivistyslautakunnan tulot pienenevät merkittävästi.

Verotulot ja valtionosuudet

Vuonna 2024 verotuloja kertyi yhteensä 61,0 miljoonaa euroa. Tulovero laski 1,9 miljoonaa euroa vuonna 2024 verrattuna aikaisempaan vuoteen. Raisen kaupungin vuoden 2023 tuloveroprosentti oli 7,61 %. Lainmuutoksen jälkeen tuloveroprosentti tuli esittää 0,10 %-yksikön tarkkuudella vuonna 2024. Vuonna 2024 Raisen kaupungin tuloveroprosentin suuruus oli 7,60 %.

Kiinteistövero kasvoi noin 0,1 miljoonaa euroa ollen vuonna 2024 8,6 miljoonaa euroa. Taustalla ei ollut kiinteistöveroprosentin muutosta.

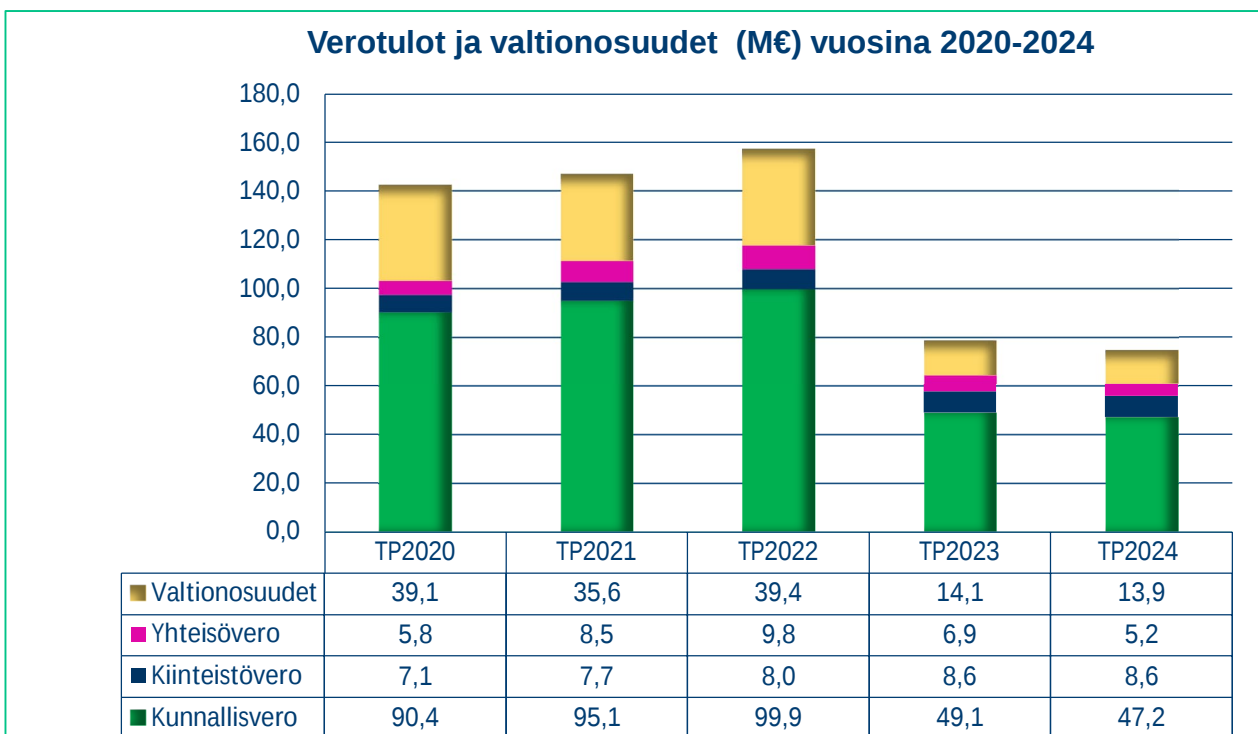
Yhteisöverot laskivat noin 1,7 miljoonalla eurolla vuonna 2024.

Raisen kaupunki sai valtionosuuksia vuonna 2024 13,9 miljoonaa euroa. Valtionosuudet laskivat 0,2 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna.

Verotulot ja valtionosuudet (M€) vuosina 2023 ja 2024				
	TP2023	TP2024	Kasvu%	Muutos M€
Kunnallisvero	49,1	47,2	-3,87 %	-1,9
Kiinteistövero	8,6	8,6	0,00 %	0
Yhteisövero	6,9	5,2	-24,64 %	-1,7
Verotulot	64,6	61,0	-5,57 %	-3,6
Valtionosuudet	14,1	13,9	-1,42 %	-0,2
Yhteensä	78,7	74,9	-4,83 %	-3,8

Verotulot ja valtionosuudet laskivat 4,8 % vuodesta 2023 vuoteen 2024 ja jäivät 74,9 miljoonaan euroon.

Verotulot ja valtionosuudet (M€) vuosina 2020-2024					
	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Kunnallisvero	90,4	95,1	99,9	49,1	47,2
Kiinteistövero	7,1	7,7	8,0	8,6	8,6
Yhteisövero	5,8	8,5	9,8	6,9	5,2
Verotulot	103,3	111,3	117,6	64,6	61,0
Valtionosuudet	39,1	35,6	39,4	14,1	13,9
Yhteensä	142,5	146,9	157,0	78,7	74,9

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat vuonna 2024 0,7 miljoonaa euroa huonompina kuin talousarviossa, johtuen talousarviota suuremmista toteutuneista korkokulujen määärästä. Vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna rahoitustuotot ja -kulut heikkenivät myös 0,7 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate on 12,6 miljoonaa euroa. Vuosikate laski 7,4 miljoonaa euroa vuodesta 2023.

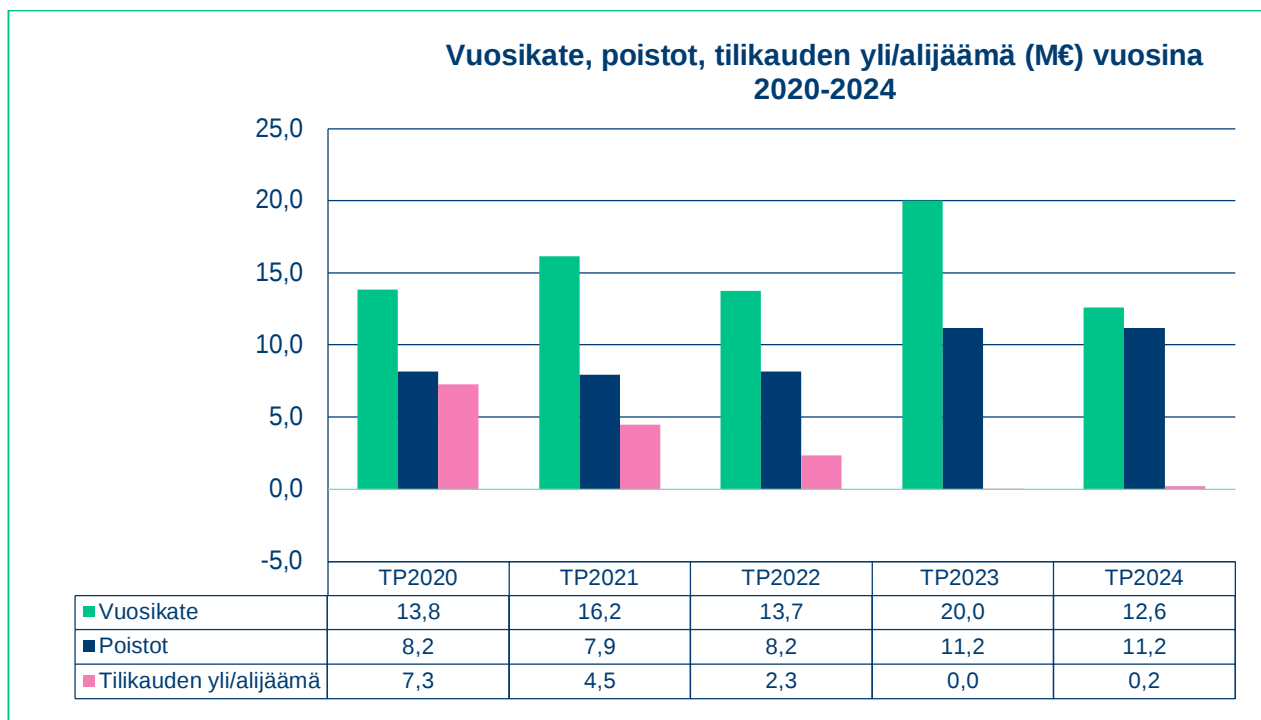
Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Kun tulorahoituksen riittävyyttä mittaava tunnusluku on 100 prosenttia, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kaupungin vuosikate oli vuonna 2024 112,7 prosenttia poistoista, joten talous on tällä mittarilla tasapainossa.

Tilikauden yli-/alijäämä

Raision kaupungin vuoden 2024 tilikausi muodostui 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1,4 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä esitetään tehtäväksi 1,2 miljoonan euron investointivaraus.

Vuonna 2023 ylijäämä oli 48 000 euroa. Vuoden 2022 tulos oli 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen, vuoden 2021 tulos oli 4,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuoden 2020 tulos oli 7,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Taseen kertynyt ylijäämä aikaisemmilta vuosilta on 24,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 tilikauden ylijäämällä taseen ylijäämäksi muodostuu 24,2 miljoonaa euroa eli 941 euroa per asukas (asukasluku 25 717).

1.3.2. Toiminnan rahoitus

Raision kaupungin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	TP2024 1 000 €	TP2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta	11 797	19 273
Vuosikate	12 590	20 008
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-794	-735
Investointien rahavirta	-36 198	-23 827
Investointimenot	-37 855	-25 609
Rahoitusosuudet investointimenoihin	678	370
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	979	1 411
Toiminnan ja investointien rahavirta	-24 401	-4 554
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	18 142	7 808
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 858	-9 192
Lyhytaikaisten lainojen muutos	25 000	2 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 707	-4 082
Toim.antojen varojen ja po:n muutos	1	-255
Vaihto-omaisuuden muutos	-15	-16
Saamisten muutos	194	2 786
Korottomien velkojen muutos	3 528	-6 596
Rahoituksen rahavirta	21 849	3 727
Rahavarojen muutos	-2 552	-827
<i>Rahavarojen muutos</i>		
<i>Rahavarat 31.12.M€</i>	4 388	6 941
<i>Rahavarat 1.1. M€</i>	6 941	7 768

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2024	TP2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-6 851 517	10 765 291
Toiminnan ja investointien rahavirta, €	-24 400 974	-4 554 034
Investointien tulorahoitus, %	33,9	79,3
Laskennallinen lainanhoitokate*	1,4	2,9
Lainanhoitokate	1,7	2,0
Rahavarat 31.12., €	4 388 299	6 940 763
Kassan riittävyys, pv	13	22
Asukasmäärä	25 717	25 336

*) Laskennallinen lainanhoitokate=(vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+laskennalliset lainanlyhennykset)
Lainanhoitokate-tunnusluku on huono, kun se on alle 1.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos *Toiminnan ja investointien rahavirran* positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa tarvittava "Laskennalliset lainanlyhennykset" saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

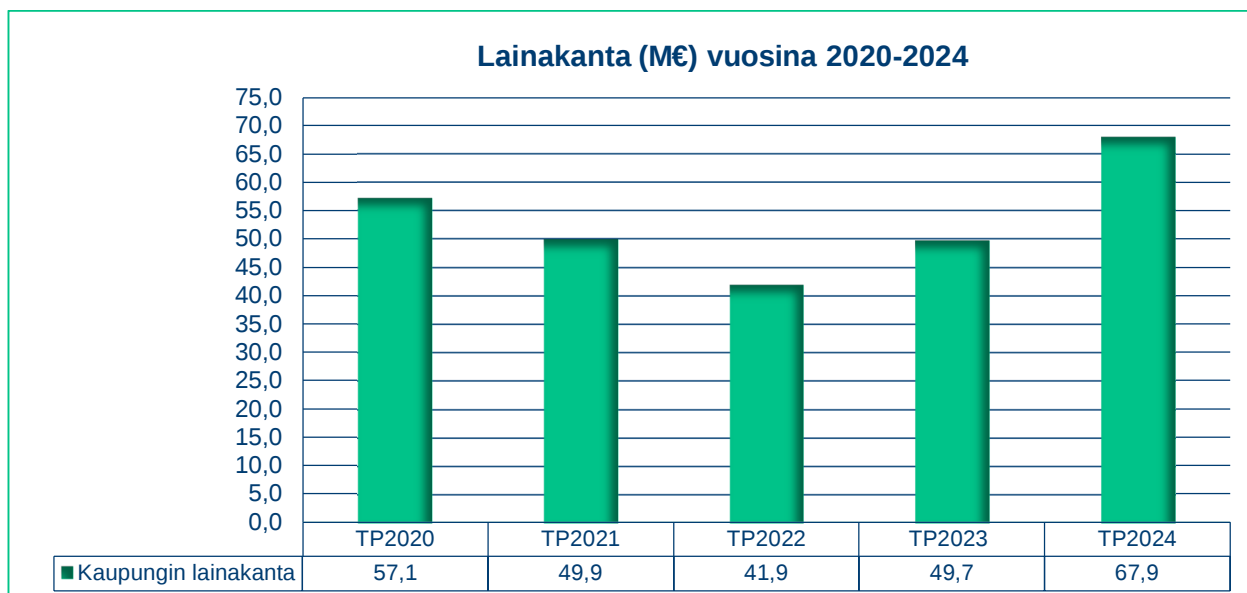
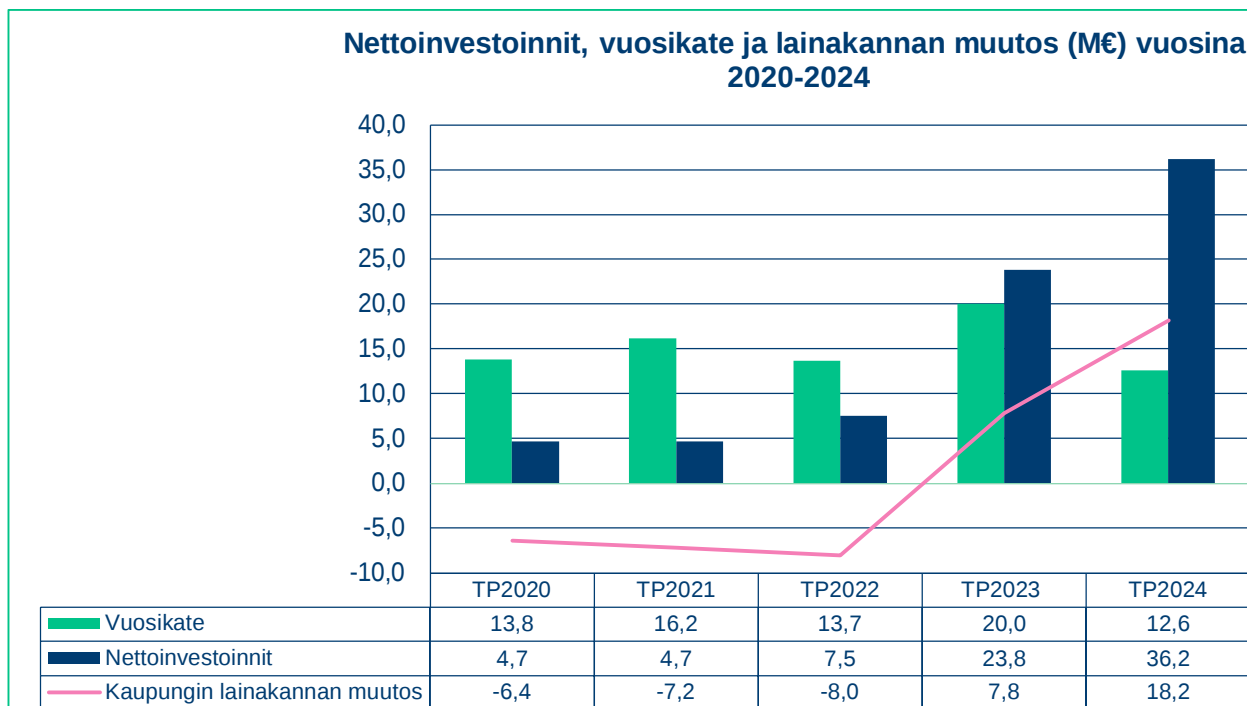
= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Investointien kokonaismenot tilinpäätösvuonna olivat 37,9 miljoonaa euroa ja nettomenot 36,2 miljoonaa euroa. Vuosikate ei kattanut nettoinvestointeja.

Lainakanta kasvoi tilinpäätösvuoden aikana 49,7 miljoonasta eurosta 67,9 miljoonaan euroon eli 18,1 miljoonaa euroa. Lainakannan kasvu jäi 6,5 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin talousarviossa arvioitu.

Lainakannan odotetaan kasvavan nopeasti suurten investointien myötä. Vuosien 2025-2027 investointien odotetaan kasvattavan lainakantaa lähemmäksi 200 milj. euroa. On siksi erityisen tärkeää pitkällä tähtäimellä systemaattisesti nostaa lainataseen korkosuojaustasoja.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Toiminnan ja investointien rahavirta oli –24,4 miljoonaa euroa negatiivinen.

Tunnusluvuista toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä, tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden aikana. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen tunnusluku on negatiivinen, - 6,9 miljoonaa euroa ja se ei täytä tilinpäätösvoonna omarahoitusvaatimusta.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Tilinpäätöksen investointien tulorahoitusprosentti oli 33,9 %.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kaupungin laskennallinen lainanhoitokate tilinpäätösvoonna on 1,4, joten kaupungin lainanhoitokyky on tyydyttävä.

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Kassan riittävyys oli 13 päivää. Tunnusluku on heikentynyt edellisvuodesta, jolloin kassan riittävyys oli 22 päivää.

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Raision kaupungin tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA 1000 €	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	184 031	158 211
Aineettomat hyödykkeet	432	479
Aineettomat oikeudet	23	34
Muut pitkävaik.menot	409	446
Aineelliset hyödykkeet	162 740	136 867
Maa- ja vesialueet	44 491	42 831
Rakennukset	40 375	43 071
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 560	39 575
Koneet ja kalusto	1 134	794
Muut aineelliset hyödykkeet	66	66
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	35 113	10 530
Sijoitukset	20 860	20 864
Osakkeet ja osuudet	15 571	15 575
Muut lainasaamiset	5 191	5 191
Muut saamiset	97	98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 969	4 969
Valtion toimeksiannot	4 871	4 871
Lahjoitusrahastojen varat	97	97
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 961	45 692
Vaihto-omaisuus	199	183
Aineet ja tarvikkeet	199	183
Saamiset	38 374	38 568
Pitkäaikaiset saamiset	32 769	33 856
Lainasaamiset	32 758	33 845
Muut saamiset	11	11
Lyhytaikaiset saamiset	5 605	4 711
Myyntisaamiset	1 562	1 910
Lainasaamiset	341	1 300
Muut saamiset	3 566	1 449
Siirtosaamiset	136	52
Rahat ja pankkisaamiset	4 388	6 941
VASTAAVAA YHTEENSÄ	231 961	208 871

VASTATTAVAA 1000 €	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	119 951	119 731
Peruspääoma	95 753	95 753
Edellisten tilikausien ylijäämä	23 978	23 930
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	220	48
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	17 001	15 801
Poistoero	1	1
Vapaaehtoiset varaukset	17 000	15 800
PAKOLLISET VARAUKSET	1 257	1 257
Muut pakolliset varaukset	1 257	1 257
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 512	5 511
Valtion toimeksiannot	5 274	5 274
Lahjoitusrahastojen pääomat	238	237
Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
VIERAS PÄÄOMA	88 240	66 571
Pitkäaikainen	37 069	43 926
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	33 927	40 786
Lainat muilta luotonantajilta	93	93
Saadut ennakot	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	3 049	3 047
Lyhytaikainen	51 171	22 645
Joukkovelkakirjalainat	27 000	2 000
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	6 858	6 858
Saadut ennakot	2	5
Ostovelat	9 092	5 346
Muut velat	767	760
Siirtovelat	7 451	7 677
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	231 961	208 871

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	59,0	64,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,1	68,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	24 198	23 978
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	941	946
Lainakanta 31.12., 1000 €	67 879	49 737
Lainakanta euroa/asukas	2 639	1 963
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	71 812	52 358
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	2 792	2 067
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	5 289	5 289
Asukasmäärä	25 717	25 336

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

$$= [\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Asukasmäärä}$$

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

$$= [\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}] / \text{Asukasmäärä}$$

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätöksessä kaupungin omavaraisuusaste on 59 prosenttia. Omavaraisuusaste jää alle hyvän tavoitetason ja tunnusluku heikkeni hieman edellisestä vuodesta tilikauden ylijäämäisestä tuloksesta huolimatta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osuus kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Tunnusluku ei kuitenkaan saisi ylittää 50 prosenttia. Velkojen maksuun kerralla tarvittaisiin 94,1 prosenttia kaupungin käyttötuloista. Tunnusluku on huomattavasti huonontunut verrattuna edelliseen vuoteen koska toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet ovat huomattavasti alemmalla tasolla kuin ennen sote-uudistusta samalla kun velka on kasvanut.

Kaupungin lainamäärä 31.12.2024 oli 67,9 miljoonaa euroa. Lainamäärä kasvoi edellisvuodesta noin 18,1 miljoonalla eurolla. Velkamäärän kasvu 2024 jää kuitenkin alle talousarviossa päätetyn lainanottovaltuuden, joka oli 24,6 miljoonaa euroa. Vuosikate, joka kuvastaa kaupungin omarahoituskykyä on noin 4,7 milj. euroa suurempi ja investoinnit noin 4,3 miljoonaa euroa suuremmat kuin talousarviossa. Velkamäärän ennustetaan tasapainotetussakin skenaariossa kasvavan nykyisestä 67,9 milj. eurosta yli 100 milj. euroon vuoden 2025 loppuun mennessä ja noin 185 miljoonaan euroon vuoden 2027 loppuun mennessä.

Tytäryhteisöille suunnatut **antolainat** vähenivät suunnitelman mukaisesti noin 1,1 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

Kokonaislainamäärä asukasta kohden on 2 639 euroa/asukas. Keskimääräinen lainamäärä asukasta kohden on vuonna 2024 3 378 euroa (ennakkotietojen mukaan).

Kaupungin lainat ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa 71,8 miljoonaa euroa. Lainat ja vuokravastuut kasvoivat 19,4 milj. euroa vuoteen 2023 verrattuna. Lainat ja vuokravastuut asukasta kohden olivat 2 792 euroa.

Tase-erä edellisten tilikausien ylijäämä on 24 miljoonaa euroa. Siihen on siirretty vuonna 2004 oman pääoman liittymismaksurahasto 5,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 on tuloutettu pysyvien vastaavien myyntivoittoa Raisio Vesi Oy:ltä 15,2 miljoonaa euroa ja muuta satunnaista tuottoa 1,3 miljoonaa euroa. Kaikki edellä kuvatut erät sisältyvät aiempien tilikausien ylijäämään. Vuoden 2024 tilinpäätöksen kertyneeksi **ylijäämäksi** muodostuu 24,2 miljoonaa euroa, 941 euroa per asukas.

1.5. Kokonaistulot ja -menot

Raision kaupungin kokonaistulot ja -menot 2024

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	18 834 131,78	9,4	Toimintakulut	80 797 160,06	39,3
Verotulot	61 033 229,78	30,6	- Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,0
Valtionosuudet	13 892 033,00	7,0	Korkokulut	2 211 018,96	1,1
Korkotuotot	1 650 721,47	0,8	Muut rahoituskulut	22 610,88	0,0
Muut rahoitustuotot	211 017,31	0,1	Satunnaiset kulut	0,00	0,0
Satunnaiset tuotot	0,00	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakollisten varausten lis. (-), väh. (+)	0,00	0,0
hyödykkeiden luovutusvoitot	-793 714,56	-0,4	- Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot	0,00	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	678 353,64	0,3	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien			Investointimenot	37 855 411,64	18,4
hyödykkeiden luovutustulot	979 455,62	0,5	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 858 464,00	3,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	78 000 000,00	37,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	103 000 000,00	51,6	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,0	Kokonaismenot yhteensä	205 744 665,54	100,0
Kokonaistulot yhteensä	199 485 228,04	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	199 485 228,04		Rahavarojen muutos	-2 552 464,57	
Kokonaismenot	205 744 665,54		Muut maksuvalmiuden muutokset	3 706 972,93	
	-6 259 437,50			-6 259 437,50	

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt

	Numero KTP:ssä	Omistus- osuus %
Kuntayhtymät		
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	202	47,13
Ky Raision-Naantalin Vesilaitos	203	50,00
V-S Lastensuojelukuntayhtymä	205	20,68
Varsinais-Suomen liitto	206	5,42482
Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä	207	8,15220
Tytäryhteisöt		
Raision Vesi Oy	301	100,00
Raision Vuokra-asunnot Oy	302	100,00
Asunto Oy Kuulaharjat, fuusioitunut 31.12.2024 Raision Vuokra-asunnot Oy:n kanssa	303	100,00
Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli	304	100,00
Eero Rantasen säätiö	305	60,00
Yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti:		
Osakkuusyhteisöt		
Asunto Oy Raision Keonkatu 3	401	31,26

1.6.2. Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Raisio jatkoi vuonna 2024 vahvan konserniohjauksen politiikkaa.

Kaupungin merkittävillä tytäryhteisöillä on käytössään konsernitili, jonka luottolimiitti on 2,8 miljoonaa euroa. Lisäksi tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa on läsnä konsernijohtoon kuuluvia henkilöitä. Kaupunginvaltuusto asettaa merkittäville tytäryhteisöille taloustavoitteet ohjauksen ja raportoinnin vahvistamiseksi.

Kaupunginhallitus ohjaa hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjä toimintavuoden aikana. Kaupunginhallitus raportoi hallintosäännön mukaisesti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunki antoi vuoden 2024 aikana konserniohjeita yhtiökokouksiin ja muihin asioihin liittyen.

Tytäryhteisöjen toimitusjohtajien kanssa on lisätty entisestään keskustelua ja ajankohtaisia tapaamisia, lisäksi tytäryhteisöjen toimitusjohtajat ovat antaneet tilannekatsauksia kaupunginhallitukselle. Konserniohjaus on osa päätöksentekoa. Konserniyhtiöiden tulee omatoimisesti varmistaa, että kaupunki pidetään tietoisena kaikista olennaisista toimintaan ja talouteen vaikuttavista asioista.

Tytäryhteisöille (Raision Vesi Oy, Raision Vuokra-asunnot Oy, Koy Kerttulan Jäähalli) yhteiset tavoitteet

Tytäryhteisöt lähettävät talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle toiminnan ja talouden toteutumisanalyysin puolivuositilauksin. Toinen raportointi tapahtuu kesän tilanteen valmistuttua ja toinen tilinpäätöksen valmistuttua. Talousjohtaja ja kaupunginjohtaja tulee pitää tietoisena kaikista olennaisista toimintaan ja talouteen vaikuttavista asioista.

Lisäksi yhteisöjen tulee pyrkiä ennalta estämään erilaisten riskien realisoituminen muun muassa toimivilla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännöillä.

Yhtiöiden (tytär- ja osakkuusyhteisöt) edellytetään välittävän yhtiökokouskutsut kaupungin johdolle ja yhtiökokousedustajien edellytetään pyytämään konserniohje yhtiökokouksen päätöksiin liittyen. Yhtiöiden tulee lähettää yhtiökokouskutsut hyvissä ajoin Raision kaupungin kirjaamoon.

Tytäryhteisöt eivät saa ottaa ulkopuolista lainarahoitusta ilman kaupungin lupaa. Konsernin kokonaisedun näkökulmasta pääsääntö on, että konserniyhtiöt ottavat sisäisen lainan kaupungilta ja kaupunki huolehtii ulkoisesta lainasalkusta. Tytäryhtiöiden tulee pyytää kaupunginhallitukselta konserniohje lainatarvetilanteessa sekä jo olemassa olevan lainan ehtoihin liittyvissä kysymyksissä.

Toteuma 2024

Tytäryhteisöt ovat toimittaneet talouden toteutumisen tiedot puolivuositilauksin, tilinpäätöksen valmistuttua ja syksyllä talousarvioprosessin yhteydessä. Toimitusjohtajat ovat olleet säännöllisesti yhteydessä kaupunginjohtajaan ja talousjohtajaan taloudellisissa kysymyksissä, lisäksi on tarvittaessa pidetty erillisiä palavereja.

Kaupunginhallituksessa on annettu keväällä 2024 katsaukset tytäryhteisöjen toimintaan ja syksyllä 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä tytäryhtiöiden johto on esitellyt yhtiöiden toimintaa kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus on useampaan kertaan antanut konserniohjeita yhtiöiden konserniohjauspyyntöjen johdosta.

Muihin osakkuusyhtiöihin ja seudullisiin toimintoihin liittyviä tavoitteita

Muiden osakkuusyhteisöjen osalta kaupunginhallitus määrittää yksityiskohtaisemmat tavoitteet tarpeiden mukaisesti erillispäätöksin. Kaupunginhallitus seuraa osakkuusyhteisöjen toimintaa. Yhtiökokousedustajien edellytetään välittävän yhtiökokouskutsut kaupungin johdolle ja pyytämään konserniohjeen yhtiökokouksen päätöksiin liittyen.

Toteuma 2024

Tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet ja osakkuusyhtiöihin ja -yhteisöihin liittyvät keskeiset asiat on käsitelty kaupunginhallituksessa.

Raision Vesi Oy ja Raision Hulevesi Oy

Omistus:

Raision Vesi Oy: Raision kaupunki 100 %,

Raision Hulevesi Oy: Raision Vesi Oy 100 %

Toiminta-ajatus:

Raision Vesi Oy on Raision kaupungin omistama vesilaitosyhtiö. Toiminta-ajatuksemme on vesihuollon ja hulevesiverkostojen palveluiden järjestäminen kestäväällä tavalla. Jaamme Turun Seudun Vesi Oy:ltä ostettua talousvettä asiakkaillemme, vastaanotamme jätevesiä sekä johdamme ne käsiteltäväksi Turun seudun puhdistamo Oy:n seudulliselle jätevedenpuhdistamolle Kakolaan. Omistamme ja ylläpidämme vesihuollon ja huleveden verkostoja kaupungin alueella, liitämme kiinteistöt verkostoihimme sekä solmimme vesihuollon liittymis- ja käyttö sopimuksia asiakkaidemme kanssa.

Hoidamme hulevesiviemäriin liittyvät rakentamis- ja ylläpitopalvelut tytäryhtiömme Raision Hulevesi Oy:n avulla.

Tavoitteet vuodelle 2024:

Kiinteistöille johtamamme talousveden sekä poisjohdettavan jäteveden laatu säilyy erinomaisena. Ne täyttävät kaikki lainsäädännöstä tulevat laatuvaatimukset ja viranomaisvelvoitteet. Toimintaamme hoidetaan ja kehitetään pidemmän aikavälin tehokkuuden ja vesihuollon toimintavarmuuden näkökulmasta. Turvaamme asiakkaillemme riittävän ja keskeytymättömän vedenjakelun. Jätevesiviemäröinnin järjestämme terveydelle tai ympäristölle haittaa aiheuttamatta.

Huolehdimme tytäryhtiömme Raision Hulevesi Oy:n avulla siitä, että rakennamme ja ylläpidämme hulevesiverkostoa Raision kaupungin määrittelemän palvelutason mukaisesti.

Toteuma 2024:

Talousveden sekä poisjohdettavan veden laatu säilyi erinomaisena ja toiminta täytti kaikki sille asetetut vaatimukset ja velvoitteet. Toiminnan säännöllistä kehittämistä jatkettiin mm. vuodenhallinnan, varautumis- ja rakennuttamisasioiden osalta. Vesihuollon toiminnassa ei esiintynyt keskeytyksiä, jätevesiviemäröinti järjestettiin terveydelle ja ympäristölle haittaa aiheuttamatta ja hulevesiverkosto pidettiin toimintakuntoisena.

Vuosi 2024 oli Raision Hulevesi Oy:n ensimmäinen kokonainen tilikausi.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Kehittämistemme keskeisiä lähtökohtia on Raision kaupungin strategiaan pohjautuvat toimet. Tavoitteenamme on tulevaisuuden kannalta kestäväällä tavalla toteutettu vesihuolto.

Kehittämistoimiemme painopisteinä ovat toimivien ja sujuvien palveluiden tarjoaminen asiakkaille, energiankulutuksemme tehostaminen sekä hiilidioksidipäästöjemme vähentäminen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Kehitämme omaisuudenhallintaamme sekä ajantasaistamme verkostotietojamme. Kehitämme automaatioastettamme vesimittarin lukematietojen keräämisen osalta ja pyrimme tulevaisuudessa kokonaan luopumaan manuaalisesti tapahtuvasta mittariluennasta. Panostamme huoltovarmuuskriittisenä toimijana omaan varautumiseemme sekä esim. kyberturvallisuutemme parantamiseen. Selvitämme erilaisia yhteistyömalleja lähikuntien kanssa.

Toteuma 2024:

Kehitimme kuluneen vuoden aikana toimintaamme kestävän vesihuollon periaatteista lähtöisin, mm. hyödyntämällä hiilineutraalia energiaa. Kestävyttä ja vuodonhallintaa parannettiin teettämällä insinöörityö jätevesiverkoston säännöllisesti kunnossapito-ohjelmasta ja testaamalla verkostoon asennettavia mittareita.

Vesijohtovuotoja korjattiin ja verkoston riskikohteita uusittiin enemmän kuin aikaisemmin. Yhtiö on ottanut käyttöönsä uusia vesijohtovuotojen hallinnan noise logger -työkaluja sekä hyödyntänyt entistä paremmin vesimittareilta saatavaa dataa vuotojen paikantamisessa. Yhtiö on edistänyt E18-hankkeen johtosiirtojen suunnittelua ja valmistautunut tuleviin hankkeisiin. Varautumiseen on panostettu mm. kouluttautumalla sekä hankinnoilla. Lähikuntien ja Raision-Naantalin vesilaitoskuntayhtymän kanssa on ollut säännöllistä yhteistyötä mm. palaverissa ja parhaiden käytänteiden vaihtamisessa.

Olennot talousarvioon vaikuttavat huomiot ja niiden toteuma 2024:

Suurimpia vuoden 2024 talouteen vaikuttaneita asioita oli uusi toimintamalli hulevesien kustannusten osalta. Luovuimme huleveden liittymismaksuista sekä alensimme vesi- ja jäteveden kuutiotaksojamme yhteensä 50 senttiä (alv 0 %), tarkoittaen yhteensä n. 750.000 euron kuutiomaksutulojen vähennystä. Perimme kuitenkin kaupungilta hulevesiverkoston leasing-maksuja tytäryhtiömme kautta n. 957.000 euroa. Kaupunki otti osaltaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen, kiinteistöiltä perittävän julkisoikeudellisen hulevesimaksun käyttöön.

E-18 kehätien parantamishankkeen osalta valtioneuvoston rahoittamispäätös tehtiin ja saimme loppuvuonna kaupunginhallitukselta konserniohjeen johtosiirtourakan aloittamiseksi. Olemme jatkaneet hankkeeseen liittyvää suunnittelua ja valmistautumista johtosiirtoinvestointeihin. Johtosiirtoinvestoinnit tulee toteuttaa etupainotteisesti alueella ennen valtion hankkeen alkamista. Hankkeen rahoituksesta olemme neuvotelleet konsernin kanssa.

Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan yhtiöllämme on lyhennysvapaata kaupungin myöntämistä lainoista toistaiseksi, jotta yhtiön kassavarat riittäisivät tuleviin investointeihin. E18-hankkeen johtosiirtojen osalta kustannusarviot liikkuvat n. 16–17 miljoonassa eurossa seuraavien 10 vuoden aikana. Yhtiö tarvitsee tätä varten joko omistajan antamaa tukea tai lainaa.

Suurin liikevaihdossamme mukana oleva yksittäinen vaihteleva tekijä on liittymismaksutulot, joiden suuruus riippuu siitä, paljonko kiinteistöjä Raisiossa tilikauden aikana rakennetaan. Nykyisestä maailmantilanteesta johtuvat haasteet, mm. Euribor-korkotaso aiheutti sen, että rakentamistoiminta väheni entisestään ja saamamme liittymismaksutulot olivat historiallisen alhaiset. Liittymismaksutuloja kertyi vuoden 2024 osalta yhteensä 509 502 euroa, joka oli n. 30 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Vesi- ja jätevesimaksut pysyivät vuonna 2024 vuoden 2020 alennetulla tasollaan. Muitakaan taksankorotuksia emme tehneet, mutta arvonnlisäveron nousu syyskuussa vaikutti kuluttajien hintoihin.

Rahoituskustannusten nousu, vähentynyt rakentaminen ja yleinen kustannusten nousu aiheutti sen, että tuloksemme painui negatiiviseksi, kuten edelliselläkin tilikaudella. Jouduimme

käyttämään konsernitilin limiittiä alkuvuonna 2024, mutta hulevesimaksun laskuttaminen korjasi kassatilannetta alkuvuodesta.

Laadulliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Jakeluun toimitettavan talousveden poikkeamat laatuvaatimuksissa, kpl	0	0	0
Jakeluun toimitettavan talousveden poikkeamat laatusuosituksissa, kpl	0	0	0
Vedenjakelun keskeytys (min/asukas)	10,6	alle 15	8,3
Toiminnalliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Puhtaan veden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ sis. alv.)	2,79	2,54	2,57
Jäteveden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ sis. alv.)	2,54	2,17	2,20
Laskuttamaton puhdas vesi (% - hävikki)	14,9	< 10	13,9
Laskuttamaton jätevesi (% - vuotovesi)	45,9	< 40	45,6
Jätevesipumppaamoiden ylivuodot, m ³	1 974	< 1 000	2 352
Henkilöstömäärä 31.12.	13	13	13
Liittymähinnat (OKT 0 - 150 k-m ²):			
vesi (€/m ³ sis. alv)	1 922	1 922	1 945
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	3 162	3 162	3 200
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 302	0	0
Liittymähinnat (OKT 151 – 250 k-m ²):			
vesi (€/m ³ sis. alv)	3 162	3 162	3 200
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	4 402	4 402	4 455
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 302	0	0
Liittymähinnat (OKT 251 k-m ² ja yli):*			
vesi (€/m ³ sis. alv)	4 402	4 402	4 445
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	5 642	5 642	5 710
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 302	0	0
Taloudelliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto (M€)	8,6	8,8	8,7
Liikevoitto (M€)	0,9	1,2	0,9
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiiroja ja veroja (M€)	-0,3	0,1	-0,4
Nettoinvestoinnit (M€)	1,5	¹⁾ 4,0	1,4
Korkotulot kaupungille (M€)	1,2	1,2	1,2
Huleveden leasing-maksut kaupungilta (M€)	0	0,9	1,0
Vakavaraisuus	TP2023	TA2024	TP2024
Velan määrä (M€)	26,6	²⁾ 28,0	26,6
lainat rahoituslaitoksilta	0	0	0
lainat kaupungilta	26,6	²⁾ 28,0	26,6
Omavaraisuusaste, %	13,4	> 6,6	12,7
Nettovelkaantumisaste, %	483	<1075	517

1) Investointiarvioissa on otettu huomioon E-18 –hankkeen putkisiirtoinvestointikulut 2 milj. euroa.

2) Laina-arviossa on otettu huomioon arvioitu E-18 lisälainoitustarve, 2 milj. euroa.

Raision Vuokra-asunnot Oy

Omistus:

Raision kaupunki 100 %

RaVu omistaa As Oy Kuulaharjat Oy 100 % (sulautunut Raision Vuokra-asunnot Oy:öön 1.1.2025) ja 24,47 % As Oy Raision Keonkatu 3:n kiinteistön osakekannasta sekä 5,6 % As Oy Raision Sellon osakekannasta.

Toiminta-ajatus:

Raision Vuokra-asunnot Oy on Raision kaupungin omistama vuokrataloyhtiö, joka omistaa tai hallitsee tonttivuokrasopimuksen nojalla kaikkiaan 36 kiinteistöä Raision eri asuntoalueilla. Raision Vuokra-asunnot Oy tarjoaa turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, jotka tukevat asukkaiden hyvinvointia, Raision kaupungin asuntopolitiikkaa sekä kestävästä kehitystä. Edistämme sosiaalista tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä toimimme vastuullisesti kaupungin kasvua tukien.

Tavoitteet vuodelle 2024

Yhtiön hallituksen tulee päivittää yhtiön strategia vuoden 2024 aikana sovittaen ja johtaen yhtiön tavoitteet kaupungin strategisista tavoitteista. Raision Vuokra-asuntojen yhtiöjärjestyksen päivitys käynnistetään vuoden 2024 aikana. Yhtiön tulee tehdä päätöksiä huonokuntoisimpien kohteiden purkamisesta tai saneeraamisesta sekä valmistella ja valmistautua toteuttamaan tai hankkimaan uudiskohteita suunnitelmallisesti ja käydä suunnitelmista säännöllistä vuoropuhelua kaupungin kanssa. Asuntojen käyttöaste on pysynyt hyvänä ja se pyritään pitämään nykyisellä tasolla. Alhaistentien uudisrakennuksen valmistumisen myötä asuntomäärä kasvoi 60:llä. Asuntojen vuokraus ei käynnistynyt suunniteltuun tahtiin, mutta tavoitteena on, että kaikki asunnot on vuokrattu vuoden 2024 alkuun mennessä. Vuokrien taso, vuosittain tehtävän asuintalovarauksen suuruus sekä vuosittaisten peruskorjausten laajuus selvitetään laskennallisten käyttöikien ja kohdekohtaisten kuntoarvioiden avulla. Tuloksen tasauskeinona on käytetty asuintalovarauksen muodostamista, mutta sen kertymistä pyritään hillitsemään panostamalla enemmän kiinteistöjen korjaamiseen. Tavoitteena on uudistaa ja kehittää yhtiön hallintoa ja tehdä tarvittavat uudelleenorganisoinnit konserniohjauksen tukemana.

Toteuma 2024:

Raision Vuokra-asunnot Oy:lle luotiin oma organisaatio, joka aloitti toimintansa 1.7.2024 lähtien. Uusi toimitusjohtaja aloitti yhtiön strategian ja yhtiöjärjestyksen päivitykset vuoden 2024 lopulla.

Raision Vuokra-asunnot Oy:n valmistelee uudiskohteen toteuttamista Kuloistenniitylle. Hankkeesta on jätetty korkotukilainahakemus Araan 30.12.2024 ja yhtiölle on myönnetty tonttivaraus Kuloistenniityltä.

Huoneistojen käyttöaste parani loppuvuotta kohden ja Alhaistentie 8:n kaikki huoneistot olivat vuokrattuina lähes koko tilikauden ajan.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Hissien asennusmahdollisuutta kerrostaloihin sekä huoneistokohtaisen sähkö- ja vesimittarien asennusta kiinteistöihin kartoitetaan. Kiinteistöjen ulkonäköön, kiinteistöhuoltoon sekä siivoukseen kiinnitetään huomiota, jotta kiinteistöistä saataisiin siistejä ja asukkaita houkuttelevamman näköisiä. Asumishäiriöihin on systemaattisesti puututtu ja jatkossakin tullaan puuttumaan. Yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa jatketaan ja informaationkulun sekä asumisen prosessin kehittämistä jatketaan.

Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot:

Kohteiden ja asuntojen korjauksiin on suunniteltu käytettävän noin 1,5 M€.

Toteuma 2024:

Korjauksiin käytettiin tilikaudella n. 500 000 euroa arvioitua enemmän. Tilikauden aikana havaittiin akuutteja korjaustarpeita, jotka kunnostettiin viipymättä. Lisäksi toteutetuilla korjauksilla tavoiteltiin pitkäikäisyyttä ja huoneistokorjausten tasoa pyrittiin maltillisesti korottamaan.

Huoneistojen tyhjäkäyttö oli talousarviota suurempaa, varsinkin alkuvuoden aikana. Tämä hieman pienensi yhtiön liikevaihtoa. Tyhjäkäyttö saatiin hallintaan, mitä pidemmälle tilikausi eteni.

Yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa vahvistettiin ja organisaation toimintamalleja kehitettiin. Yhtiön brändi-ilme ja nettisivut uudistettiin, jolloin myös asuntojen hakeminen helpottui.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Käyttöaste, %	92	92	91
Vaihtuvuus, %	20	25	19,3
Keskivuokra / m ²	11,9	12,1	12,1
Taloudelliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto (M€)	6,4	7,1	6,9
Liikevoitto (M€)	-0,1	0,3	0,08
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (M€)	-0,5	0,3	-0,4
Nettoinvestoinnit (M€)	2,1	0,3	0
Korkotulot kaupungille (M€)	0,03	0,11	0,1
Vakavaraisuus	TP2023	TA2024	TP2024
Velan määrä (M€)	16,1	14,54	14,7
<i>lainat rahoituslaitoksilta</i>	8,2	7,2	7,2
<i>lainat kaupungilta</i>	7,9	7,34	7,5
Omavaraisuusaste, %	38	42	38
Nettovelkaantumisaste, %	151	180	152

Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli

Omistus: Raision kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus:

Jäähalliyhtiö tuottaa jäähallipalveluja ylläpitämällä kahta jäähallia Kerttulan Liikuntakeskuksessa.

Tavoitteet vuodelle 2024:

Jäähalliyhtiö luo edellytykset jääurheilun harrastamiselle Raisiossa. Yhtiö tuottaa palveluita jääurheiluseuroille, koululaisille, varhaiskasvatusikäisille sekä kuntalaisilleen.

Toteuma 2024:

Tuotot kasvoivat edellisvuodesta 11,7 % ja ylittivät budjetin 6,3 %:lla. Kiinteistön hoitokulut alittivat budjetin 25,9 %:lla, tuloslaskelman mukainen voitto oli 436 336,72 euroa.

Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot:

Tilikaudella uusittiin jäähdytyslaitoskontti. Urakan kustannukset olivat 366 083,10 euroa. Kustannuksiin saatiin Jääkiekkosäätiön avustusta 5 000,00 euroa. Hankinta rahoitettiin pankkitililimiitillä.

Yhtiön koko käyttöomaisuus myytiin Raision kaupungille 31.12.2024 ja operatiivinen toiminta päättyi.

Yhtiön rakennukset on myyty osakeyhtiöltä kaupungille ja samalla tontin vuokrasopimus on päättynyt.

Jäähallien käyttöastetta pystyttiin nostamaan. Jääajan myynnistä vastasivat Raision kaupungin urheilulaitosten- ja alueiden hoitajat.

Toteuma 2024:

Tehdyt korjaukset 2024:

Jäähdytyslaitoskontin uusiminen 361 083,10 euroa,
Kattorakenteiden korjaus 27 789,06 euroa,
Jäähdytyslaitejärjestelmien korjaus 19 466,75 euroa,
Turva- ja valvontajärjestelmien korjaus 12 128,91 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Käyttäjämäärä / vuosi	88 000		120 000
Jääajan myynti, käyttöaste %	51		55
Taloudelliset tavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto (M€)	0,43	0,45	0,48
Liikevoitto (M€)	0,04	0,001	0,01
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (M€)	0,03	-0,009	-0,006
Nettoinvestoinnit (M€)	0	0	0,36
Korkotulot kaupungille (M€)	0,004	0,01	0,016
Vakavaraisuus	TP2023	TA2024	TP2024
Velan määrä (M€)	1,38	1,38	0,45
<i>lainat rahoituslaitoksilta</i>			0,45
<i>lainat kaupungilta</i>	1,38	1,38	
Omavaraisuusaste, %	24		46
Nettovelkaantumisaste, %	269		-41

*Käyttäjämäärät lasketaan käytettyjen vuorojen määrällä ja yhden vuoron käyttäjämääräksi on arvioitu noin 25 hlöä / vuoro

**Käyttöasteen seurantaan on keskusteltu hankittavan oikeaa dataa mittaavia laitteita, joiden tuottama tieto on arvokkaampaa kuin data arvioiden pohjalta.

1.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan mukaiset vastuut on määritetty hallintosäännössä.

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Kaupunginvaltuusto käsitteli ja hyväksyi päivitetyn konserniohjeen 11.11.2024 § 104.

Kaupungin toimielinten toimivallanjako esitetään kaupungin hallintosäännössä ja konserniohjeessa.

Hallintosäännön mukaisesti konserniohjauksen toimijoita ovat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Viime vuosien aikana on tapahtunut henkilöstömuutoksia niin yhtiöiden johdossa kuin kaupungin viranhaltijoissa. Muutostilanteissa tulee kiinnittää erityistä huomiota tiedonkulkuun ja uusien toimijoiden perehdyttämiseen. Konserniohjauksessa onkin edelleen painotettu tiedonkulun parantamista sekä säännöllisiä tapaamisia kaupungin konsernijohtoon ja yhtiöiden johtoon välillä. Samanaikaisesti kaupunginhallituksen roolia keskeisenä konsernijohtamisen toimijana on vahvistettu ja konsernipalveluissa kehitetty konserniohjauksen prosesseja ja käytäntöjä. Päivitettyyn konserniohjeeseen on lisätty myös liitteenä konserniohjauksen vuosikello, joka ohjaa erityisesti tytäryhteisöjen tavoiteasetantaa ja raportointia.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat:

Kokouspäivä	Selitys	
KV 18.3.2024 § 17	Turun Seudun Vesi Oy:n osakkeenomistajien yksimielinen päätös koskien yhtiöjärjestysmuutosta, uuden G1-osakesarjan osakkeiden suunnattua maksutonta osakeantia Maskulle, Nousiaisille, Raisiolle ja Naantalille sekä uuden G2-osakesarjan osakkeiden suunnattua maksutonta osakeantia yhtiölle itselleen sekä osakassopimuksen neljännen täydennysopimuksen solmimista Takauksen myöntäminen Turun Seudun Vesi Oy:lle (Halisten vesilaitoksen investointi)	
KV 22.4.2024 § 32		
KH 20.5.2024 § 177	Konsernitiilin luottolimiittien nostaminen (Raision Vesi Oy, Raision Vuokra-asunnot Oy, KOY Kerttulan jäähalli)	
KH 20.5.2024 § 178	Rahoitus Kiinteistö Oy Kerttulan jäähallin kylmälaitteiston uusintaa varten	
KV 3.6.2024 § 59	Tulevaisuuden kaukolämpöratkaisu Raisiossa: valmistelu ja neuvottelut jatkosopimuksen tekemiseksi Turku Energian kanssa kaupungin kaukolämpöverkkojen ja varalämpökeskusten vuokraamiseksi	
KH 14.6.2024 § 210	Raision kaupungin sitoumus Turun Seudun Vesi Oy:n G1-osakesarjalle kohdistuvien kustannusten maksamiselle	
KH 14.6.2024 § 216	Konserniohjeen mukainen ennakonäkemyks / Raision Vuokra-asunnot Oy, Kuloistenniitty 1- alueen uudiskohde	
KV 9.9.2024 § 67	Takauksen myöntäminen Turun seudun puhdistamo Oy:lle	
KH 7.10.2024 § 308	Konserniohje Raision Vesi Oy:lle johtosiirtojen toteuttamiseen E18 Raision keskusta - hankkeeseen liittyen	
KH 28.10.2024 § 341	Kaukolämpöverkon vuokrasopimuksen jatkaminen Turku Energian kanssa	
KH 28.10.2024 § 342	Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähallin rakennusten ostaminen	
KH 4.11.2024 § 368	Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeiden myynti	

Konsernitilinpäätös

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös noudattaa rakenteeltaan peruskunnan tilinpäätöstä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja konsernitaseen. Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut ovat samat kuin peruskunnalla.

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 €)	2024	2023	Muutos	Muutos%
Toimintatuotot	34 382	34 373	9	0,0
Toimintakulut	-100 603	-97 612	-2 990	3,1
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	12	-12	-100,0
Toimintakate	-66 221	-63 227	-2 994	4,7
Verotulot	61 033	64 572	-3 539	-5,5
Valtionosuudet	22 775	23 083	-307	-1,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 912	-1 054	-858	81,4
Korkotuotot	271	164	107	65,5
Muut rahoitustuotot	192	151	41	27,0
Korkokulut	-2 315	-1 323	-993	75,1
Muut rahoituskulut	-61	-47	-14	29,1
Vuosikate	15 676	23 374	-7 698	-32,9
Poistot ja arvonalentumiset	-14 858	-14 954	96	-0,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 858	-14 954	96	-0,6
Omistuksen eliminointierät	206	0	206	-100,0
Tilikauden tulos	1 023	8 419	-7 396	-87,8
Tilikauden verot	0	0	0	0,0
Laskennalliset verot	97	119	-22	-18,8
Vähemmistöosuudet	-3	-3	-1	22,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 117	8 536	-7 418	-86,9

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34	35
Vuosikate/Poistot, %	106	156
Vuosikate, euroa/asukas	610	923
Kunnan asukasmäärä	25 717	25 336

Konsernin tilikauden tulos on 1,1 miljoonaa euroa. Toimintatuotoilla katetaan 34 prosenttia, toimintakuluista.

Vuosikate tilinpäätösvuonna oli 15,7 miljoonaa euroa ja se huononi noin 7,7 miljoonaa euroa. Vuosikate riittää kattamaan poistot, joten tulo-rahoitus on riittävää, ja konsernin talous on tunnusluvun valossa tasapainossa.

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sisältää yhteensä 1,2 milj. euron investointivaraukset Tiedonpuiston kouluun sekä noin 3 milj. euron edestä lisäpoistoja. Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000€)	2024	2023
Toiminnan rahavirta	14 553	22 622
Vuosikate	15 676	23 374
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-105	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 017	-751
Investointien rahavirta	-36 103	-30 557
Investointimenot	-41 697	-32 360
Rahoitusosuudet investointimenoihin	678	370
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 916	1 432
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 550	-7 935
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
<i>Lainakannan muutokset</i>	18 096	7 686
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26	15 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 184	-8 413
Lyhytaikaisten lainojen muutos	26 255	499
<i>Oman pääoman muutokset</i>	0	28
Oman pääoman muutokset	0	28
Muutokset vähemmistön osuudessa	0	0
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	711	-5 285
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	-255
Vaihto-omaisuuden muutos	-229	-3
Saamisten muutos	-2 715	1 430
Korottomien velkojen muutos	3 654	-6 457
Rahoituksen rahavirta	18 808	2 429
Rahavarojen muutos	-2 742	-5 506
Rahavarat 31.12.	8 699	11 441
Rahavarat 1.1.	11 441	16 947

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., 1000 €	-14 399	4 043
Investointien tulorahoitus, %	38	73
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	2,8
Lainanhoitokate	1,7	2,5
Rahavarat 31.12., M€	8,7	11,4
Kassan riittävyys	21	30
Kunnan asukasmäärä	25 717	25 336

Konsernin investointien kokonaismenot tilinpäätösvoonna olivat 41,7 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 41 miljoonaa euroa. Vuosikate alitti nettoinvestoinnit noin 26 miljoonalla eurolla.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 21,5 miljoonaa euroa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tämä mittari on ollut mukana konsernitilinpäätöksessä vuodesta 2012 ja se kääntyi ensimmäisen kerran positiiviseksi vuonna 2017. Vuonna 2018 tunnusluku vahvistui entisestään 6,8 miljoonaan euroon. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä omarahoitusvaatimus ei täyttynyt, koska kertymä oli

negatiivinen, -1,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 tunnusluku vahvistui ja oli 9,4 miljoonaa euroa positiivinen. Vuonna 2021 tunnusluku vahvistui entisestään ollen 19,8 miljoonaa euroa, ja täyttää tilinpäätösvuonna omarahoitusvaatimuksen. Vuonna 2023 tunnusluku pieneni 4 milj. euroon. Vuonna 2024 tunnusluku pieneni voimakkaasti ja oli -14,4 milj. euroa.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoitusprosentti 38 prosenttia osoittaa, ettei investoinnit pystytty rahoittamaan tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate -tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate laski tilinpäätösvuonna 2,8:sta 1,5:n, konsernin lainanhoitokyky on muuttunut tyydyttäväksi.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	237 196	215 341	OMA PÄÄOMA	143 695	143 197
Aineettomat hyödykkeet	514	452	Peruspääoma	95 753	95 753
Aineettomat oikeudet	38	56	Säätiöiden ja yhd. peruspääomat	332	332
Muut pitkävaik.menot	476	396	Arvonkorotusrahasto	13	13
			Muut omat rahastot	153	631
Aineelliset hyödykkeet	223 890	202 056	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	46 326	37 932
Maa- ja vesialueet	47 525	45 912	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 117	8 536
Rakennukset	68 151	72 678			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	70 440	68 937	VÄHEMMISTÖOSUUDET	272	269
Koneet ja kalusto	1 927	1 584			
Muut aineelliset hyödykkeet	725	725	PAKOLLISET VARAUKSET	1 257	1 257
Ennakkomaksut ja kesken-			Eläkevaraukset	0	0
eräiset hankinnat	35 122	12 221	Muut pakolliset varaukset	1 257	1 257
Sijoitukset	12 793	12 832	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 309	6 570
Osakkuusyhteisöosakkeet	309	348			
Muut osakkeet ja osuudet	12 484	12 484	VIERAS PÄÄOMA	109 211	87 656
Muut saamiset	0	0	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	40 413	48 224
			Pitkäaik. koroton vieras pääoma	11 713	11 884
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5 766	6 028	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	36 462	10 554
			Lyhytaik. koroton vieras pääoma	20 623	16 993
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 782	17 581	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 744	238 949
Vaihto-omaisuus	673	444			
Saamiset	8 411	5 696	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Pitkäaikaiset saamiset	10	-1			
Lyhytaikaiset saamiset	5 696	5 696	Omavaraisuusaste,%	55,2	60,0
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	92,4	74,2
Rahoitusarvopaperit	1 217	1 217	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	47 443	46 468
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 845	1 834
Rahat ja pankkisaamiset	7 482	10 225	Konsernin lainat, €/asukas	2 989	2 320
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	76 875	58 778
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 744	238 949	Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	81 213	61 734
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 158	2 437
			Konsernin lainsaamiset 31.12.,1000€	0	0
			Kunnan asukasmäärä	25 717	25 336

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Konsernin omavaraisuusaste on huonontunut sen ollessa 55,2 prosenttia.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus nousi 2024 92,4 %:n ja on huomattavasti heikentynyt edellisvuosina. Tunnusluku huononi huomattavasti vuoden 2023 aikana koska toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet muuttuivat huomattavasti alemmalla tasolla kuin ennen sote-uudistusta samalla kuin velka on kasvanut. Vuoden 2024 aikana suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni johtuen lainojen nopeasta kasvusta.

Tilikauden ylijäämä oli 1,1 miljoonaa euroa. Konsernin edellisten tilikausien ylijäämä on 46,3 miljoonaa euroa. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää tilinpäätösvuosi mukaan lukien 47,4 miljoonaa euroa.

Vuosina 2020–2023 konsernin lainakanta pieneni. Tilinpäätösvuoden 2024 aikana lainamäärä kasvoi 18,1 miljoonalla eurolla edelliseen tilinpäätökseen verrattuna ja lainaa oli vuoden 2024 lopussa 76,9 miljoonaa euroa. Konsernilla on vuoden 2024 tilinpäätöksessä lainoja 2 989 euroa asukasta kohden, kun lainamäärä per asukas vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 2 320 euroa.

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen poistoeroja, varauksia ja rahastosiirtoja. Tilikauden 2024 tulos on 1 419 708,21 euroa. Vastaava vuoden 2023 tilikauden tulos oli 8 847 311,73 euroa.

Kunnan tulorahoituksen riittävyttä voidaan arvioida sillä, miten vuosikate riittää käyttötalouden kulujen jälkeen suunnitelmapoistoihin, investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä, mikäli vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Tilikauden tuloslaskelma osoittaa, että vuosikate on 12 590 343,44 euroa ja poistot ja arvonalentumiset -11 170 635,23 euroa. Tuloslaskelman vuosikatteella katetaan suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset. Kaupungin talous on tästä näkökulmasta katsottuna vuonna 2024 tasapainossa. Kaupungin talouden rasisiteena on 67,9 miljoonan euron lainapääoma. Lainapääoma on lisääntynyt tilikauden aikana noin 18,1 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilinpäätös­vuoden 1 419 708,21 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tehdään poistoerojen vähennyksiä 202,51 euroa suunnitelman mukaan. Poistoerojen yhteismäärä tässä tilinpäätöksessä on 202,51 euroa,
- tehdään yhteensä 1 200 000,00 euron investointivaraukset Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen,
- edellä esitettyjen tuloksen käsittelyerien jälkeen syntyvä ylijäämä, 219 910,72 euroa, merkitään taseen oman pääoman kohtaan "Tilikauden ylijäämä (alijäämä)". Ylijäämä kasvattaa taseen oman pääoman kohdan "Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)" 23 977 792,82 euron määrää.

Vuoden 2024 219 910,72 euron ylijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen taseessa on ylijäämää 24 197 703,54 euroa.

2. Talousarvion toteutumisvertailu

2.1. Vertailu talousarvioon

Käyttötalouden toteutuminen

Talousarvion 2024 lautakuntakohtainen käyttötalouden toteutuminen ulkoisten tulojen ja menojen osalta on esitetty oheisessa taulukossa. Taulukko sisältää alkuperäisen talousarvion ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset. Poikkeamana on esitetty muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen erotus. Talousarvion sitovuus on toimielimen tasolla.

TULOSSELKELMA 1000 €	TA2024	Muutokset	TAM2024	TP2024	Tot. %	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS						
toimintatuotot	6 420	-44	6 377	5 687	89	-690
toimintakulut	-12 371	174	-12 197	-10 969	90	1 228
toimintakate	-5 951	130	-5 821	-5 282	91	539
220 LUPALTK						
toimintatuotot	825	0	825	857	104	32
toimintakulut	-1 517	0	-1 517	-1 285	85	232
toimintakate	-692	0	-692	-428	62	263
250 INFRAALTK						
toimintatuotot	5 367	3	5 370	6 550	122	1 181
toimintakulut	-22 356	-30	-22 386	-22 161	99	224
toimintakate	-16 989	-28	-17 016	-15 611	92	1 405
310 SIVISTYSLTK						
toimintatuotot	3 946	190	4 137	4 422	107	286
toimintakulut	-42 800	-471	-43 271	-42 188	97	1 083
toimintakate	-38 854	-281	-39 135	-37 766	97	1 369
350 VAPAA-AIKALTK						
toimintatuotot	1 015	195	1 210	1 318	109	108
toimintakulut	-4 289	-247	-4 536	-4 194	92	342
toimintakate	-3 274	-52	-3 326	-2 876	86	450
KÄYTTÖTALOUS YHT.						
toimintatuotot	17 573	344	17 917	18 834	105	917
toimintakulut	-83 333	-574	-83 907	-80 797	96	3 110
toimintakate	-65 760	-230	-65 990	-61 963	94	4 026

Kaupunginvaltuusto on päättänyt muutoksista käyttötalousarvioon seuraavasti:

Kokouspäivä	Selitys	Menoarvioiden lisäys käyttötalous	Tuloarvioiden lisäys käyttötalous	Lisäykset investointiosaan
Kvalt. 29.1.2024 § 6	Sivistyslautakunnan lisämäärärahaesitys henkilöstökuluihin varhaiskasvatuksen järjestämiseksi.	230 000 €	0 €	0 €
Kvalt. 9.9.2024 § 64	Sivistyslautakunnan hankeavustukset (menot ja tulot).	170 000 €	-170 000 €	0 €
Kvalt. 9.9.2024 § 65	Vapaa-aikalautakunnan hankeavustukset (menot ja tulot).	174 100 €	-174 100 €	0 €
		574 100 €	-344 100 €	0 €
Muutokset käyttötalouden puolelle:				230 000 €
Muutokset investointiosaan:				0 €

Kaupunginvaltuusto ei päättänyt muista talousarvion olennaisista muutoksista vuoden 2024 aikana.

Toimintatuottojen ja -kulujen poikkeamat

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024 laadittiin 0,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tilikauden aikana päätettyjen talousarviomuutosten jälkeen talousarvio muodostui 0,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

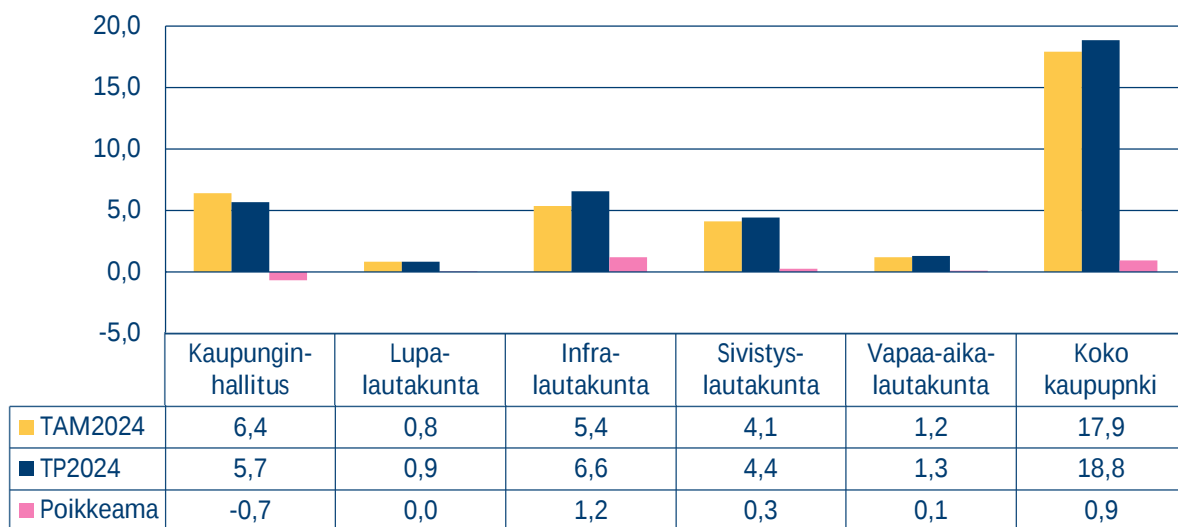
Tilikauden toteutunut ylijäämä oli 0,2 miljoonaa euroa, joka oli talousarviota noin 0,6 miljoonaa euroa parempi. Tilikauden tulokseen vaikuttivat toimintatuottojen toteutuminen 0,9 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin sekä toimintakulujen talousarviota 3,1 miljoonaa euroa parempi toteutuminen. Verotulot toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa talousarviota paremmin ja valtionosuudet 0,9 miljoonaa euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuotot- ja kulut toteutuivat 0,7 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä. Poistot ylittyivät 2,8 miljoonaa euroa talousarvioon verrattuna. Tilikauden ylijäämän määrään vaikuttaa myös tehtäväksi esitettävä 1,2 miljoonan euron investointivaraus.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat koko kaupungin tasolla 0,9 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin toteumaprosentin ollessa 105,1. Lupalautakunnan, infralautakunnan, sivistyslautakunnan sekä vapaa-aikalautakunnan toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion. Kaupunginhallituksen toimintatuotot jäivät alle muutetun talousarvion.

Toimintatuotoista myyntituotot toteutuivat noin 0,5 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikommin. Merkittävimmin myyntituottoihin positiivisesti vaikutti hulevesi tuotot. Merkittävimmin myyntitulojen talousarviota heikompaan toteutumiseen vaikuttivat kuntien myyntituottojen, pakolaisten toimeentulokorvaukset sekä muiden myyntituottojen talousarviota pienempi kertymä. Maksutuotot toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Maksutuottojen arvioitua parempaan toteumaan vaikuttivat tarkastus- ja valvontamaksut, pääsymaksujen ja hoitopäivämaksujen arvioitua suurempi toteuma. Tuet ja avustukset toteutuivat 1,0 miljoonaa euroa parempina muutettuun talousarvioon verrattuna. Vuokratuotot toteutuivat 0,3 miljoonaa euroa talousarviota paremmin mm. maa- ja vesialuevuokratuotoista johtuen. Muut toimintatuotot jäivät arvioidusta 0,2 miljoonaa euroa.

Lautakuntien toimintatuotot (M€) TAM2024 vs. TP2024

*Poikkeamarivin M€-luvut on laskettu todellisista pyöristämättömistä TP2024 ja TAM2024 -luvuista.

Toimintakulut

Lautakuntien toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan 3,1 miljoonaa euroa pienempinä kuin muutetussa talousarviossa oli arvioitu. Kaikkien lautakuntien toteutuneet toimintakulut alittivat muutetun talousarvion.

Euromääräisesti suurimmat talousarvion alitukset toimintakulujen osalta olivat kaupunginhallituksen 1,2 miljoonaa euroa sekä sivistyslautakunnan 1,1 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen suurin alitus oli työllisyysvaraus 0,4 miljoonaa euroa. Muita merkittäviä alituksia olivat muut toimintakulut 0,4 miljoonaa euroa sekä henkilöstökulujen toteuma 0,3 miljoonaa euroa alle talousarvion. Myös ICT-palvelut toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa arviota pienempänä.

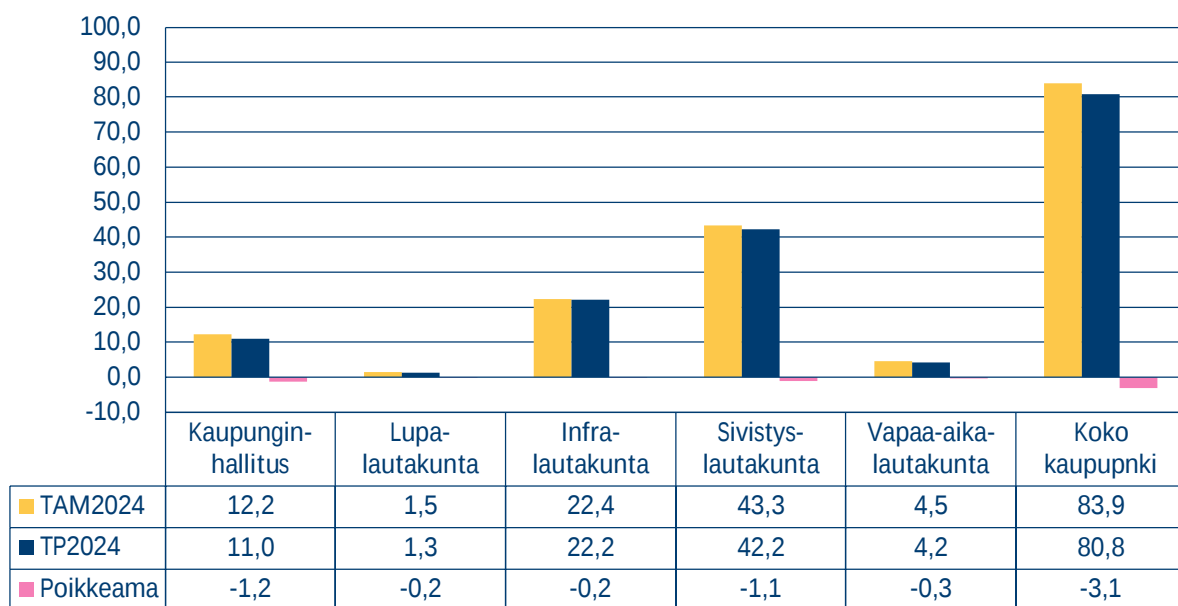
Lupalautakunnan merkittävin alitus talousarvioon verrattuna oli asiantuntijapalveluiden osalta.

Infralautakunnan suurin toimintakulujen alitus oli henkilöstökulujen osalta. Muita merkittäviä talousarviota pienempiä kustannuksia oli sähkö ja kaasu sekä muu materiaali. Toimintakulut ylittyivät jäte- ja hulevesimaksujen sekä koneiden ja laitteiden, rakennusten ja kunnossapidon osalta.

Sivistyslautakunnan osalta merkittävin talousarvion ylitys tapahtui asiakaspalvelujen ostot kunnilta osalta. Muut palvelut, lasten kotihoidon tuki, matkustus- ja kuljetuspalvelut, kalusto, asiakaspalveluiden ostot valtiolta sekä kirjallisuus toteutuivat talousarviota pienempinä.

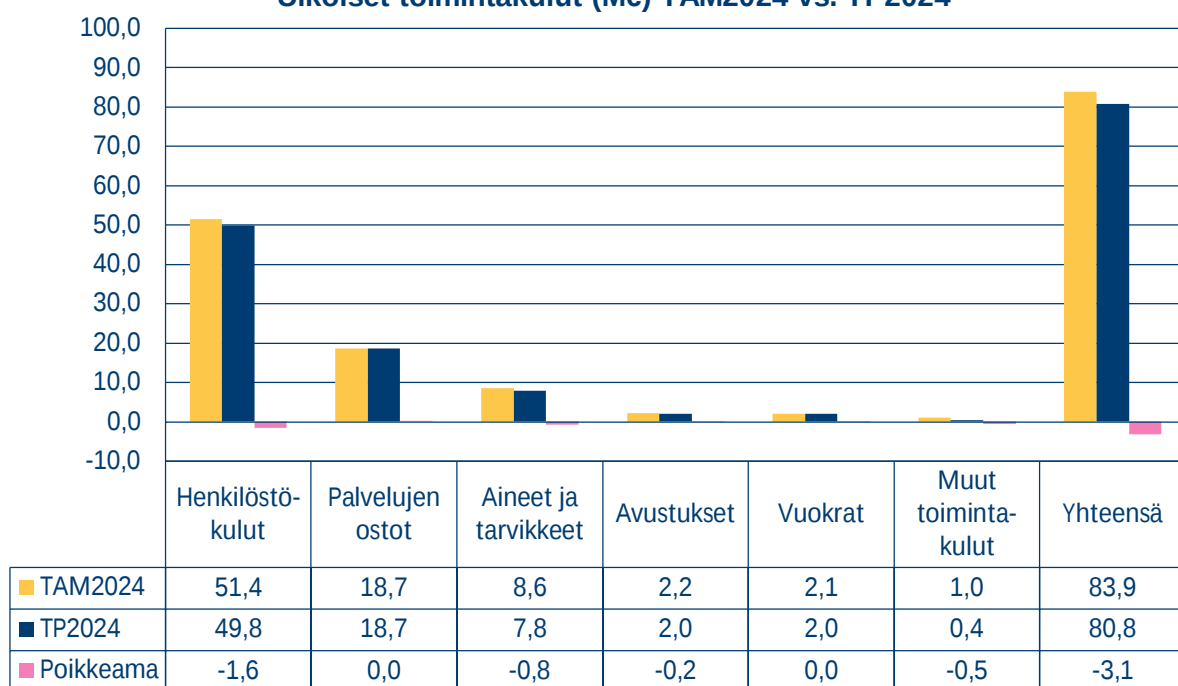
Vapaa-aikalautakunnan osalta henkilöstökulut toteutuivat talousarviota pienempinä.

Lautakuntien toimintakulut (M€) TAM2024 vs. TP2024

*Poikkeamarivin M€-luvut on laskettu todellisista pyöristämättömistä TP2024 ja TAM2024 –luvuista.

Ulkoiset toimintakulut (M€) TAM2024 vs. TP2024

*Poikkeamarivin M€-luvut on laskettu todellisista pyöristämättömistä TP2024 ja TAM2024 –luvuista.

Toimintakuluista henkilöstökulut ja palvelujen ostot ovat kaupungin suurimmat kululajit. Henkilöstökulut toteutuivat 1,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempänä. Palvelujen ostot toteutuivat noin muutetun talousarvion suuruisina.

Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 0,8 miljoonaa euroa pienempänä kuin talousarviossa. Merkittävimmät alitukset olivat sähkössä ja kaasussa, kalustossa, muu materiaali, kirjallisuus sekä toimisto- ja koulutarvikkeissa. Rakennusmateriaali sen sijaan ylitti talousarvion.

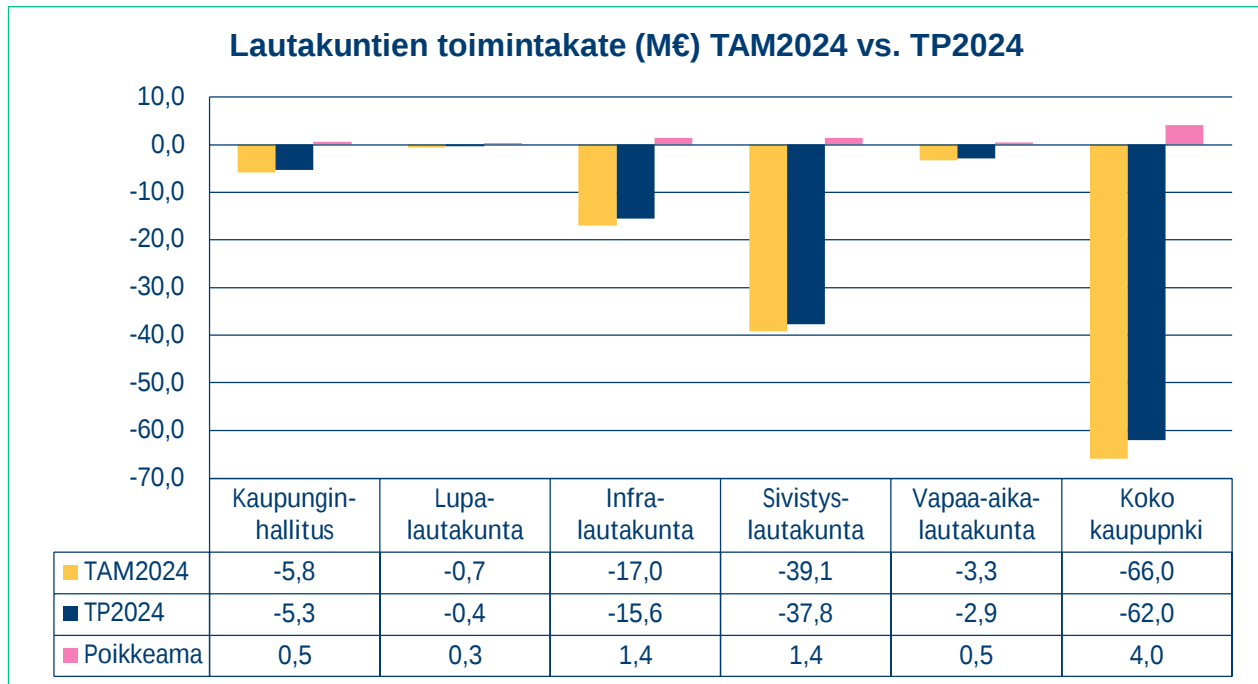
Avustusten toteuma alitti talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla. Olennaisin alitus oli lasten kotihoidon tuki. Olennaisin ylitys oli työmarkkinatuen kuntaosuudessa.

Vuokratkustannukset toteutuivat noin muutetun talousarvion mukaisesti. Muut toimintakulut toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä.

Käyttötalouden merkittävimmät poikkeamat tulo- ja menoarvioihin sekä strategisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty lautakunnittain kyseenomaisen lautakunnan kohdalla.

Toimintakate

Toimintakate oli 4,0 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi, mikä johtui toimintatuottojen sekä toimintakulujen talousarviota paremmasta toteutumisesta.

Verotulot ja valtionosuudet

Vuonna 2024 Raison tuloveroprosentti oli 7,60 %. Muiden verolajien veroprosentit pidettiin ennallaan.

Verotuloja tilitettiin vuonna 2024 61,0 miljoonaa euroa. Verotulojen toteutuma ylitti talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla. Kunnallisveroa saatiin 47,2 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 1,4 miljoonalla eurolla. Kiinteistöverojen kertymä oli 8,6 miljoonaa euroa, joka toteutui arvioidun talousarvion mukaisena. Yhteisöverojen tuotto oli 5,2 miljoonaa euroa, joka oli 0,9 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa arvioitu.

Valtionosuuksia saatiin tilinpäätösvuoden aikana 13,9 miljoonaa euroa. Toteutuma oli 0,9 miljoonaa euroa talousarviota parempi.

Verotulot ja valtionosuudet (M€) TAM2024 vrt. TP2024				
	TAM2024	TP2024	Toteuma%	Muutos M€*
Kunnallisvero	45,8	47,2	103,07 %	1,4
Kiinteistövero	8,6	8,6	99,94 %	0,0
Yhteisövero	6,1	5,2	85,20 %	-0,9
Verotulot	60,5	61,0	100,82 %	0,5
Valtionosuudet	13,0	13,9	106,58 %	0,9
Yhteensä	73,6	74,9	101,84 %	1,4

*sis. desimaalipyöristykset

*Muutossarakkeen M€-luvut on laskettu todellisista pyöristämättömistä TP2024 ja TAM2024 -luvuista.

2.2. Tavoitteiden toteutuminen

2.2.1. Kaupunginhallitus

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-8 249 636 €	5 210 585 €	-3 039 051 €
TP2023	-10 381 509 €	5 753 095 €	-4 628 414 €
TAM2024	-12 197 259 €	6 376 531 €	-5 820 729 €
TP2024	-10 969 160 €	5 686 962 €	-5 282 198 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-3 767 567 €	61,4
TP2023	-5 040 372 €	80,7
TAM2024	-5 412 646 €	69,3
TP2024	-5 093 564 €	78,9

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-3 660 223 €
TP2023	-3 395 903 €
TAM2024	-4 134 962 €
TP2024	-3 883 985 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-233 309 €
TP2023	-256 013 €
TAM2024	-411 122 €
TP2024	-312 119 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-476 889 €
TP2023	-572 678 €
TAM2024	-581 338 €
TP2024	-584 840 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	ylä/alalle
Toimintatulot (ulkoiset)	6 376 531 €	5 686 962 €	-689 569 € -10,8 %
Toimintamenot (ulkoiset)	-12 197 259 €	-10 969 160 €	1 228 100 € -10,1 %

Käyttötalous ulkoiset (€) Kaupunginhallitus	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	920 786		920 786	546 996,15	373 789,35	59,41 %
Maksutuotot	76 000		76 000	50 381,71	25 618,29	66,29 %
Tuet ja avustukset	618 633	-43 888	574 745	941 978,31	-367 233,31	163,89 %
Vuokratuotot	2 784 000		2 784 000	3 101 997,89	-317 997,89	111,42 %
Muut toimintatuotot	2 021 000		2 021 000	1 045 607,72	975 392,28	51,74 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 420 419	-43 888	6 376 531	5 686 961,78	689 568,72	89,19 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-4 087 168	-244 473	-4 331 641	-4 158 548,05	-173 092,58	96,00 %
Eläkekulut	-862 935	-50 497	-913 432	-797 619,49	-115 812,27	87,32 %
Muut henkilösivukulut	-167 574		-167 574	-137 396,24	-30 177,63	81,99 %
Henkilöstökulut yhteensä	-5 117 676	-294 970	-5 412 646	-5 093 563,78	-319 082,49	94,10 %
Palvelujen ostot	-4 134 962		-4 134 962	-3 883 984,54	-250 977,41	93,93 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-411 122		-411 122	-312 118,90	-99 003,49	75,92 %
Avustukset	-750 000		-750 000	-909 981,53	159 981,53	121,33 %
Vuokrat	-581 338		-581 338	-584 839,97	3 502,21	100,60 %
Muut toimintakulut	-1 375 917	468 724	-907 193	-184 670,83	-722 522,18	20,36 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 371 015	173 754	-12 197 261	-10 969 159,55	-1 228 101,83	89,93 %
TOIMINTAKATE	-5 950 597	129 866	-5 820 731	-5 282 197,77	-538 533,11	90,75 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 328		-11 328	-14 322,82	2 994,82	126,44 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 961 925	129 866	-5 832 059	-5 293 794,80	-538 264,08	90,77 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 961 925	129 866	-5 832 059	-5 293 794,80	-538 264,08	90,77 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Kaupunginhallitus	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 976 519		2 976 519	2 601 022,33	375 496,17	87,38 %
Maksutuotot	76 000		76 000	50 381,71	25 618,29	66,29 %
Tuet ja avustukset	618 633	-43 888	574 745	941 978,31	-367 233,31	163,89 %
Vuokrat	3 328 911		3 328 911	3 646 908,89	-317 997,89	109,55 %
Muut toimintatuotot	2 021 000		2 021 000	1 045 607,72	975 392,28	51,74 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 021 063	-43 888	8 977 175	8 285 898,96	691 275,54	92,30 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-4 087 168	-244 473	-4 331 641	-4 158 948,05	-172 692,58	96,01 %
Eläkekulut	-862 935	-50 497	-913 432	-797 619,49	-115 812,27	87,32 %
Muut henkilösivukulut	-167 574		-167 574	-137 396,24	-30 177,63	81,99 %
Henkilöstökulut yhteensä	-5 117 676	-294 970	-5 412 646	-5 093 963,78	-318 682,49	94,11 %
Palvelujen ostot	-4 433 439		-4 433 439	-4 199 730,13	-233 708,83	94,73 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-411 372		-411 372	-314 966,51	-96 405,88	76,56 %
Avustukset	-750 000		-750 000	-909 981,53	159 981,53	121,33 %
Vuokrat	-1 399 051		-1 399 051	-1 411 640,97	12 590,21	100,90 %
Muut toimintakulut	-1 375 917	468 724	-907 193	-184 670,83	-722 522,18	20,36 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 487 455	173 754	-13 313 701	-12 114 953,75	-1 198 747,63	91,00 %
TOIMINTAKATE	-4 466 393	129 866	-4 336 527	-3 829 054,79	-507 472,09	88,30 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 328		-11 328	-14 322,82	2 994,82	126,44 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 477 721	129 866	-4 347 855	-3 840 651,82	-507 203,06	88,33 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 477 721	129 866	-4 347 855	-3 840 651,82	-507 203,06	88,33 %

2.2.1.1 Kh, konserni

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Edistämme henkilöstön työhyvinvointia	Kehityskeskustelujen käyminen Lähtöhaastattelukyselyn käyttöönotto	Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. (100 %) Lähtöhaastattelukysely on aktiivisessa käytössä (80 %) ja niistä koostettu yhteenveto käydään läpi puolivuositain johtoryhmässä.	92 % esihenkilöistä on käynyt kehityskeskustelun. Lähtöhaastattelukysely on käytössä, mutta lähtöhaastattelun täytti noin 20 % työntekijöistä. Yhteenveto lähtöhaastattelulomakkeista on käyty johtoryhmässä puolivuositain.
	Kehitämme henkilöstön osaamista	Koulutusten mahdollistaminen Raision kaupungin työntekijöille ja omaehtoisen koulutuksen tukeminen.	Koko henkilöstön koulutusten määrä 3 pvä/vuosi/hlö	Henkilöstön koulutusten määrä on toteutunut keskimäärin 2 pvä/vuosi/hlö
	Tasalaatuinen hyvä johtaminen	Säännölliset esihenkilövalmennukset	Esihenkilöfoorumiin osallistuminen (100 %) Kunta-10 tulokset, arvio johtamisesta	Esihenkilöistä keskimäärin 95 % on osallistunut esihenkilöfoorumeihin. Kunta10 -tutkimuksen mukaan 84,3 % vastaajista kokee lähiesihenkilön toiminnan oikeudenmukaiseksi.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Mahdollistamme toimivat digitaaliset viestintäkanavat ja -palvelut.	Kehitämme palveluita käyttäjätutkimusten pohjalta Tuemme sähköisten lomakkeiden ja verkkokauppaan käytön lisäämistä	Käyttäjätutkimuksissa (raisio.fi ja intranet Raitti) esiinnousseita kehittämistoimenpiteitä toteutettu Käytössä olevien sähköisten lomakkeiden määrä (kpl) Verkkomyyntitransaktioiden määrä, verkkokaupassa myytävien tuotteiden/ palvelujen määrä (kpl/vuosi)	Käyttäjätutkimukset toteutettu. Esiinnousseita kehittämistoimia tehty, mm. Ulpukan sivujen uudistaminen ja englanninkielisten sisältöjen laadinta. Sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto on valmisteltu ja samassa yhteydessä mahdollistaa laajemmat sähköisen lomakkeen mahdollisuudet

	Edistämme viestintäkulttuurin muutosta sisäisesti.	Vahvistamme sisäisen viestinnän pelisääntöjä.	Sisäisiä koulutuksia järjestetty pelisäännöistä (K/E)	Pelisääntöjen Teams-koulutukset pidetty koko henkilöstölle ja esihenkilöfoorumissa esihenkilöille.
	Hallinto- ja tukipalvelut ovat toimivia	Kehitämme rohkeasti ja avoimesti konsernipalveluja	Sisäisen asiakastytytyvyyden kyselyn tulos: konsernipalvelut kokonaisuutena (tavoite ka. 7)	Kysely toteutettu 12/2023. Konsernipalvelut ka. 7,3 (asteikolla 1-10).
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Kehitämme tiedonhallintaa	Ajantasainen tiedonhallintamalli on käytössä.	Tiedonhallintamalli päivitetty (K/E). Muutosvaikutusten arvioinnin käyttöönotto ja kehittäminen	Tiedonhallintamallin ensimmäinen versio ja muutosvaikutusten arviointi otettu käyttöön
	Kehitämme digitaalisia toimintatapoja	Sähköisen arkiston käyttö	Tiedon määrä sähköisessä arkistossa, integraatioita toteutettu vähintään 5 kpl	Tiedon määrä sähköisessä arkistossa lisääntynyt, integraatioita toteutettu 5 kpl v. 2024 aikana
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa Tasapainoinen talous	Kehitämme raportointia ja tiedolla johtamista	Vastaamme valtakunnallisiin raportointivaateisiin ajantasaisesti Lisäämme keskitetyn raportointiratkaisun (BI) käyttöä Lisäämme keskitettyyn tietoaltaaseen vietyä tietoa	Järjestelmäkartoitus tehty ja tarkoituksenmukaiset järjestelmät käytössä (K/E) Käytössä olevien johdon työpöytien määrä (kpl) Datan määrä tietoaltaassa (GT)	Tiedolla johtamisen esiselvitys käynnistetty tietotarpeiden selvittämiseksi
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Teemme asukasbudjetointia	Asukasbudjetin prosessin vakiinnuttaminen	Toteutettujen hankkeiden määrä	Asukasbudjetin ensimmäisellä kierroksella (kausi 2023-2024) toteutettiin yhteensä 17 ehdotusta
	Valmistelemme päätöksiä asukkaat huomioiden	Päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin käytön vakiinnuttaminen	Toteutettujen ennakkovaikutusten arviointien määrä	Raision EVA-malli otettu käyttöön syksyllä 2024

Tasapainoinen talous	Seuraamme talouden kehittymistä aktiivisesti ja reagoimme muutoksiin ennakoivasti	Taloudellisten mittareiden säännöllinen ja aktiivinen seuranta ja raportointi	Kaupunki: Vuositulo Vuosikate/Poistot, % Kertynyt yli-/alijäämä Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas Lainamäärä Lainamäärä eur/asukas Konserni: Vuosikate/Poistot % Kertynyt yli-/alijäämä Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas Lainat ja vuokravastuut Lainat ja vuokravastuut/ eur/asukas Laskennallinen lainanhoitokate	Tilinpäätösmateriaaliin on koottu eri taloudelliset mittarit.
	Aktiivinen ja toimiva konserniohjaus	Säännöllinen yhteydenpito strategisten tytäryhteisöjen kanssa, säännöllinen raportointi kaupunginhallitukselle	Säännöllinen yhteydenpito tytäryhteisöjen kanssa	Yhteydenpito on ollut säännöllistä ja aktiivista
	Tehostamme toimintaamme	Lisäämme automaatiota ja pilvipalvelujen entistä tehokkaampaa hyödyntämistä Hankimme keskitetyn integraatioalustan	Manuaalisten prosessien määrän vähentyminen (kpl) Integraatioalustalla toteutettujen integraatioiden määrä (kpl)	Työntekijän aloittamisen automatisoitu prosessi pilotoinnissa
	Toiminnan tehostaminen	Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena, ja kaupungin toiminnan volyymin olennaisesti laskiessa, kaupungin tehtävänkuvat ja resurssitarpeet on arvioitu ja tarvittavat päätökset toiminnan kehittämiseksi on tehty.	Selvitys tehty 2024	Keväällä 2024 tehty laajempi ohjelma talouden tasapainottamiseksi

Kh, konserni

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-6 726 856 €	2 473 736 €	-4 253 121 €
TP2023	-6 889 711 €	1 811 038 €	-5 078 673 €
TAM2024	-7 512 926 €	2 364 173 €	-5 148 753 €
TP2024	-6 848 329 €	1 361 063 €	-5 487 266 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-2 857 328 €	43,3
TP2023	-3 041 249 €	42,4
TAM2024	-3 483 411 €	44,0
TP2024	-3 086 140 €	42,3

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-3 107 946 €
TP2023	-2 790 534 €
TAM2024	-2 972 216 €
TP2024	-2 855 937 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-216 691 €
TP2023	-206 696 €
TAM2024	-285 552 €
TP2024	-205 837 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-441 493 €
TP2023	-531 585 €
TAM2024	-504 388 €
TP2024	-481 008 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	2 364 173 €	1 361 063 €	-1 003 109 € -42,4 %
Toimintamenot (ulkoiset)	-7 512 926 €	-6 848 329 €	664 597 € -8,8 %
Palvelujen ostot toteutuivat arvioitua pienempinä.			

Käyttötalous ulkoiset (€) KH, konserni	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	140 623		140 623	54 705,26	85 917,24	38,90 %
Maksutuotot				1 906,71	-1 906,71	
Tuet ja avustukset	198 550		198 550	287 854,99	-89 304,99	144,98 %
Vuokratuotot	4 000		4 000	2 983,81	1 016,19	74,60 %
Muut toimintatuotot	2 021 000		2 021 000	1 013 612,47	1 007 387,53	50,15 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 364 173		2 364 173	1 361 063,24	1 003 109,26	57,57 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 773 312		-2 773 312	-2 530 618,70	-242 693,76	91,25 %
Eläkekulut	-597 610	1 218	-596 392	-474 019,75	-122 372,72	79,48 %
Muut henkilösivukulut	-113 706		-113 706	-81 501,66	-32 204,15	71,68 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 484 629	1 218	-3 483 411	-3 086 140,11	-397 270,63	88,60 %
Palvelujen ostot	-2 972 216		-2 972 216	-2 855 936,55	-116 279,40	96,09 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-285 552		-285 552	-205 836,92	-79 715,47	72,08 %
Avustukset	-50 000		-50 000	-57 752,40	7 752,40	115,50 %
Vuokrat	-504 388		-504 388	-481 007,50	-23 380,26	95,36 %
Muut toimintakulut	-282 917	65 558	-217 359	-161 655,38	-55 703,63	74,37 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 579 702	66 776	-7 512 926	-6 848 328,86	-664 596,99	91,15 %
TOIMINTAKATE	-5 215 529	66 776	-5 148 753	-5 487 265,62	338 512,27	106,57 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 328		-11 328	-12 564,82	1 236,82	110,92 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 226 857	66 776	-5 160 081	-5 497 104,65	337 023,30	106,53 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 226 857	66 776	-5 160 081	-5 497 104,65	337 023,30	106,53 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) KH, konserni	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 148 356		2 148 356	2 080 043,84	68 311,66	96,82 %
Maksutuotot				1 906,71	-1 906,71	
Tuet ja avustukset	198 550		198 550	287 854,99	-89 304,99	144,98 %
Vuokrat	4 000		4 000	2 983,81	1 016,19	74,60 %
Muut toimintatuotot	2 021 000		2 021 000	1 013 612,47	1 007 387,53	50,15 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 371 906		4 371 906	3 386 401,82	985 503,68	77,46 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 773 312		-2 773 312	-2 531 018,70	-242 293,76	91,26 %
Eläkekulut	-597 610	1 218	-596 392	-474 019,75	-122 372,72	79,48 %
Muut henkilösivukulut	-113 706		-113 706	-81 501,66	-32 204,15	71,68 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 484 629	1 218	-3 483 411	-3 086 540,11	-396 870,63	88,61 %
Palvelujen ostot	-3 214 075		-3 214 075	-3 097 643,55	-116 431,41	96,38 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-285 552		-285 552	-206 174,26	-79 378,13	72,20 %
Avustukset	-50 000		-50 000	-57 752,40	7 752,40	115,50 %
Vuokrat	-1 140 575		-1 140 575	-1 119 684,50	-20 890,26	98,17 %
Muut toimintakulut	-282 917	65 558	-217 359	-161 655,38	-55 703,63	74,37 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 457 748	66 776	-8 390 972	-7 729 450,20	-661 521,65	92,12 %
TOIMINTAKATE	-4 085 842	66 776	-4 019 066	-4 343 048,38	323 982,03	108,06 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 328		-11 328	-12 564,82	1 236,82	110,92 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 097 170	66 776	-4 030 394	-4 352 887,41	322 493,06	108,00 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 097 170	66 776	-4 030 394	-4 352 887,41	322 493,06	108,00 %

2.2.1.2 Kh, kaupunkikehitys

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutamme Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Seuraamme erilaisia muuttohalukkuus- ja vetovoimatutkimuksia ja teemme niistä johtopäätöksiä.	Muuttohalukkuustutkimus on tilattu ja läpikäyty johtoryhmässä sekä päätöksentekokelemissä v. 2024 aikana.	Tutkimus valmistui tammikuussa 2024, jonka jälkeen se esiteltiin kaupungin joryssä sekä mm. kaupunkikehitysjaostossa.
		Seuraamme kaupungin keskeisiä asumisen, yrittämisen, työllisyyden ja rakentamisen tunnuslukuja.	MDI Kuntakortin dynamiikkamittariston sekä muiden vastuualueen tilastojen seuranta kuukausittain kaupunkikehityspalveluiden johtoryhmässä sekä päätöksentekokelemissä.	Kuntakortin mittareita on seurattu kuukausittain.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen.	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu laaja-alaisesti koko vastuualueella.	Osallistuminen seudullisten yhteistyökokonaisuuksien valmisteluun.	Erilaisiin seudullisiin yhteistyökokonaisuuksiin on osallistuttu kaikissa vastuualueen palveluissa.
	Asiakastyytyväisyyden ja asiakaspalvelun laadun varmistaminen.	Palvelualuekohtaiset toimenpiteet tyytyväisyyden ja laadun varmistamiseksi.	Toteutamme tyytyväisyyskyselyn vastuualueella vuosittain, tulosten käsittely ja toimenpiteet suunnitellaan kaupunkikehityspalveluiden johtoryhmässä. Tarkastelemme muiden palveluiden toteuttamien kyselyiden tuloksia.	Vastuualueen asiakastyytyväisyyskysely tehty loppuvuodesta 2024. Vastaukset on käsitelty niin vastuualueen johtoryhmässä kuin kaupunkikehitysjaostossa.
	Viihtyisän ja monipuolisen elinympäristön kehittäminen ja tukeminen.	Edistetään viihtyisän elinympäristön säilymistä, lisäämistä ja kehittämistä.	Osallistuminen asiantuntija- tai lupaviranomaisroolissa toimenpidettä vastaaviin prosesseihin.	Erilaiset poikkihallinnolliset työryhmät, kuten maankäyttöryhmä ja kaupunkisuunnittelun johtoryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti.
		Rakennetun ympäristön terveellisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden varmistaminen.	Osallistuminen asiantuntija- tai lupaviranomaisroolissa toimenpidettä vastaaviin prosesseihin.	Erilaiset poikkihallinnolliset työryhmät, kuten maankäyttöryhmä ja kaupunkisuunnittelun johtoryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti.
	Yhteistyön kehittäminen.	Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja proaktiivinen kehittäminen.	Tarkastelu toimialoitain ja palveluittain, minkälaista yhteistyötä on tehty.	
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, mahdolliset kehitystoimenpiteet, toteutus).	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: Prosessikuvaus.	Kiinteistönvaihdannan palvelun käyttöönotto; sähköinen allekirjoittaminen kiinteistön kauppakirjoissa.
		Asiakaspalvelun palvelulupaukset soveltuvilta osin.	Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittäminen sekä päivittäminen.	Palvelulupaukset toteutettu palveluille soveltuvilta osin.
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Satama-alueen kehittäminen yhteistyössä muiden palveluiden kanssa.	Kaavallisen, maankäytöllisen, luvituksen ja ympäristöterveyden toimenpiteet satama-alueen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi.	Alueen kaavoituksen eteneminen, maankäytön toimenpiteiden kuvaus, toteutetut tutkimukset, tarkastukset ja luvat.	Alueen kehittämiseksi alueelta on päätetty yksi maanvuokrasopimus sekä puhdistettu kyseinen vuokrasopimusalue.

Rohkeat kasvuinvestoinnit	Keskustan kehittäminen yhteistyössä muiden palveluiden kanssa.	Kaavallisen, maankäytöllisen, luvituksen ja ympäristöterveyden toimenpiteet keskustan kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi.	Alueen kaavoituksen eteneminen, maankäytön toimenpiteiden kuvaus, toteutetut tutkimukset, tarkastukset ja luvat.	Keskustan suunnittelukilpailu toteutettu vuoden 2024 aikana.
---------------------------	--	---	--	--

Maankäyttö- ja asumispalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta/ Rohkeat kasvuinvestoinnit	Kehitämme rohkeasti kaupunkikeskustaa maankäytön ja kaavoituksen keinoin, ympäristöarvot huomioiden.	Uudet kaava-alueet tiivistävät kaupunkirakennetta ja sijoittuvat hyvien liikenneyhteyksien varrelle, joukkoliikenneakseliin tukeutuen.	Kaavahankekohtaiset tavoitteet valmistellaan kaavoitusohjelmassa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Tavoitteet on valmisteltu kaavoitusohjelman yhteydessä. (K/E)	Kyllä. Kaavoitusohjelma v. 2025-2027 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 4.11.2024 ja edelleen valtuustossa 9.12.2024.
		Keskustavision päivitykseen ja tarkentamiseen liittyvät kehitystoimenpiteet. Kehityksen yhteistyökumppanin sekä parhaan kehitysmallin (arkkitehtuurikilpailu, kohdennettu suunnittelukilpailu tms.) valitseminen.	Parhaiten soveltuva jatkopolku valittu yhteiskehityksen ja mahdollisen kilpailun osalta. (K/E).	Kyllä. Vuoden 2024 aikana järjestettiin keskustan suunnittelukilpailu ja valittiin voittajaehdotos, jonka pohjalta suunnittelua tarkennetaan asemakaavoitusta varten.
	Toteutamme aktiivisesti ja laadukkaasti tulevan yleiskaavatyön valmistelua.	Tilaamme yleiskaavatasoisen luontoselvityksen kaupungin luontoarvojen kartoittamiseksi. Huomioimme maankäytönsuunnittelussa jatkuvat viheryhteydet, saavutettavat vihervälialueet sekä paikannamme säilytettävät alueet.	Yleiskaavatasoinen, yleispiirteinen luontoselvitys on tilattu vuoden 2024 aikana. (K/E). Kaavoitettujen asuinalueiden ja viheryhteyksien välisten etäisyyksien sekä katkeamattomien kulkuyhteyksien arviointi osana tavoiteraportointia. Kaupunkialueen säilytettävät alueet paikannettu vuoden 2024 aikana.	Ei. Yleiskaavatasoista selvitystä ei ole tilattu vuoden 2024 aikana.
Satama-alueen monipuolinen kehittäminen / Rohkeat kasvuinvestoinnit		Satama-alueella vireillä olevat ja suunnitteilla olevat kaavahankkeet.	Kaavahankkeiden eteneminen kaavoitusohjelmassa esitetyn prosessikaavion ja aikataulun mukaisesti.	Kyllä. Studio Puisto Arkkitehdit Oy laati satama-alueelle matkailun masterplanin vuonna 2024.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutamme Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Pidetään tonttitarjonta monipuolisena ja riittävänä erilaisiin tarpeisiin.	Kaavoitusohjelman mukainen tavoite tonttitarjonnalle: Riittävästi eri muotoisia asumisen ja yritystoiminnan tontteja tarjolla. Mittarit: tarjolla olevat k-m2/v, tonttivaranto 31.12 (kpl), sekä luovutettujen tonttien määrä (kpl)	Rakentamiseen valmiita omakotitontteja: 29 kpl, Rakentamiseen valmiita rivi- ja kerrostalotontteja 3 kpl. Tarjolla olevien yritystonttien määrä 28 kpl. Vuoden 2024 aikana luovutetut tontit: AO: 0 kpl, kerrostalot 4 kpl, rivitalot 2 kpl ja yritystontteja 9 kpl.

Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Laadimme kaupunkistrategiaan nojautuvan elinvoimaohjelman.	Laadimme työpajatyöskentelyyn sekä osallistaen kerättyihin tietoihin nojautuen Raision kaupungin elinvoimaohjelman tarkentamaan kaupunkisuunnittelulle asetettavia toimenpiteitä, tavoitteita sekä periaatteita.	Elinvoimaohjelma on laadittu sekä hyväksytty vuoden 2024 aikana. K/E	Ei. Elinvoimaohjelman laatiminen toteutetaan mahdollisesti vuoden 2025 aikana päivittyvän kaupunkistrategian jälkeen.
	Toteutamme monipuolista, ympäristöltään laadukasta ja poikkeihallinnollisessa yhteistyössä valmisteltua maankäytön ja kaavoituksen suunnittelua.	Kaavoituksen ja maankäytön keinot osana organisaation läpileikkaavaa yhteistyötä. Kaupungin strateginen maanhankinta keskittyy tuleville asumisen, yritystoiminnan sekä palveluverkon kehittämisalueille. Maankäytössä ja kaavoituksessa huomioidaan monipuolisesti niin organisaation, sidosryhmien kuin muun kysynnän tarpeet.	Kaavahankekohtaiset toimenpiteet sekä prosessikuvaus osana kaavojen päätöksentekoa.	Kyllä. Yhteistyötä tehtiin poikkeihallinnollisesti eri työryhmissä kuten maankäyttöryhmässä, rakennusvalvonnan katselmuskunnassa, viestinnän kanssa, Ilmastotyöryhmässä, Raision Vesi Oy:n kanssa, hulevesisuunnitteluun, keskustan suunnittelukilpailun valmisteluun ja sataman visiotyöhön liittyen sekä kaavahankekohtaisesti tarpeen mukaan.
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon / Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Edistämme kuntalaisten osallisuutta kaavahankkeissa.	Proaktiiviset toimenpiteet vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Kaavoituskatsauksen ja -prosessin esittely, aktiivinen tiedotus.	Kaavojen nähtävilläolopäivät (kpl) sekä asianosaisia osallistavat kyselyt, työpajat sekä info- ja keskustelutilaisuudet (kpl).	Valmisteilla olevien kaavojen nähtävilläolopäiviä oli vuonna 2024 yhteensä 241 kpl. Kaavoitus vieraili kevätkaudella 2024 vammaisneuvostossa, vanhusneuvostossa ja nuorisovaltuustossa (yht. 3 kpl). Keskustan suunnittelukilpailusta pyydettiin mielipiteitä ja kommentteja kaikille avoimella kyselyllä sekä järjestettiin julkistamistilaisuus kirjaston Martinsalissa 10.12.2024.
		Keskusta-alueen keskeisten maanomistajien kanssa tehtävä yhteinen kehitystyö.	Maanomistajien kanssa käyty yhteisneuvottelut v. 2024 keskusta-alueen yhteisen kehittämisen tavoitetilan määrittämiseksi. Maanomistajien nivominen osaksi kaupungin kokonaisvaltaista kehittämistä.	Maanomistajia sekä muita sidosryhmiä osallistettu osana keskustan suunnittelukilpailua, joka valmistui joulukuussa 2024.

Yritys- ja työllisyyspalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa.	Vaikutamme Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Palvelualueen tutkimusten, raporttien ja ennusteiden seuranta.	Seurataan keskeisiä vetovoimatutkimuksia, kuten Varsinais-Suomen Maakuntaennustetta, PKYritysbarometriä sekä EK:n kuntaranking-kyselyä.	Erilaisia raportteja ja tutkimuksia seurattiin. Toimintaa linjattiin myös niiden perusteella.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Kartoitamme ja ylläpidämme seutuyhteistyön mahdollisuuksia.	Osallistumme palvelualueelle kuuluviin seudullisiin työ- ja valmisteluryhmiin. Kartoitamme ja vaikutamme seutuyhteistyön mahdollisuuksiin.	Osallistumme elinkeinopalveluiden seutuyhteistyöhön aktiivisesti. Kuvaus muusta seutuyhteistyöhön osallistumisesta.	Olemme saaneet luotua TE-palveluiden siirtoon liittyen Raision seudun työvoimapalvelut. Siihen kuuluvat myös: Naantali, Masku, Mynämäki, Nousiainen ja Rusko. Myös kunta-koton puolella on samanlainen alueyhteistyö käynnissä kaikkialla muualla paitsi Nousiaisissa. Elinkeinopalveluissa on tavattu myös aktiivisesti ja kehitetty toimintaa.
Raisio on haluttu paikka tehdä bisnestä / Rohkeat kasvuinvestoinnit.	Yritysten rekrytointitarpeisiin vastaaminen. Aktiivinen yritysten kontaktointi ja palvelujen tarjoaminen.	Tehokas yhteistyö TE-toimiston ja alueen oppilaitosten kanssa. Aktiivinen jalkautuminen yrityksiin.	Yritysten määrän kasvaminen (yrityskannan kasvu-%) ja rekrytointihaasteiden helpottuminen (työllisyystilastot).	Yhteistyö oli erittäin aktiivista TE-toimiston suuntaan ja Rasekon kanssa pyrittiin varmistamaan osaavan työvoiman saatavuutta. Myös mahdollisia yhteisistä hankeaihoista keskusteltiin.
	Maahanmuuttajataustaisten yrittäjien tukeminen yritystoiminnan käynnistämisessä ja kehittämisessä.	Yrittäjien valmentaminen Rasekon maahanmuuttajahankkeen yhteydessä.	Työllisyystilastot.	Työttömyysprosentti vaihteli vuoden aikana 7,5 %-9,6 % välillä. Yleinen taantuma ja lomautukset vaikuttavat voimakkaasti.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö / Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa / Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Varmistetaan ammattitaidon kehittyminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Varmistetaan osaava henkilöstö osana uutta Turun seudun TE24-rakennetta.	Henkilökunnan koulutukset liittyen TE-uudistukseen. Säännölliset kehittämisspäivät ja kokoukset. Osallistutaan aktiivisesti Turun työllisyysalueen valmisteluun.	Toteutuneet koulutukset ja kehittämisspäivät. TE24-valmistelun eteneminen riittävässä aikataulussa, niin että toiminta voi alkaa hallitusti 2025 alusta.	TE25 valmistelu sujui aikataulussa ja toiminta saatiin hallitusti käynnistettyä. Kokonaisuus leimasi voimakkaasti koko vuotta 2024, valmistelu vei erittäin runsaasti aikaa. Vanhalle henkilökunnalle oli etupainotteisesti koulutusta tarjolla.
Tasapainoinen talous / Asuinalueiden eriytymisen ehkäisy.	Työllisyysasteen nostaminen ja työttömyyden vähentäminen	Aktiivinen sidosryhmäyhteistyö ja tehokas oma toiminta TE24-valmistelussa.	Tilastot, työmarkkinatuen kuntaosuuden seuranta.	Haastava yhteiskunnallinen taloustaantuma nosti työmarkkinatuen kuntaosuuden 200.000 euroa yli budjetoidun. Kokonaisuudessaan talousarvio silti alitti budjetoidun noin 440.000 eurolla.

	Maahanmuuttajien työllisyyden lisääminen. Maahanmuuttajataustaisten kielitaidon parantaminen sekä lasten ja perheiden suurempi osallistuminen kaupungin palveluihin.	Rasekon kanssa yhteistyössä toteutettava maahanmuuttajahanke. Kielitietoisien toimintakulttuurin vahvistaminen. Muut kotouttamisohjelman toimenpiteet.	Kotouttamisohjelman tavoitteiden seuranta vuosittain.	Seurantaraportti toimitetaan kevään aikana.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö / Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa / Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Hyvien väestösuhteiden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, työelämän monimuotoisuuden vahvistaminen, kuntaan muuttavien vieraskielisten asukkaiden kotoutumisen ja osallisuuden tukeminen kaikissa kunnan palveluissa.	Laadukkaat kotoutumispalvelut. Matalan kynnyksen asioimis- ja kohtaamispaikat (Olkari/Monineuvo, kirjasto ja perheiden kohtaamispaikka Satelliitti) Selko- ja monikielinen tiedotus.	Kotouttamisohjelman tavoitteiden seuranta vuosittain. Hankeraportointi Monineuvo-hankkeen osalta.	Kotoutumisohjelman seurantaraportti vuodelta 2024 on työstössä ja valmis keväällä 2025. Monineuvohankkeen loppuraportti on tehty.

KH, kaupunkikehitys

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-1 522 780 €	2 736 850 €	1 214 070 €
TP2023	-3 491 798 €	3 942 057 €	450 259 €
TAM2024	-4 684 334 €	4 012 358 €	-671 976 €
TP2024	-4 120 831 €	4 325 899 €	205 068 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-910 239 €	18,1
TP2023	-1 999 124 €	38,3
TAM2024	-1 929 234 €	25,3
TP2024	-2 007 424 €	36,6

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-552 278 €
TP2023	-605 369 €
TAM2024	-1 162 746 €
TP2024	-1 028 048 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-16 618 €
TP2023	-49 318 €
TAM2024	-125 570 €
TP2024	-106 282 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-35 396 €
TP2023	-41 093 €
TAM2024	-76 950 €
TP2024	-103 832 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	4 012 358 €	4 325 899 €	313 541 € 7,8 %
Maa- ja vesialueiden vuokrat	2 780 000 €	3 099 014 €	319 014 €
- yhtiömuotoisten sekä yritystonttien luovutuksissa onnistuminen			
Laskennalliset pakolaiskorvaukset	685 000 €	882 769 €	197 769 €
- kotikuntaoikeuden hakeneiden henkilöiden määrä			
Toimintamenot (ulkoiset)	-4 684 334 €	-4 120 831 €	563 503 € -12,0 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-650 000 €	-851 229 €	-201 229 €
- vallitseva taloussuhdanne ja työllisyystilanne			
Asiakaspalvelujen ostot muilta	-142 000 €	-21 119 €	120 881 €
Asiantuntijapalvelut	-696 859 €	-533 585 €	163 274 €

Käyttötalous ulkoiset (€) KH, kaupunkikehitys	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	780 163		780 163	492 290,89	287 872,11	63,10 %
Maksutuotot	76 000		76 000	48 475,00	27 525,00	63,78 %
Tuet ja avustukset	420 083	-43 888	376 195	654 123,32	-277 928,32	173,88 %
Vuokratuotot	2 780 000		2 780 000	3 099 014,08	-319 014,08	111,48 %
Muut toimintatuotot				31 995,25	-31 995,25	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 056 246	-43 888	4 012 358	4 325 898,54	-313 540,54	107,81 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 313 855	-244 473	-1 558 328	-1 627 929,35	69 601,18	104,47 %
Eläkekulut	-265 324	-51 715	-317 039	-323 599,74	6 560,45	102,07 %
Muut henkilösivukulut	-53 868		-53 868	-55 894,58	2 026,52	103,76 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 633 048	-296 188	-1 929 236	-2 007 423,67	78 188,14	104,05 %
Palvelujen ostot	-1 162 746		-1 162 746	-1 028 047,99	-134 698,01	88,42 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 570		-125 570	-106 281,98	-19 288,02	84,64 %
Avustukset	-700 000		-700 000	-852 229,13	152 229,13	121,75 %
Vuokrat	-76 950		-76 950	-103 832,47	26 882,47	134,93 %
Muut toimintakulut	-1 093 000	403 166	-689 834	-23 015,45	-666 818,55	3,34 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 791 314	106 978	-4 684 336	-4 120 830,69	-563 504,84	87,97 %
TOIMINTAKATE	-735 068	63 090	-671 978	205 067,85	-877 045,38	-30,52 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot				-1 758,00	1 758,00	
TILIKAUDEN TULOS	-735 068	63 090	-671 978	203 309,85	-875 287,38	-30,26 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-735 068	63 090	-671 978	203 309,85	-875 287,38	-30,26 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) KH, kaupunkikehitys	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	828 163		828 163	520 978,49	307 184,51	62,91 %
Maksutuotot	76 000		76 000	48 475,00	27 525,00	63,78 %
Tuet ja avustukset	420 083	-43 888	376 195	654 123,32	-277 928,32	173,88 %
Vuokrat	3 324 911		3 324 911	3 643 925,08	-319 014,08	109,59 %
Muut toimintatuotot				31 995,25	-31 995,25	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 649 157	-43 888	4 605 269	4 899 497,14	-294 228,14	106,39 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 313 855	-244 473	-1 558 328	-1 627 929,35	69 601,18	104,47 %
Eläkekulut	-265 324	-51 715	-317 039	-323 599,74	6 560,45	102,07 %
Muut henkilösivukulut	-53 868		-53 868	-55 894,58	2 026,52	103,76 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 633 048	-296 188	-1 929 236	-2 007 423,67	78 188,14	104,05 %
Palvelujen ostot	-1 219 364		-1 219 364	-1 102 086,58	-117 277,42	90,38 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 820		-125 820	-108 792,25	-17 027,75	86,47 %
Avustukset	-700 000		-700 000	-852 229,13	152 229,13	121,75 %
Vuokrat	-258 476		-258 476	-291 956,47	33 480,47	112,95 %
Muut toimintakulut	-1 093 000	403 166	-689 834	-23 015,45	-666 818,55	3,34 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 029 708	106 978	-4 922 730	-4 385 503,55	-537 225,98	89,09 %
TOIMINTAKATE	-380 551	63 090	-317 461	513 993,59	-831 454,12	-161,91 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot				-1 758,00	1 758,00	
TILIKAUDEN TULOS	-380 551	63 090	-317 461	512 235,59	-829 696,12	-161,35 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-380 551	63 090	-317 461	512 235,59	-829 696,12	-161,35 %

Tarkastuslautakunnan tavoitteet ja painopistealueet vuodelle 2024

Toteutunut 31.12.2024

Tehtäväkuvaus:

Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Kuntalain 121 § 2 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun ohella arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta laatii valtuustolle annettavan arviointikertomuksen. Tarkastuslautakunta tuottaa valtuustolle olennaista ja luotettavaa arviointitietoa strategiassa ja talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kaupungin päätöksentekijöille hyödyllistä tietoa kaupungin tehtävien hoidon tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisuudesta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta.

Vastuunalainen JHT-tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen vuosittain seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisen tuloksista. Tarkastuslautakunta seuraa lakisääteisen tilintarkastuksen toteutumista sopimuksen mukaisesti.

Toimintaympäristön kuvaus ja muutokset:

Tilintarkastusta suoritetaan noin 75 päivää vuodessa, ja sen lisäksi tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa arviointityössä ja arviointikertomuksen laatimisessa noin 10 päivää vuodessa. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii kaupungin konsernipalveluyksikön henkilö, jonka tehtäväkuvaan on sisällytetty tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät.

Tavoitteet:

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi. Arviointikertomus laaditaan siten, että siitä ehditään saamaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen lausunto valtuuston kesäkuun kokoukseen, jossa käsitellään tilinpäätöstä.

Painopistealueet:

Tarkastuslautakunnan painopistealueet vaihtelevat vuosittain tarkastuslautakunnan tarkastussuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Vuosittain seurataan yhden tai useamman lautakunnan talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä muita lautakuntia tarpeen mukaan.

Toteutunut 31.12.2024:

Vuoden 2023 tilinpäätöksen valmistumisesta on kuultu johtavia viranhaltijoita. Kaupunginhallitus on käsitellyt vuoden 2023 tilintarkastuskertomusta 27.5.2024 § 196. Kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2023 tilintarkastuskertomus on ollut 3.6.2024 § 43. Valtuusto hyväksyi

tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille tilivuodelta 2023.

Kaupunginhallitus lähetti tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen lausunnoille lautakuntiin kokouksessaan 29.4.2024 § 150 ja päätti samalla, että arviointikertomus saatetaan valtuuston tietoon tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja arviointikertomuksesta pyydyt lausunnot käsitellään kaupunginhallituksessa lokakuun loppuun mennessä. Arviointikertomus annettiin valtuustolle tiedoksi 3.6.2024 § 44. Arviointikertomuksesta annetut lausunnot käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.10.2024 § 344 ja valtuustossa 11.11.2024 § 107.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueena tilivuonna 2024 on ollut lupalautakunnan alaisten tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumisen arviointi, omistajaohjaus, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, strategian toteutuminen, seutuyhteistyö ja hankinnat.

Toimikaudeksi 2021-2025 valittu tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 11 kertaa.

Lautakunta on kuullut kokouksissaan muun muassa kaupunginjohtajaa, talousjohtajaa ja muuta virkahenkilöjohtoa, hyvinvointikoordinaattoria ja sivistyslautakunnan puheenjohtajistoa.

Tarkastuslautakunta käsitteli kuntalain mukaiset sidonnaisuusilmoitukset ja saattoi ne kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

2.2.2. Lupalautakunta

Lupalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2024

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutamme Raison houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Seuraamme erilaisia muuttohalukkuus- ja vetovoimatutkimuksia ja teemme niistä johtopäätöksiä.	Muuttohalukkuustutkimus on tilattu ja läpikäyty johtoryhmässä sekä päätöksentekokeilimessa v. 2024 aikana.	Tutkimus valmistui tammikuussa 2024, jonka jälkeen se esiteltiin kaupungin joryssä sekä mm. kaupunkikehitysjaoissa.
		Seuraamme kaupungin keskeisiä asumisen, yrittämisen, työllisyyden ja rakentamisen tunnuslukuja.	MDI Kuntakortin dynamiikkamittariston sekä muiden vastualueen tilastojen seuranta kuukausittain kaupunkikehityspalveluiden johtoryhmässä sekä päätöksentekokeilimissa.	Kuntakortin mittareita on seurattu kuukausittain.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen.	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu laaja-alaisesti koko vastuualueella.	Osallistuminen seudullisten yhteistyökokonaisuuksien valmisteluun.	Seutuyhteistyön kokonaisuudet ovat liittyneet pieneläinpäivystyspalveluihin, hanketyöhön sekä säännöllisesti kokoontuviin palveluiden seutupalaveriiniin.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakastytyväisyyden ja asiakaspalvelun laadun varmistaminen.	Palvelualuekohtaiset toimenpiteet tyytyväisyyden ja laadun varmistamiseksi.	Toteutamme tyytyväisyyskyselyn vastuualueella vuosittain, tulosten käsittely ja toimenpiteet suunnitellaan kaupunkikehityspalveluiden johtoryhmässä. Tarkastelemme muiden palveluiden toteuttamien kyselyiden tuloksia.	Vastuualueen asiakastytyväisyyskysely tehty loppuvuodesta 2024. Vastaukset on käsitelty niin vastuualueen johtoryhmässä kuin kaupunkikehitysjaoissa.
	Viihtyisän ja monipuolisen elinympäristön kehittäminen ja tukeminen.	Edistämme viihtyisän elinympäristön säilymistä ja kehittämistä.	Osallistuminen asiantuntija- tai lupaviranomaisroolissa toimenpidettä vastaaviin prosesseihin.	Kuvaus osana lautakunnan toimintakertomusta sekä tunnuslukujen toteumaa.
		Varmistamme rakennetun ympäristön terveellisuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä.	Osallistuminen asiantuntija- tai lupaviranomaisroolissa toimenpidettä vastaaviin prosesseihin.	Kuvaus osana lautakunnan toimintakertomusta sekä tunnuslukujen toteumaa.
	Yhteistyön kehittäminen.	Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja proaktiivinen kehittäminen.	Tarkastelu toimialoitain ja palveluittain, minkälaista yhteistyötä on tehty.	Osallistuttu useisiin erilaisiin poikkihallinnollisiin työryhmiin vuoden aikana.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, mahdolliset kehitystoimenpiteet, toteutus).	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: Prosessikuvaus kehitysprosessista.	Elintarvikevalvontaan laadittiin pilaantuneiden elintarvikkeiden hävittämisprosessin kuvaus.
		Asiakaspalvelun palvelulupaukset soveltuvilta osin.	Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittäminen sekä päivittäminen.	Palvelulupaukset toteutettu palveluille soveltuvilta osin.

Rohkeat kasvuinvestoinnit	Satama-alueen kehittäminen yhteistyössä muiden palveluiden kanssa.	Kaavallisen, maankäytöllisen, luvituksen ja ympäristöterveyden toimenpiteet satama-alueen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi.	Alueen kaavoituksen eteneminen, maankäytön toimenpiteiden kuvaus, toteutetut tutkimukset, tarkastukset ja luvat.	Osallistuttu soveltuvilta osin alueen kehittämiseen oman roolin puitteissa.
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Keskustan kehittäminen yhteistyössä muiden palveluiden kanssa.	Kaavallisen, maankäytöllisen, luvituksen ja ympäristöterveyden toimenpiteet keskustan kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi.	Alueen kaavoituksen eteneminen, maankäytön toimenpiteiden kuvaus, toteutetut tutkimukset, tarkastukset ja luvat.	Osallistuttu soveltuvilta osin alueen kehittämiseen oman roolin puitteissa.

Ympäristöpalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Elinympäristön terveellisyys, turvallisuuden ja viihtyisyyden mahdollistaminen sekä lisääminen.	Valvontaohjelman toteutuminen (%). Valvontasuunnitelman toteutuminen (%). Tarkastukset (kpl). Pieneläinkäynnit (kpl).	Valvontaohjelman toteutuminen (100 %). Valvontasuunnitelman toteutuminen (77 %). Tarkastukset (504/500 kpl). Pieneläinkäynnit (992/1200 kpl).
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Seudulliset yhteistyömahdollisuudet.	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu; eläinlääkintähuollon järjestäminen, ympäristöterveydenhuollon toteuttaminen sekä muut yhteistyön muodot.	Osallistuminen em. seudullisten asiakokonaisuuksien valmisteluun. Kuvaus toimenpiteistä.	Osallistuttu pieneläinpäivystyksen seudulliseen suunnitteluun ja kilpailutukseen.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Yhteistyön kehittäminen.	Poikkihallinnollisen yhteistyön tekeminen palvelualueiden rajat ylittävissä kokonaisuuksissa.	Kuvaus palveluittain, miten yhteistyötä on tehty.	Poikkihallinnollinen yhteistyö on laajaa ja säännöllistä. Yhteistyötä on tehty mm. maankäyttöryhmän, hulevesien, vesihuollon ja Helmi-hankkeen puitteissa.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, kehitystoimenpiteet, toteutus).	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: Prosessikuvaus kehittämisestä ja tehdyt toimenpiteet.	Elintarvikevalvontaan laadittiin pilaantuneiden elintarvikkeiden hävittämisprosessin kuvaus.

Rakennusvalvontapalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Rakennetun ympäristön terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys.	Ympäristökatselmukset (K/E). Myönnetyt rakennusluvut (m3). Lopputarkastusten määrä (kpl). Seurataan lisäksi: rakennusluvut, toimenpideluvat, suunnittelutarveratkaisut , katselmukset (kpl).	Luvut raportoitu tunnusluku-osiossa.
		Rakennusvalvonnan lupakäsittelyn nopeus.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika (vko): tavoite alle 3 viikossa.	Luvut raportoitu tunnusluku-osiossa.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Seudulliset yhteistyömahdollisuudet .	Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu; seudullinen yhteisvalmistelu lausuntopyynnöissä ja muissa kuntia yhteisesti koskeissa asioissa kuten rakennusjärjestyksen päivittämisessä.	Osallistuminen yhteisten asiakokonaisuuksien valmisteluun, mm. rakennusjärjestyksen päivittämiseen liittyen. Mittari: K/E.	K. Osallistuttu mm. kansalliseen mallirakennusjärjestyksen laadintaan.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Yhteistyön kehittäminen.	Poikkihallinnollinen yhteistyö poikkeamislupahakemusten , kaupungin uudisrakentamiskohteiden sekä muiden soveltuvien kohteiden kohdalla.	Yhteistyötä tehty edellä mainituissa kokonaisuuksissa. K/E.	K. Rakennusvalvontapalvelut tekee säännöllistä yhteistyötä poikkihallinnollisesti organisaation sisällä sekä seudun eri foorumeissa toimialalla.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, kehystoimenpiteet, toteutus).	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: prosessikuvaus kehittämisestä ja tehdyt toimenpiteet.	Lupaprosessien kehittäminen osana lakiuudistusta.

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-1 135 803 €	963 530 €	-172 274 €
TP2023	-1 256 084 €	695 640 €	-560 444 €
TAM2024	-1 516 784 €	825 010 €	-691 774 €
TP2024	-1 284 899 €	856 578 €	-428 321 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-915 578 €	13,6
TP2023	-1 013 695 €	14,5
TAM2024	-1 098 090 €	16,3
TP2024	-987 930 €	14,6

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-200 055 €
TP2023	-225 381 €
TAM2024	-393 494 €
TP2024	-259 353 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-13 007 €
TP2023	-11 514 €
TAM2024	-19 500 €
TP2024	-12 650 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-3 910 €
TP2023	-3 357 €
TAM2024	-3 700 €
TP2024	-10 314 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	825 010 €	856 578 €	31 568 € 3,8 %
Maksutuotot	506 300 €	570 401 €	64 101 €
- yksittäinen suuri maa-aineslupamaksu			
Toimintamenot (ulkoiset)	-1 516 784 €	-1 284 899 €	231 885 € -15,3 %
Henkilöstökulut	-1 098 090 €	-987 930 €	110 160 €
- lomarahojen vaihdot			
- sairauspoissaolot			
- palkkamenojen siirrot			
Palvelujen ostot	-393 494 €	-259 353 €	134 141 €
- varautuminen uusien sopimuksien ja lakien tuomiin lisäkustannuksiin			
-> jäivät toteutumatta			

Käyttötalous ulkoiset (€) Lupalautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	294 110		294 110	268 666,27	25 443,73	91,35 %
Maksutuotot	506 300		506 300	570 401,32	-64 101,32	112,66 %
Tuet ja avustukset	24 600		24 600	16 933,04	7 666,96	68,83 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot				577,47	-577,47	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	825 010		825 010	856 578,10	-31 568,10	103,83 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-884 006		-884 006	-788 423,03	-95 582,97	89,19 %
Eläkekulut	-177 840		-177 840	-170 456,55	-7 383,27	95,85 %
Muut henkilösivukulut	-36 244		-36 244	-29 050,54	-7 193,71	80,15 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 098 090		-1 098 090	-987 930,12	-110 159,94	89,97 %
Palvelujen ostot	-393 494		-393 494	-259 353,33	-134 140,67	65,91 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 500		-19 500	-12 649,88	-6 850,12	64,87 %
Avustukset	-2 000		-2 000	-750,00	-1 250,00	37,50 %
Vuokrat	-3 700		-3 700	-10 313,83	6 613,83	278,75 %
Muut toimintakulut				-13 902,00	13 902,00	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 516 784		-1 516 784	-1 284 899,16	-231 884,90	84,71 %
TOIMINTAKATE	-691 774		-691 774	-428 321,06	-263 453,00	61,92 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-691 774		-691 774	-428 321,06	-263 453,00	61,92 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-691 774		-691 774	-428 321,06	-263 453,00	61,92 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Lupalautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	294 110		294 110	268 666,27	25 443,73	91,35 %
Maksutuotot	523 550		523 550	610 508,52	-86 958,52	116,61 %
Tuet ja avustukset	24 600		24 600	16 933,04	7 666,96	68,83 %
Vuokrat						
Muut toimintatuotot				577,47	-577,47	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	842 260		842 260	896 685,30	-54 425,30	106,46 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-884 006		-884 006	-788 423,03	-95 582,97	89,19 %
Eläkekulut	-177 840		-177 840	-170 456,55	-7 383,27	95,85 %
Muut henkilösivukulut	-36 244		-36 244	-29 050,54	-7 193,71	80,15 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 098 090		-1 098 090	-987 930,12	-110 159,94	89,97 %
Palvelujen ostot	-431 234		-431 234	-295 100,90	-136 133,10	68,43 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 500		-19 500	-13 132,47	-6 367,53	67,35 %
Avustukset	-2 000		-2 000	-750,00	-1 250,00	37,50 %
Vuokrat	-85 327		-85 327	-91 937,83	6 610,83	107,75 %
Muut toimintakulut				-13 902,00	13 902,00	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 636 151		-1 636 151	-1 402 753,32	-233 397,74	85,73 %
TOIMINTAKATE	-793 891		-793 891	-506 068,02	-287 823,04	63,75 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-793 891		-793 891	-506 068,02	-287 823,04	63,75 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-793 891		-793 891	-506 068,02	-287 823,04	63,75 %

2.2.3. Infrolautakunta

Infrolautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2024

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Toteutamme hyväksytyä palveluverkkoa suunnitelmien mukaisesti.	Edistetään hankkeiden etenemistä. Laaditaan tarve- ja hankesuunnitelmat.	Hyväksytyjen hankesuunnitelmien määrä.	Raisiolahden ja Myllypellon koulujen suunnittelu aloitettiin loppuvuodesta -24.
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta	Isojen hankkeiden (E18 ja ratahankkeet) edunvalvonta.	Isojen hankkeiden (E18 ja ratahankkeet) edunvalvonta.	Hankeryhmien kokoukset.	Nuorikkalan seisake - projektiryhmä kokoontui 10 kertaa. Turku-Uusikaupunki - ratasuunnitelman projektiryhmä 7 kertaa. Tku-Nli ratasuunnitelman projektiryhmä 2 kokousta.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Osallistamme käyttäjiä/asukkaita, päättäjiä ja sidosryhmiä hankkeiden suunnitteluvaiheessa.	Yleisötilaisuuksien ja seminaarit/iltakoulut.	Toteutuneiden tilaisuuksien lukumäärä.	Nuorikkalan seisake - ratasuunnittelun yleisötilaisuus 5.6.-2024.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Edistämme hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamista.	Ympäristö-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.	Toteutettujen hankkeiden lukumäärä.	Aurinkopaneelit kaupungin kiinteistöihin 3 kpl, LED-katuvalaisimet, sähköautojen latauspisteet 3 kiinteistöä.

Kunnallistekniset palvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Kehitämme talvihoitojen prosesseja.	Hiekoitusalueen poiston nopeuttaminen.	Palvi-palautteiden lukumäärä.	Urakka-aikaa lyhennettiin 2 viikkoa. Palautteet 2023 90 kpl ja 2024 123 kpl.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Edistämme ympäristöohjelman tavoitteita.	Katuvalojen vaihtaminen led-valaisimiksi.	Katuvalojen lukumäärä ja %-osuus kaikista katuvalaisimista.	Yhteensä 8456 valaisinta, joista LED-valaisimiksi on vaihdettu 44,7 % (2023 osuus oli 32 % ja 2022 osuus oli 25 %).

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Edistämme avoimemman kulttuurin kehittämistä.	Asukkaille ja yrityksille suunnatut viestintä- ja osallistamistoimenpiteet.	Toimenpiteiden lukumäärä.	Toimenpiteitä 5 kpl (3 nähtävilläoloa ja 2 yleisötilaisuutta) + muita vaikutusmahdollisuuksia.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Kehitämme puhtaanpidon ja rakenteiden hoidon prosesseja.	Keskustan katujen puhtaanpidon parantaminen ja pää- ja kokoojakatujen rakenteiden (korokkeet) hoidon parantaminen.	FCG-mittarit (yhdyskuntatekniset palvelut-kysely).	Keskustan katujen puhtaus ja siisteys 3,86 (muutos +0,14). Keskustaan johtavien pääkatujen kunto 2,96 (muutos +0,50).

Tilapalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärki-toimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Toteutamme suunnitelmien mukaisesti rakennusten peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita.	Tiedonpuiston koulun ja Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen, peruskorjausten toteuttaminen sekä hankesuunnitelmien edistäminen suunnitelmien mukaan.	Toteutuneet peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet.	Työohjelman mukaiset toimenpiteet 34 kpl. Myllypellon koulun tarveselvitys hyväksytty.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kehitämme sisäistä ja ulkoista viestintää sekä palveluja kiinteistöihin ja rakennushankkeisiin liittyen.	Toimivat viestintäkanavat ja palvelut sekä digitaalisuuden hyödyntäminen.	Palvelupyyntö- ja palautemäärät sekä projektipankissa olevat hankemäärät.	Kiinteistöhoito palvelupyynnöt 3659 kpl. Projektipankissa pienempiä hankkeita 34 kpl ja uudisrakennushankkeita 3 kpl.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Kehitämme ja tehostamme energian käyttöä kiinteistöissä sekä otamme huomioon ilmastotavoitteet.	Uudistuvan energian huomioiminen ja hyödyntäminen rakennushankkeissa.	Toteutetut kohteet ja toimenpiteet.	Aurinkosähköjärjestelmä Kesäranta, Tiedonpuiston koulu ja Kuloistenniityn päiväkoti. Maalämpöjärjestelmä Tiedonpuiston koulu ja Kuloistenniityn päiväkoti.

Ruokapalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon. Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa.	Osallistamme asiakkaita ruokalistojen suunnitteluun; tavoitteena kouluruokailuun soveltuvat ateriat sekä ruokahävikin vähentäminen.	Otamme oppilaat mukaan koulujen ruokalistasuunnitteluun. Biojätteen punnitseminen ja kirjaaminen.	Oppilaskuntien osallistuminen ruokalistasuunnitteluun. Hävikin vähentäminen toteuttamalla oppilaiden suunnittelemaa ateriaa. Ruokaraatien määrä yläkoulussa. Biojätteen määrän väheneminen.	Ruokalistalle on noussut kolme oppilaiden suunnittelemaa uutta ateriaa. Oppilaat toteuttivat yhden ruokaraadin, jossa ruokapalvelujen henkilökunta oli arvioitsijoina. Biojätteen punnitseminen ja kirjaaminen jatkuu edelleen.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa. Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Kehitämme henkilöresurssin kohdentamista muuttuvassa toimintaympäristössä.	Toimenkuvien luominen uuteen toimintaympäristöön. Jatkuva tiedottaminen henkilöstölle muutoksen vaiheista ja aikataulusta.	Uudet tehdyt toimenkuvat.	Suunnittelu uudessa toimintaympäristössä työskentelemisestä on käynnissä. Henkilökuntaa on tiedotettu muutoksen vaiheista ja jatkuu edelleen.

Infralautakunta

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-24 088 728 €	3 593 038 €	-20 495 690 €
TP2023	-19 536 151 €	5 979 761 €	-13 556 390 €
TAM2024	-22 385 730 €	5 369 506 €	-17 016 224 €
TP2024	-22 161 406 €	6 550 137 €	-15 611 269 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-7 835 031 €	186,6
TP2023	-7 331 128 €	173,2
TAM2024	-8 419 184 €	173,2
TP2024	-7 595 812 €	170,4

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-7 611 069 €
TP2023	-5 286 600 €
TAM2024	-6 515 790 €
TP2024	-7 272 796 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-6 603 235 €
TP2023	-5 669 845 €
TAM2024	-6 243 866 €
TP2024	-6 024 092 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-1 943 966 €
TP2023	-1 144 329 €
TAM2024	-1 187 436 €
TP2024	-1 142 948 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	5 369 506 €	6 550 137 €	1 180 631 € 22,0 %
Myyntituotot	816 467 €	1 636 486 €	820 019 €
- hulevesimaksutuotot, eivät sisältyneet talousarvioon			
Maksutuotot	6 000 €	188 910 €	182 910 €
- tarkastus- ja valvontamaksut			
Tuet ja avustukset	3 022 €	242 867 €	239 845 €
- Fölin liikennöintikustannusten palautus			
Toimintamenot (ulkoiset)	-22 385 730 €	-22 161 406 €	224 324 € -1,0 %
Palvelujen ostot	-6 515 790 €	-7 272 796 €	-757 006 €
- hulevesilasku, ei sisältynyt talousarvioon			

Käyttötalous ulkoiset (€) Infralautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	816 467		816 467	1 636 486,39	-820 019,39	200,44 %
Maksutuotot	6 000		6 000	188 910,00	-182 910,00	3 148,50 %
Tuet ja avustukset	381	2 641	3 022	242 866,53	-239 844,53	8 036,62 %
Vuokratuotot	4 522 448		4 522 448	4 463 311,50	59 136,50	98,69 %
Muut toimintatuotot	21 569		21 569	18 562,13	3 006,87	86,06 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 366 865	2 641	5 369 506	6 550 136,55	-1 180 630,55	121,99 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-6 753 027	-27 233	-6 780 260	-6 104 459,28	-675 800,47	90,03 %
Eläkekulut	-1 358 546	-2 912	-1 361 458	-1 269 654,91	-91 803,31	93,26 %
Muut henkilösivukulut	-277 466		-277 466	-221 697,67	-55 768,67	79,90 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 389 039	-30 145	-8 419 184	-7 595 811,86	-823 372,45	90,22 %
Palvelujen ostot	-6 515 790		-6 515 790	-7 272 796,13	757 006,13	111,62 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 243 866		-6 243 866	-6 024 092,15	-219 773,85	96,48 %
Avustukset				-137,00	137,00	
Vuokrat	-1 187 436		-1 187 436	-1 142 947,83	-44 488,17	96,25 %
Muut toimintakulut	-19 454		-19 454	-125 620,73	106 166,73	645,73 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 355 585	-30 145	-22 385 730	-22 161 405,70	-224 324,61	99,00 %
TOIMINTAKATE	-16 988 720	-27 504	-17 016 224	-15 611 269,15	-1 404 955,16	91,74 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 015 092		-8 015 092	-10 817 316,57	2 802 224,57	134,96 %
TILIKAUDEN TULOS	-25 003 812	-27 504	-25 031 316	-26 428 585,72	1 397 269,41	105,58 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	203		203	202,51	0,49	99,76 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25 003 609	-27 504	-25 031 113	-26 428 383,21	1 397 269,90	105,58 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Infralautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 997 443		5 997 443	7 023 394,70	-1 025 951,70	117,11 %
Maksutuotot	6 000		6 000	188 910,00	-182 910,00	3 148,50 %
Tuet ja avustukset	381	2 641	3 022	242 866,53	-239 844,53	8 036,62 %
Vuokrat	16 761 323		16 761 323	16 723 886,50	37 436,50	99,78 %
Muut toimintatuotot	21 569		21 569	18 562,13	3 006,87	86,06 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	22 786 716	2 641	22 789 357	24 197 619,86	-1 408 262,86	106,18 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-6 753 027	-27 233	-6 780 260	-6 104 515,95	-675 743,80	90,03 %
Eläkekulut	-1 358 546	-2 912	-1 361 458	-1 269 654,91	-91 803,31	93,26 %
Muut henkilösivukulut	-277 466		-277 466	-221 697,67	-55 768,67	79,90 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 389 039	-30 145	-8 419 184	-7 595 868,53	-823 315,78	90,22 %
Palvelujen ostot	-8 158 471		-8 158 471	-8 754 874,24	596 403,24	107,31 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 284 316		-6 284 316	-6 067 615,11	-216 700,89	96,55 %
Avustukset				-137,00	137,00	
Vuokrat	-2 702 498		-2 702 498	-2 674 654,83	-27 843,17	98,97 %
Muut toimintakulut	-19 454		-19 454	-125 620,73	106 166,73	645,73 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 553 778	-30 145	-25 583 923	-25 218 770,44	-365 152,87	98,57 %
TOIMINTAKATE	-2 767 062	-27 504	-2 794 566	-1 021 150,58	-1 773 415,73	36,54 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 015 092		-8 015 092	-10 817 316,57	2 802 224,57	134,96 %
TILIKAUDEN TULOS	-10 782 154	-27 504	-10 809 658	-11 838 467,15	1 028 808,84	109,52 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	203		203	202,51	0,49	99,76 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 781 951	-27 504	-10 809 455	-11 838 264,64	1 028 809,33	109,52 %

Nettobudjettiyksikkö:	Tilapalvelut		
	2024	Tavoite	Toteutuma
Toimintatulot = rahatulot		3 020 807,00	2 973 414,95
Toimintamenot = rahamenot + sisäiset menot		-12 193 860,68	-11 861 339,63
Toimintakate		-9 173 053,68	-8 887 924,68
Poistot + poistoeron vähennys		-3 746 536,00	-6 545 387,33
Sisämyynti		12 077 375,00	12 095 017,20
Yli/alijäämä		-842 214,68	-3 338 294,81
Nettobudjettiyksikön neton saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen lisäyksen ilman valtuuston käsittelyä.			
Palvelu 2530			
Tilapalveluiden nettobudjettiyksikön alijäämän toteutuma ylitti tavoitetason. Kaupunginhallitus ja valtuusto hyväksyvät neton ylityksen tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.			

Nettobudjettiyksikkö:	Ruokapalvelut		
	2024	Tavoite	Toteutuma
Toimintatulot = rahatulot		137 261,00	175 385,90
Toimintamenot = rahamenot + sisäiset menot		-4 642 424,43	-4 202 214,94
Toimintakate		-4 505 163,43	-4 026 829,04
Poistot		-23 245,00	-25 659,03
Sisämyynti		3 770 997,00	4 170 413,74
Yli/alijäämä		-757 411,43	117 925,67
Nettobudjettiyksikön neton saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen lisäyksen ilman valtuuston käsittelyä.			
Palvelu 2540			

2.2.4. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2024

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Uudet tarkoituksenmukaiset ja riittävät varhaiskasvatus- ja oppimisympäristöt	Uudistamme varhaiskasvatus- ja kouluverkkoa hyväksytyn palveluverkkoselvityksen mukaisesti.	Suunnitelman mukaiset toteutuneet toimenpiteet.	Kouluverkon uudistaminen etenee Tiedonpuiston koulun valmistuessa ja Myllypellon koulun hankesuunnittelu on aloitettu. Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen on aloitettu.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Henkilöstön ja lasten ja nuorten hyvinvointi	Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen täyttäminen, henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolojen vähentyminen. Jatkamme hyvinvointityötä kaupunkitasoisena.	Oppilaiden poissaolot, oppimistulokset. Toimintasuunnitelmat ja palautekyselyt. Sairauspoissaolojen kehitys.	Perusopetuksen koulujen oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet vuoden 2024 aikana, joten tavoitteeseen ei oppilaiden poissaolojen vähentämiseksi ole päästy. Henkilöstön poissaolot vähentyneet perusopetuksessa, mutta varhaiskasvatuksessa kasvaneet.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Toiminnan korkea laatu	Kehitämme yhtenäistä toimintakulttuuria ja tukipalveluita. Kehitämme toimintakulttuurin osana kestävän kehityksen ja ilmastotyön toimenpiteitä.	Yhteinen ohjeistus laadittu, toiminnasta saatu palaute, vuosisuunnitelmien toteutuminen, toteutuneet toimenpiteet.	Perusopetuksen yhtenäisen toimintakulttuurin käsikirja on edennyt, mutta jäänyt odottamaan tuen uudistuksen suuntaviivoja ennen valmistumistaan. Yksiköiden toimintasuunnitelmat ovat toteutuneet suunnitellusti. Palautetta toiminnasta on kerätty kyselyin, mm. Kunta 10 -kysely henkilöstölle sekä asiakaskyselyt. Kehittämiskohteet on määritelty yksiköittäin.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Tasapainoinen talous ja tarkoituksenmukainen toiminnan järjestäminen	Vastaamme henkilömitoituksiin, huomioimme lakimuutosten tuomien toiminnan ja rahoituksen muutokset. Järjestämme toiminnan talouden ja lakien reunaehtojen mukaisesti.	Henkilömitoituksen tarkastelu, talouden suunnittelun toteutuminen.	Kasvuhallintaohjelman vuoksi kaikkia rekrytointia ei suoritettu, tällä oli positiivinen vaikutus talouden toteutumiseen.

Lukio

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetus otetaan käyttöön kaikilla ikäluokilla	Teemme opetussuunnitelman perusteiden vaatimat muutokset toimintakulttuuriin yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa.	Pedagoginen kehitysryhmä on dokumentoinut toimintakulttuurin muutokset ja tiedon opetussuunnitelman perusteiden vaikutuksista toimintaan. (K/E)	Toimintakulttuuri on kirjattu sisäisiin ohjeistuksiin sekä tarpeellisin osin lukion laatustrategiaan.
		Teemme tarvittavat muutokset paikalliseen opetussuunnitelmaan	Paikalliseen opetussuunnitelmaan on tehty tarvittavat päivitykset. (K/E)	Paikallista opetussuunnitelmaa on täydennetty muun muassa vastaamaan opiskelijoiden lukemisen vähentymiseen.

		Kirjaamme lukion toimintakulttuurin säädettyyn muotoon lukiokoulutuksen paikalliseksi laatustrategiaksi.	Laatustrategia on kirjattu. (K/E)	Lukion laatustrategia on hyväksytty sivistyslautakunnassa 22.1.2025. Laatustrategia ohjaa lukiokoulutuksen sisäistä laadunvalvontaa ja kehittämistä valtakunnallisesti yhtenevien tavoitteiden suuntaan.
	Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Vahvistamme lukion yhteisöllisyyttä toteuttamalla ja tarvittaessa uudistamalla perinteisiä yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia.	Toteutuneiden tapahtumien osuus verrattuna aiempien vuosien määrään.	Yhteisölliset tapahtumat on toteutettu suunnitellusti ja kerätyn palautteen perusteella opiskelijat kokevat ne erittäin merkityksellisinä.
		Lisäämme yhteisiä tapahtumia Rasekon ja lukion opiskelijakuntien välille.	Yhteisten tapahtumien määrän kasvu.	Opiskelijakuntien välisen jalkapallo-ottelutapahtuman rinnalle saatiin täksi lukuvuodeksi toinen tapahtuma, joka on tytöille suunnattu lentopallo-ottelutapahtuma keväällä. Tämä on merkittävä kehitysaskel, sillä jalkapallo-ottelusta tytöt ovat jättäytyneet pois.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Rasekon (Raision seudun koulutuskuntayhtymä) kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen	Kehitämme TUVasta (Tutkintoon valmentava koulutus, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välissä toteutettava koulutusmuoto, jonka Raisiossa järjestää Raseko) lukioon johtavaa opintopolkua vastaamaan opiskelijoiden tarpeita.	TUVasta lukioon siirtyneiden osuus lukio-opintoja tavoittelevista TUVA-opiskelijoista. (Tavoite 100 %)	Keväällä Tuvalla opiskelevista kaksi tavoitteli lukioon siirtymistä ja heistä toinen siirtyi kaksoistutkinto-opiskelijaksi.
	Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen	Jatkamme opiskeluhoollon vuosikellon jalkauttamista. Käsittelemme jokaisen kvartaalin aihetta ryhmänohjauksen tunneilla ja keräämme havaintoja toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteena kolmen vuoden kiertä erilaisissa toiminna.	Kolmen vuoden kierron valmiusaste (Tavoite 100 %).	Hyvinvoinnin vuosikelloa on toteutettu School to Belong -projektin voimin jo toista vuotta keskittyen yksinäisyyden ehkäisemiseen.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Vahvistetaan opettajien kykyä tukea opiskelijoita	Koulutamme henkilöstöä kohtaamaan ja auttamaan opiskelijoiden kokemaa yksinäisyyttä.	Koulutusten osallistumis-% (tavoite 100 %).	School to belong -koulutukset on toteutettu suunnitellusti ja niihin on osallistunut koko opettajakunta.

Perusopetus

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Perusopetusverkon uudistaminen	Suunnittelemme Tiedonpuiston koulun ja toisen yhtenäiskoulun pedagogiset ratkaisut.	Suunnitteluprosessin toimenpiteet (määrä) ja henkilöstön osallistuminen tapahtumiin (määrä/%).	Tiedonpuiston koulun suunnittelussa kehittäjärehtorin työpanos on ollut 8h/vko. Kokouksia on ollut viikoittain. Kokouksia on ollut 75 kappaletta ja niihin on osallistunut rehtorin lisäksi opettajia ja muuta henkilöstöä tarpeen mukaan. Osallistamista on tapahtunut henkilöstökokousten ja mm. aineryhmäkokousten yhteydessä. Erilaisiin kokouksiin on säännöllisesti osallistunut 20-30 opettajaa. Myllypellon koulun suunnittelussa suunnittelurehtorin työpanos on ollut 2h/vko. Kokouksia on ollut kuukausittain lisääntyen loppuvuoteen mennessä. Kokouksia on ollut yhteensä 25 ja niihin on osallistunut suunnittelurehtorin lisäksi 5-40 henkilöstön jäsentä. Vuoden aikana järjestettiin kaksi tutustumiskäyntiä uusiin kouluihin Forssassa ja Viialassa. Henkilöstöä on osallistettu koulujen henkilöstökokousten yhteydessä (100 % osallistuminen), erillisten kokousten (esim. aineryhmien kuuleminen) ja verkkosivujen kautta. Toimenpiteenä on linjattu mahdollistaa avoin ja esteetön osallistuminen kaikille kiinnostuneille, joten tarkkaa lukumäärää osallisuudesta ei verkkoalustan osalta pystytty keräämään.
		Osallistamme henkilöstön uusien koulujen suunnitteluun.	Osallisuustyöpajat ja -tapahtumat, osallistujien määrä (%).	Osallisuustyöpajat on siirretty osittain verkkoalustalle ja henkilöstökokouksissa on käyty uusien koulujen suunnittelua säännöllisesti läpi. Osallistujien määrää ei voida kaikilta osin laskea, mutta se on saatu tällä toimenpiteellä korkeaksi
		Kehitämme uuden kouluverkon vaatimaa toimintakulttuuria.	Henkilöstöstrategian sekä digipedagogisen ja oppimisen tuen strategian valmistuminen vuoden 2024 aikana.	Perusopetuksessa valmistauduttiin oppimisen tuen ja siihen liittyvän lainsäädännön uudistumiseen, joten oppimisen tuen strategian ja osittain myös henkilöstöstrategian osalta hylkäsimme jo tehdyt suunnitelmat ja jäimme odottamaan vuoden 2025 alussa tulevaa uutta

				linjausta. Digipedagoginen strategia saatettiin valmiiksi ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus lausua siitä.
	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen	Päivitämme koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ja kehitämme toimintakulttuuria tavoitteiden mukaisesti.	Koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ja niiden toimenpiteet.	Koulujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman on päivitetty niiden koulujen osalta, joissa päivitys oli ajankohtainen. Koulukohtaiset toimenpiteet on tehty koulukohtaisten suunnitelmien mukaisesti.
	Elämyspolun kehittäminen osana opetussuunnitelmaa.	Lisäämme kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolun aktiivisuutta. Elämyspolun toteuttaminen kuvataan koulujen lukuvuosisuunnitelmassa.	Koulujen lukuvuosisuunnitelmien kirjaukset. Elämyspolun tapahtumiin osallistuvien oppilaiden määrä.	Elämyspolun tapahtumat on kirjattu koulujen vuosisuunnitelmiin. Osallistuvien oppilaiden määrää ei ole kirjattu.
Asuinalueiden eriytymisen ehkäisy	Toimintakulttuurin kehittäminen	Kehitämme kielitietoisuutta kouluissa kotouttamissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.	Koulutusten määrä.	Kielitietoisuutta on kehitetty kotouttamissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kotouttamistyö on järjestänyt kaksi seminaaria, joissa on ollut koulujen edustajat paikalla. Perusopetuksen edustaja on osallistunut säännöllisesti maahanmuutto- ja monikulttuurisuustoimikunnan työhön.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Opiskeluhuollon prosessien ja yhteistyön kehittäminen	Kehitämme yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa ja luomme toimivat prosessit opiskeluhuollon toiminnalle.	Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman päivittäminen sekä alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman mukaisen toiminnan kehittäminen.	Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma on ollut voimassa 2023-2024. Päivittämiselle ei ole ollut tarvetta vuoden 2024 aikana. Perusopetus on ollut mukana alueellisen opiskeluhuollon kehittämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Yhteisövaikuttavuuden pilotointi on edennyt ja toiminnan alueellinen laajeneminen koko Varhan alueelle on tavoitteena.
	Läsnäolomalli, poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen	Otamme käyttöön valtakunnallisten suositusten ja lain mukaiset toimintamallit ja juurrutamme raisiolaiset toimintatavat.	Koulupoissaolojen väheneminen (%) ja hyvinvointimittarien tulokset (mm. kouluterveyskyselyt, koulujen omat kyselyt).	Tavoitteeseen ei ole päästy. Perusopetuksen koulujen oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet vuoden 2024 aikana. Syksyllä 2024 oli keskimäärin 1,6 kertaa enemmän poissaoloja kuin keväällä 2024.

Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen koulupäivän yhteydessä	Kehitämme Raisio harrastaa –mallin ja koulujen omaa kerhotoimintaa monipuolisemmaksi.	Oppilaiden harrastusmahdollisuuksien määrä/koulu ja harrastustoimintaan osallistujien määrä sekä palautekyselyt.	Harrastusmahdollisuuksien määrä on vuonna 2024 ollut perusopetuksessa yhteensä 140 ryhmää ja osallistujamäärä on ollut yhteensä 1544 harrastajaa. Ryhmät ja osallistujat kouluittain ovat olleet vuonna 2024 Friisilässä 23 ryhmää/290 osallistujaa, Ihalan kouluissa 26 ryhmää/308 osallistujaa, Kaanaassa 9 ryhmää/99 osallistujaa, Kerttulassa 14 ryhmää/175 osallistujaa, kuloisissa 18 ryhmää/194 osallistujaa, Tahviossa ja Tikanmaalla 23 ryhmää/281 osallistujaa ja Vaisaassa 17 ryhmää/103 osallistujaa. Palautekyselyt on kerätty syksyllä (vuodenvaihteessa) ja keväällä. Syksyn kysely toteutettiin kaikille 1.-9. -luokkalaisille oppilaille. Kevään kysely toteutettiin harrastustoimintaan osallistuneiden oppilaiden huoltajille.
--	--	---	--	--

Raisio-opisto

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Hyvinvoinnin ja aktiivisuuden edistäminen	Varmistamme laaja-alaisen kurssitarjonnan jatkuvuuden.	Kurssien, kurssilaisten ja käyntikertojen määrä verrattuna edelliseen kauteen.	Kursseja 456 (482/2023). Pitkiä, koko lukuvuoden kestävä kursseja oli suhteessa enemmän kuin 2023. Kurssilaisia 6744 (6777/23), käyntikertoja 40 352 (41096/23). Kurssilaisten määrä hyvällä tasolla.
	Toimintatapojen ja yhteistyön kehittäminen	Kehitämme aikuisten taideopetusta opistojen välisenä yhteistyönä.	AIKU-hankkeen eteneminen: koulutukset, osallistujat	Neljän opiston yhteishanke. Kuvataideopettaja osallistui kehittäjäverkostoon, rehtori ohjausryhmään. Aikuisten taiteen perusopetuksen OPS (yleinen oppimäärä) on valmis.

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Järjestämme varhaiskasvatuspaikan nopeasti (lähipäiväkodista)	varhaiskasvatusverkoston ajantasaisuus/Lapsimäärien seuraaminen alueittain. Palveluverkkouudistus. Uusien päiväkotien rakentamisen yhteydessä paikkamäärän arviointi tarkemmin.	varhaiskasvatushakemusten määrä ja tarpeeseen vastaaminen. Kuinka nopeasti paikka järjestyy/tarjotaan.	Kuloistenniityn rakentaminen alkoi kesällä 2024. Kolme ryhmäperhepäivähoitokotia suljettiin elokuussa 2024. Varhaiskasvatuspaikka on pystytty järjestämään vähintään 4 kk:n kuluessa hakemuksesta tai kahden viikon kuluessa, jos kyse on työllistymisestä tai opiskelujen aloittamisesta.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Teemme sujuvaa yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kesken	Kehitämme Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä, toimintakulttuuria yhteiseen toimintaan sekä laadimme pitkän aikavälin suunnitelmaa.	Yhteistyöstä saatu palaute. Yhteisten tapahtumien määrä/koulu, henkilökunnan arvio.	Rehtoreiden ja päiväkodinjohtajien yhteiset tapaamiset (2 kpl) mm. yhteisövaikuttavuuden tiimoilta. Kaikkien yksiköiden yhteistyö ei ole tasalaatuista, vaan yhteistyön laatu ja laajuus vaihtelevat alueittain.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kaikki lapset ja perheet ovat tasavertaisessa asemassa varhaiskasvatuksessa	Käymme kaikkien vakassa aloittavien perheiden kanssa aloituskeskustelun. Mikäli yhteistä kieltä ole käytämme tulkia. Pyrimme järjestämään vakapaikan lähipäiväkodista. Teemme asiakasperheille (mahdollisuuksien mukaan) omankielisiä esitteitä varhaiskasvatuspalveluista.	aloituskeskustelujen määrä, kuinka monelle kielelle esite on käännetty. Vakahakemuksen ensisijaisen toiveen toteutumisen määrä.	Esitteitä ja tiedotteita on käännetty kuudelle yleisimmälle kielelle ja tulkkeja on käytetty tarpeen mukaan. Vuonna 2024 ensisijainen hakutoive toteutui hyvin uuden toimikauden alussa lukuunottamatta Kaanaan ja Lapiokujan päiväkoteja. Aloituskeskusteluja on käyty 95 % kanssa kyselyyn vastanneista.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Toteutamme kolmitasoista tukea inklusioperiaatteiden mukaisesti	Uuden varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen ja kolmitasoinen tuki / Koulutukset. Järjestämme aikaa yhteiseen inklusiokeskusteluun sekä tukeen ja inklusioon liittyviä koulutuksia niin johtajille kuin henkilöstölle. Käymme arvokeskusteluja. Järjestetään aikaa veolle tiimien kanssa keskusteluihin, joissa sovitaan pelisäännöt avustajan toiminnalle. Järjestetään mahdollisuus veon ja vakaopen yhteisopettajuuteen ja yhteiseen suunnitteluun.	Asiakastytytvyyskysely, tuen lasten määrä. Veoilta saatu palaute tuen toteutumisesta.	Asiakastytytvyyskysely toteutettiin keväällä 2024. Tulokset olivat positiivisia ja suurin osa vanhemmista on hyvin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Raision kaupunki on houkutteleva työnantaja ja ryhmissä on pätevä henkilökunta	Koulutettu henkilökunta / Etsitään keinoja, jolla Raision kaupunki olisi houkutteleva työpaikka. Panostamme työhyvinvointiin ja hyvään työilmapiiriin. Järjestämme koulutuksia ja tarjotaan mahdollisuus työnohjaukseen.	koulutetun henkilökunnan määrä, Kunta10. Kuinka monessa % vakansseista on pätevä työntekijä. Koulutusten määrä.	Kunta10 -tulosten mukaan varhaiskasvatuksen henkilöstö suosittelisi työnantajaa ystävilleen ja entistä harvempi on harkinnut työnantajan vaihtamista. Koulutettua henkilökuntaa saatiin vuonna 2024 rekrytoitua hieman aiempaa vuotta enemmän (n. 80 %).
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Varhaiskasvatus hyödyntää liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia ja yhteistyö liikuntatoimen kanssa on sujuvaa	Poikkihallinnollinen nivelvaiheen ylittävä liikkumisen edistämisen työryhmä. Sovitut yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytänteet kaupunkitasolla sekä yksikötasolla sovitut liikkumisen edistämisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa yksiköissä vähintään joka neljäs vuosi.	Nykytilan arviointi on tehty kaikissa yksiköissä. Varppeen päiväkodin piha uudistettiin ja luonnonmukaistettiin yhteistyössä liikunta- ja nuorisotoimen kanssa.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Teemme sujuvaa yhteistyötä kirjasto- ja kulttuuritoimen kanssa	Kirjaston, kulttuurin ja museon yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien mukaisesti. Lasten ja nuorten kielellisten valmiuksien kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa monipuolisin lukutaitokampanjoin, omankielisten palvelujen hyödyntäminen.	Kulttuurikasvatussuunnitelman (Elämyspolun) toteutumisen seuranta, luokkamäärät, prosenttiosuus luokista. Toteutuneet kampanjat, omankielisten palvelujen käyttö.	Osittain toteutunut. Osallistuvien lasten määrää ei ole kirjattu. Lukulumo-sovellusta käytetään varhaiskasvatuksessa aktiivisesti.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lapsella ja hänen perheellään on turvallinen olo varhaiskasvatuksessa	Pidämme yllä turvallista arkea, ilmapiiriä ja rutiineja muuttuvassa maailmassa.	Asiakastytytvyisyyskysely, tuen lasten määrä. Veoilta saatu palaute tuen toteutumisesta.	Asiakastytytvyisyyskysely toteutettiin vuonna 2024. Tehostetulla tuella oli 100 lasta ja erityisellä tuella 52.

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-36 336 673 €	4 076 074 €	-32 260 599 €
TP2023	-42 391 545 €	4 996 814 €	-37 394 731 €
TAM2024	-43 271 378 €	4 136 686 €	-39 134 692 €
TP2024	-42 187 917 €	4 422 313 €	-37 765 604 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-28 139 285 €	565,1
TP2023	-32 944 883 €	622,4
TAM2024	-33 234 475 €	630,0
TP2024	-33 234 911 €	633,6

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-5 822 874 €
TP2023	-6 844 133 €
TAM2024	-7 107 692 €
TP2024	-6 680 904 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-1 033 285 €
TP2023	-1 081 899 €
TAM2024	-1 415 376 €
TP2024	-1 029 767 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-119 701 €
TP2023	-228 223 €
TAM2024	-232 394 €
TP2024	-235 233 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	4 136 686 €	4 422 313 €	285 627 € 6,9 %
Toimintamenot (ulkoiset)	-43 271 378 €	-42 187 917 €	1 083 461 € -2,5 %

Käyttötalous ulkoiset (€) Sivistyslautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 119 016		2 119 016	1 157 003,37	962 012,63	54,60 %
Maksutuotot	1 204 200		1 204 200	1 299 246,39	-95 046,39	107,89 %
Tuet ja avustukset	620 986	190 284	811 270	1 247 861,20	-436 591,20	153,82 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	2 200		2 200	718 201,92	-716 001,92	32 645,54 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 946 402	190 284	4 136 686	4 422 312,88	-285 626,88	106,90 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-26 133 302	-381 031	-26 514 333	-26 826 356,52	312 023,20	101,18 %
Eläkekulut	-5 565 342	-78 415	-5 643 757	-5 454 931,55	-188 825,20	96,65 %
Muut henkilösivukulut	-1 076 385		-1 076 385	-953 622,85	-122 762,55	88,59 %
Henkilöstökulut yhteensä	-32 775 029	-459 446	-33 234 475	-33 234 910,92	435,45	100,00 %
Palvelujen ostot	-7 096 192	-11 500	-7 107 692	-6 680 904,46	-426 787,54	94,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 415 376		-1 415 376	-1 029 767,15	-385 608,85	72,76 %
Avustukset	-1 256 000		-1 256 000	-930 295,14	-325 704,86	74,07 %
Vuokrat	-232 394		-232 394	-235 232,55	2 838,43	101,22 %
Muut toimintakulut	-25 440		-25 440	-76 806,78	51 366,78	301,91 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 800 432	-470 946	-43 271 378	-42 187 917,00	-1 083 460,59	97,50 %
TOIMINTAKATE	-38 854 030	-280 662	-39 134 692	-37 765 604,12	-1 369 087,47	96,50 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 994		-18 994	-34 709,05	15 715,05	182,74 %
TILIKAUDEN TULOS	-38 873 024	-280 662	-39 153 686	-37 800 313,17	-1 353 372,42	96,54 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-38 873 024	-280 662	-39 153 686	-37 800 313,17	-1 353 372,42	96,54 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Sivistyslautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 119 016		2 119 016	1 158 169,96	960 846,04	54,66 %
Maksutuotot	1 204 200		1 204 200	1 299 246,39	-95 046,39	107,89 %
Tuet ja avustukset	620 986	190 284	811 270	1 247 861,20	-436 591,20	153,82 %
Vuokrat	39 550		39 550	50 967,04	-11 417,04	128,87 %
Muut toimintatuotot	2 200		2 200	718 201,92	-716 001,92	32 645,54 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 985 952	190 284	4 176 236	4 474 446,51	-298 210,51	107,14 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-26 133 302	-381 031	-26 514 333	-26 825 899,85	311 566,53	101,18 %
Eläkekulut	-5 565 342	-78 415	-5 643 757	-5 454 931,55	-188 825,20	96,65 %
Muut henkilösivukulut	-1 076 385		-1 076 385	-953 622,85	-122 762,55	88,59 %
Henkilöstökulut yhteensä	-32 775 029	-459 446	-33 234 475	-33 234 454,25	-21,22	100,00 %
Palvelujen ostot	-12 189 101	-11 500	-12 200 601	-12 185 965,39	-14 635,61	99,88 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 419 476		-1 419 476	-1 031 700,40	-387 775,60	72,68 %
Avustukset	-1 256 000		-1 256 000	-930 295,14	-325 704,86	74,07 %
Vuokrat	-7 549 136		-7 549 136	-7 579 449,55	30 313,43	100,40 %
Muut toimintakulut	-25 440		-25 440	-76 806,78	51 366,78	301,91 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-55 214 183	-470 946	-55 685 129	-55 038 671,51	-646 457,08	98,84 %
TOIMINTAKATE	-51 228 231	-280 662	-51 508 893	-50 564 225,00	-944 667,59	98,17 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 994		-18 994	-34 709,05	15 715,05	182,74 %
TILIKAUDEN TULOS	-51 247 225	-280 662	-51 527 887	-50 598 934,05	-928 952,54	98,20 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-51 247 225	-280 662	-51 527 887	-50 598 934,05	-928 952,54	98,20 %

2.2.5. Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2024

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kaupunkilaisten aktiivisuuden lisääntyminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä	Teemme poikkihallinnollista yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Viestimme laadukkaasta toiminnasta aktiivisesti eri viestintäkanavissa.	Palvelujen käyttäjämäärät ja niiden kehitys.	Kirjastossa kävijämäärät nousivat 26 % edellisvuoteen verrattuna.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Palvelujen digitalisaation ja asukkaiden digiosaamisen lisääminen	Kehitämme ja otamme käyttöön digitaalisia ohjelmia ja palveluita, teemme digineuvontaa.	Käyttöön otetut palvelut, kansallinen E-kirjasto (K/E). Tilavarausjärjestelmä yhdistysten ja asukkaiden käytössä (K/E)	Kirjastossa käyttöön otettiin E-kirjasto ja elokuvapalvelu Cineast.
Jokaisella lapsella on mahdollisuus harrastamiseen	Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja polarisaatioon reagoiminen	Kehitämme edelleen Raision poikkihallinnollista harrastamisen mallia, järjestämme kampanjoita ja tapahtumia eri kohderyhmille	Toimintaan osallistuvien määrä	Kaikilla kouluilla tarjolla oppilaiden toiveet huomioiden 140 harrasteryhmää, 1544 osallistujaa.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutusten ennakoarviointi eli evaus toteutuu strategisten painopisteiden päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnissa.	Arvioimme päätösten vaikutuksia raisiolaisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.	Evas tehty kaupunkitasolla valituista painopisteistä osana päätöksentekoa (K/E)	Kyllä. Uintikeskus Ulpukan hintojen korotuksen kolme eri skenaariota.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Tarjoamme laadukasta kulttuurikasvatusta kaikille lapsille ja nuorille sosioekonomisesta taustasta riippumatta.	Vahvistamme taiteen perusopetuslain mukaista taidekasvatusta ja monipuolista kulttuurista harrastustoimintaa.	Taiteen perusopetukseen ja muuhun taidekasvatukseen osallistuvien lasten määrät ja erilaisten kurssien, kerhojen ja työpajojen osallistujamäärät.	Kuvataiteen perusopetuksessa oppilaita oli 85 ja musiikin perusopetuksessa 66.

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lisäämme asukkaiden mahdollisuuksia järjestää kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtumia.	Teemme yhteistyötä kulttuuriraadin, kulttuurifoorumin, vammais- ja vanhusneuvoston, nuvan jne. tahojen kanssa. Markkinoimme varattavia tiloja, kehitämme yhdistysyhteistyötä tapahtumatuotannossa, otamme käyttöön digitaalisen varaushjelman (TIMMI?) ja tilojen opastusjärjestelmän Kirjastotalossa.	Varattavien tilojen käyttöaste. Varaushjelman käyttöönotto Kyllä/Ei. Opastusjärjestelmän käyttöönotto Kyllä/Ei.	Tilojen varaushjelma ja Kirjastotalon opastusjärjestelmät hankittu, käyttöönotto kesken.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Kannustamme ja ohjaamme kaupunkilaisia kiertotalouteen ja kestävään kehitykseen.	Kirjaston lainattavat esineet. Kestävyyteen ja ekologisuuteen liittyvät kampanjat, tilaisuudet, tapahtumat ja toiminta.	Lainaustilastot, toteutuneet tapahtumat ja tilaisuudet (vertailu edellisvuoteen).	Esineiden lainaus nousi edellisvuodesta 40 %. Tapahtumia eivät toteutuneet.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Vahvistamme lasten ja nuorten kielellisiä ja kulttuurisia valmiuksia.	Teemme lukuharrastusta tukevaa poikkihallinnollista, opetussuunnitelmiin nojautuva yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Kehitämme osaltamme Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolkua ja toteutamme toimintaa yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.	OKM:n tilastot, omakielisten palvelujen käyttö, Elämyspolkuun osallistuvien lasten määrä (vertailu edellisvuoteen).	Elämyspolkuun osallistumisprosentti keskimäärin 87 % (2023 85 %), kirjastokäynnit 90 %, museokäynnit 81 %, itsenäisyysjuhla 100 %. Osallistujia oli yhteensä kirjastossa 1703, museossa 980. Kulttuuritapahtumien tarkka osallistujamäärä ei ole tiedossa.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kehitämme kulttuurista hyvinvointia ja osallisuutta tukevia tapahtumia ja palveluita.	Laadukkaat museonäyttelyt ja eri kohderyhmille suunnatut kulttuuritapahtumat ja -tilaisuudet. Liitymme Kansalliseen e-kirjastoon. Kehitämme Friisilän verstaalueen harrastajien toimintoja ja alueen muotoutumista asukkaiden virkistytymistä tukevaksi tapahtumapaikaksi (jatkuu vuoden 2024 jälkeenkin). Osallistumme kulttuurikaveritoiminnan käynnistämiseen (HYTE).	Näyttelyt, tapahtumat ja tilaisuudet. Liittyminen Kansalliseen e-kirjastoon toteutunut Kyllä/Ei. Friisilän verstaalueen 1. vaihe toteutunut Kyllä/Ei. Kulttuurikaveri-toiminta Kyllä /Ei.	Kansalliseen E-kirjastoon liittyminen on toteutunut. Friisilän verstaalueen 1. vaihe on toteutunut. Kulttuurikaveri-toiminta on valmistelussa.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Toteutamme evausta (ennakkovaikutusten arviointi) strategisten painopisteiden päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnissa.	Arvioimme päätösten vaikutukset raisiolaisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.	Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa evaus on tehty kaupunkitasolla valituista painopisteistä osana päätöksentekoa (K/E).	Ei toteutunut.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2024
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Laadukkaat liikkumisen edellytykset.	Ajantasaiset tiedot liikuntapaikoistamme ja -palveluistamme ovat löydettävissä saavutettavuus huomioiden Raisio.fi -verkkosivulta, sosiaalisesta mediasta. Liikuntapaikoillamme ja retkeilyreiteillämme on opasteet. Liikuntapaikkatietomme ovat valtakunnallisessa Lipas -järjestelmästä. Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2023-2027 apunamme investointeja suunniteltaessa.	Liikuntapaikkojen käyttäjämäärä kasvaa 10 %. Käyttäjämäärä seuranta tarkentuu (kävijälaskurit, Timmi -varausjärjestelmä), asiakaspalaute. Olosuhdesuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen poikkihallinnollisesti.	Liikuntapaikkojen käyttäjämäärien seuranta on parantunut. Käyttäjämäärän muutosta ei pystytä vielä mittaamaan. Asiakaspalaute liikuntaolosuhteista kerättiin toukokuussa 2024. Olosuhdesuunnitelma toteuttaminen edennyt poikkihallinnollisena yhteistyönä.
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Perheiden liikkumisen edistäminen, lasten ja nuorten monipuolisen harrastustoiminnan edistäminen painottuen nuoret, soveltava liikunta, maahanmuuttajat sekä liikuntaneuvonta.	Järjestämme perheliikunnan viikoittaisia tilaisuuksia. Vakiinnutamme RaiHa (Raisio harrastaa) toimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Jatkamme yläkouluikäisten (7.-9.lk) Nuorisopassin käyttöä ja Personal trainer -toimintaa etsivän harrastustoiminnan, nuorisotyöntekijöiden ja koulun henkilöstön kanssa. Järjestämme liikuntaneuvontaa ja monipuolista loma-ajan harrastus- sekä tapahtumatointia.	90 % raisiolaisista lapsista ja nuorista harrastaa vähintään kerran viikossa itselleen mieluista asiaa. Lasten ja nuorten harrastusaktiivisuuden seuranta (kouluterveyskysely 4. – 5. lk, 8. – 9. lk). Järjestää liikkumisryhmiä urheiluseuratoiminnan ulkopuolella oleville (Hyte-kerroin indikaattori). Raisiolaisissa urheiluseuroissa ja nuorisoyhdistyksissä toimintaan osallistuvien määrän pitkäjänteinen seuranta.- Tavoitteena indikaattorilukujen kasvu.	Raisiolaisista 4.-5. lk. alakoululaisista kerran viikossa harrastavien määrä on ollut v. 2021: 87,9% ja vuonna 2023: 88,5%. 8.-9. lk. kerran viikossa harrastavien osuus on ollut v. 2021 95,4% ja vuonna 2023 92,4%. Raisiolaisissa urheiluseuroissa harrastajamäärä on kasvanut vuoden 2023-2024 välillä yli 200 harrastajalla ollen v. 2024 6676.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut, ammattitaitoinen henkilökunta	Toteutamme henkilökunnan kehittämisspäivät 2 krt/vuosi ja toimialueemme kokoukset kuukausittain.	Toteutettu: K/E	Kyllä. Liikuntapalveluiden kehittämisspäivä 27.5.; nuorisopalvelut 30.5. Yhteinen kehittämisspäivä 12.8. Liikuntapaikkahoitajat: 31.1.

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lasten, nuorten sekä ikäihmisten osallistaminen	Osallistamme oppilaita kuulemalla heitä harrastustoiveista. Kokoamme ikäihmisiä liikuntaraatiin, nuoria nuorisovaltuustoon, lapsia lasten parlamenttitoimintaan sekä seuratoimijoita seuraparlamenttiin. Toteutamme esteettömyyskartoitukset yhteistyössä vammaisneuvoston ja muiden asiantuntijoiden kanssa.	Toiminnan kehittämisessä sekä vaikutusten ennakoarviointi-prosessissa on kuultu kuntalaisia (Hyte - indikaattori). Kyllä/Ei	Kyllä. Lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto kokoontuneet. Seuraparlamentti kokoontunut viisi kertaa, liikuntaraati kokoontunut kaksi kertaa. Esteettömyyskartoituksia toteutettu yhteistyössä vammaisneuvosto ja Turun AMK.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Olosuhteiden energiatehokkaat ratkaisut.	Hankintojemme kilpailutuksessa kriteereinä ovat ympäristöystävällisyys ja energiatehokkuus. Liikuntapaikkojemme ympäristökuormituksesta (sähkö/vesi/jäte) keräämme seurantatietoa. Lainaamme liikunta- ja retkeilyvälineitä asukkaalle.	Poikkihallinnollinen yhteistyö (Hyte-indikaattori). Energiakulutuksen seuranta kuukausitasolla ja siihen reagoiminen resurssien puitteissa (K/E)	Yhteistyö tilapalveluiden kanssa. Jäähallin kylmäkontin vaihto halliyhtiön toimesta sekä ulkokenttien valaistuksien uusiminen LED-valoihin.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Nuorisotyö koulussa - yhteistyön vahvistaminen	Kehitämme nuorisotiloja houkuttelevammiksi ja tehostamme nuorten pariin jalkautumista. Kehitämme nuorisotyön tukitoimenpiteitä yhteistyössä koulun henkilöstön kanssa: Ehkäisevä päihdetyö, pienryhmätoiminta, etsivän nuorisotyön ennaltaehkäisevät toimenpiteet sekä opinnollistaminen työpajoilla.	PALVELUJEN TEHOKKUUS - Käyntimäärät tiloissa ja toiminnoissa - Suunnitelmallisesti tuetut nuoret NUORISOTYÖN LAATU - Nuorten palaute - Työntekijöiden itsearviointi	Kävijämäärä seurantaan NUODO otettu käyttöön. Pienryhmätoiminta, Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta kohdanneet 145 eri nuorta tukien heidän kasvunpolkua. Nuorisotyön laadun seurannan osalta ei toimenpiteitä.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lasten ja nuorten liikkumisen ja hyvinvoinnin yhteinen kehittäminen	Kehitämme poikkihallinnollista nivelvaiheen ylittävää työryhmää. Sovitamme yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytänteet kaupunkitasolla päivittäisen liikkumisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa varhaiskasvatyksiköissä ja kouluissa vähintään joka neljäs vuosi.	Nykytilan arvioinnit tehty varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa vuoden aikana.

Ulkoiset määrärahat 2024 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2022	-3 882 458 €	1 017 565 €	-2 864 893 €
TP2023	-4 167 505 €	1 250 194 €	-2 917 311 €
TAM2024	-4 535 807 €	1 209 713 €	-3 326 094 €
TP2024	-4 193 779 €	1 318 142 €	-2 875 637 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2022	-2 736 073 €	66,9
TP2023	-2 929 155 €	64,3
TAM2024	-3 267 637 €	64,3
TP2024	-2 917 318 €	67,3

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2022	-451 710 €
TP2023	-497 303 €
TAM2024	-511 320 €
TP2024	-571 698 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2022	-484 188 €
TP2023	-514 188 €
TAM2024	-510 367 €
TP2024	-470 422 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2022	-60 071 €
TP2023	-71 867 €
TAM2024	-77 300 €
TP2024	-70 793 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2024	TP2024	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	1 209 713 €	1 318 142 €	108 429 € 9,0 %
Toimintamenot (ulkoiset)	-4 535 807 €	-4 193 779 €	342 028 € -7,5 %

Käyttötalous ulkoiset (€) Vapaa-aikalautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	121 195		121 195	119 375,90	1 819,10	98,50 %
Maksutuotot	767 300		767 300	843 318,31	-76 018,31	109,91 %
Tuet ja avustukset	17 000	195 063	212 063	218 056,06	-5 993,06	102,83 %
Vuokratuotot	55 606		55 606	69 724,34	-14 118,34	125,39 %
Muut toimintatuotot	53 549		53 549	67 667,86	-14 118,86	126,37 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 014 650	195 063	1 209 713	1 318 142,47	-108 429,47	108,96 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 432 938	-188 614	-2 621 552	-2 366 890,99	-254 660,66	90,29 %
Eläkekulut	-496 043	-50 049	-546 092	-469 433,07	-76 659,18	85,96 %
Muut henkilösivukulut	-99 996		-99 996	-80 993,67	-19 002,77	81,00 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 028 977	-238 663	-3 267 640	-2 917 317,73	-350 322,61	89,28 %
Palvelujen ostot	-503 220	-8 100	-511 320	-571 698,12	60 378,12	111,81 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-510 367		-510 367	-470 422,39	-39 944,61	92,17 %
Avustukset	-154 000		-154 000	-146 997,79	-7 002,21	95,45 %
Vuokrat	-77 300		-77 300	-70 792,95	-6 507,05	91,58 %
Muut toimintakulut	-15 180		-15 180	-16 549,67	1 369,67	109,02 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 289 044	-246 763	-4 535 807	-4 193 778,65	-342 028,69	92,46 %
TOIMINTAKATE	-3 274 394	-51 700	-3 326 094	-2 875 636,18	-450 458,16	86,46 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-287 575		-287 575	-304 286,79	16 711,79	105,81 %
TILIKAUDEN TULOS	-3 561 969	-51 700	-3 613 669	-3 179 923,13	-433 746,21	88,00 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 561 969	-51 700	-3 613 669	-3 179 923,13	-433 746,21	88,00 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Vapaa-aikalautakunta	TA 2024	TA-muutos 2024	TA+muutos 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	121 195		121 195	119 420,29	1 774,71	98,54 %
Maksutuotot	919 100		919 100	1 001 679,39	-82 579,39	108,98 %
Tuet ja avustukset	17 000	195 063	212 063	218 056,06	-5 993,06	102,83 %
Vuokrat	95 606		95 606	125 383,34	-29 777,34	131,15 %
Muut toimintatuotot	53 549		53 549	69 827,86	-16 278,86	130,40 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 206 450	195 063	1 401 513	1 534 366,94	-132 853,94	109,48 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 432 938	-188 614	-2 621 552	-2 366 890,99	-254 660,66	90,29 %
Eläkekulut	-496 043	-50 049	-546 092	-469 433,07	-76 659,18	85,96 %
Muut henkilösivukulut	-99 996		-99 996	-80 993,67	-19 002,77	81,00 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 028 977	-238 663	-3 267 640	-2 917 317,73	-350 322,61	89,28 %
Palvelujen ostot	-790 622	-8 100	-798 722	-822 499,24	23 777,24	102,98 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-512 117		-512 117	-472 976,41	-39 140,59	92,36 %
Avustukset	-154 000		-154 000	-146 997,79	-7 002,21	95,45 %
Vuokrat	-3 209 492		-3 209 492	-3 200 555,99	-8 936,01	99,72 %
Muut toimintakulut	-15 180		-15 180	-16 549,67	1 369,67	109,02 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 710 388	-246 763	-7 957 151	-7 576 896,83	-380 254,51	95,22 %
TOIMINTAKATE	-6 503 938	-51 700	-6 555 638	-6 042 529,89	-513 108,45	92,17 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-287 575		-287 575	-304 286,79	16 711,79	105,81 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 791 513	-51 700	-6 843 213	-6 346 816,84	-496 396,50	92,75 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 791 513	-51 700	-6 843 213	-6 346 816,84	-496 396,50	92,75 %

Nettobudjettiyksikkö:
Uintikeskus Ulpukka

	2024 tavoite	toteutuma
toimintatulot=rahatulot	709 000,00	801 307,38
toimintamenot=rahamenot+sisäiset menot	-1 642 365,00	-1 687 244,18
toimintakate	-933 365,00	-885 936,80
poistot	0,00	0,00
sisämyynti	151 800,00	158 115,08
yli/alijäämä	-781 565,00	-727 821,72

Nettobudjettiyksikön neton saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulo-rahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen lisäyksen ilman valtuuston käsittelyä.

Kustannuspaikka 431030

2.3. Tuloslaskelman toteutuminen

Kaupungin tuloslaskelma

Tuloslaskelma ulkoiset erät (1000 €)	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	17 573	344	17 917	18 834	917
Myyntituotot	4 272	0	4 272	3 729	-543
Maksutuotot	2560	0	2 560	2 952	392
Tuet ja avustukset	1 282	344	1 626	2 668	1 042
Vuokratuotot	7 362	0	7 362	7 635	273
Muut toimintatuotot	2 098	0	2 098	1 851	-248
TOIMINTAKULUT	-83 333	-574	-83 907	-80 797	3 110
Henkilöstökulut	-50 409	-1 023	-51 432	-49 830	1 603
Palvelujen ostot	-18 644	-20	-18 663	-18 669	-5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 600	0	-8 600	-7 849	751
Avustukset	-2 162	0	-2 162	-1 988	174
Vuokrat	-2 082	0	-2 082	-2 044	38
Muut toimintakulut	-1 436	469	-967	-418	550
TOIMINTAKATE	-65 760	-230	-65 990	-61 963	4 026
VEROTULOT (Sitova erä)	60 538	0	60 538	61 033	495
VALTIONOSUUDET (Sitova erä)	13 034	0	13 034	13 892	858
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT (Sitova erä)	334	0	334	-372	-706
KORKOTUOTOT	1 394	0	1 394	1 651	256
MUUT RAHOITUSTUOTOT	108	0	108	211	103
KORKOKULUT	-1 148	0	-1 148	-2 211	-1 063
MUUT RAHOITUSKULUT	-20	0	-20	-23	-3
VUOSIKATE	8 147	-230	7 917	12 590	4 674
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 333	0	-8 333	-11 171	-2 838
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-186	-230	-416	1 420	1 836
POISTOERON LISÄYS(-) TAI VÄHENNYS(+)	0	0	0	0	0
VARAUSTEN LISÄYS(-) TAI VÄHENNYS(+)	0	0	0	-1 200	-1 200
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-186	-230	-416	220	636

Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset erät (1000 €)	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	37 842	344	38 187	39 389	1 202
Myyntituotot	11 508	0	11 508	11 171	-338
Maksutuotot	2 729	0	2 729	3 151	422
Tuet ja avustukset	1 282	344	1 626	2 668	1 042
Vuokratuotot	20 225	0	20 225	20 547	322
Muut toimintatuotot	2 098	0	2 098	1 853	-246
TOIMINTAKULUT	-103 602	-574	-104 176	-101 352	2 824
Henkilöstökulut	-50 409	-1 023	-51 432	-49 830	1 603
Palvelujen ostot	-26 003	-20	-26 022	-26 258	-236
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 647	0	-8 647	-7 900	746
Avustukset	-2 162	0	-2 162	-1 988	174
Vuokrat	-14 946	0	-14 946	-14 958	-13
Muut toimintakulut	-1 436	469	-967	-418	550
TOIMINTAKATE	-65 760	-230	-65 990	-61 963	4 026
VEROTULOT (Sitova erä)	60 538	0	60 538	61 033	495
VALTIONOSUUDET (Sitova erä)	13 034	0	13 034	13 892	858
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT (Sitova erä)	334	0	334	-372	-706
KORKOTUOTOT	1 394	0	1 394	1 651	256
MUUT RAHOITUSTUOTOT	108	0	108	211	103
KORKOKULUT	-1 148	0	-1 148	-2 211	-1 063
MUUT RAHOITUSKULUT	-20	0	-20	-23	-3
VUOSIKATE	8 147	-230	7 917	12 590	4 674
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 333	0	-8 333	-11 171	-2 838
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-186	-230	-416	1 420	1 836
POISTOERON LISÄYS(-) TAI VÄHENNYS(+)	0	0	0	0	0
VARAUSTEN LISÄYS(-) TAI VÄHENNYS(+)	0	0	0	-1 200	-1 200
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-186	-230	-416	220	636

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmaosan sitovat erät ovat lainakannan ja antolainauksen muutokset.

Verotulot

Vuonna 2024 Raisen tuloveroprosentti oli 7,60 % (vuoden 2023: 7,61 %). Muiden verolajien veroprosentit pidettiin ennallaan.

Verotulot toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa talousarviota paremmin toteumaprosentin ollessa 100,8 %. Vuonna 2024 verotuloja kertyi 61,0 miljoonaa euroa, muutettu talousarvio oli 60,5 miljoonaa euroa. Kunnallisverojen toteuma oli 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarvio. Kiinteistöverojen toteuma oli 5,5 tuhatta euroa vähemmän kuin talousarvio. Yhteisöverot toteutuivat talousarviota 0,9 miljoonaa euroa heikommin.

Verotulot €	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	TP2023
Kunnallisvero	45 795 493	0	45 795 493	47 199 663	-1 404 170	49 084 594
Kiinteistövero	8 636 060	0	8 636 060	8 630 532	5 528	8 572 460
Yhteisövero	6 106 541	0	6 106 541	5 203 035	903 506	6 914 951
Verotulot	60 538 094	0	60 538 094	61 033 230	-495 136	64 572 005

Valtionosuudet

Raisen kaupunki sai vuonna 2024 valtionosuuksia yhteensä 13,9 miljoonaa euroa. Toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,9 miljoonalla eurolla.

Valtionosuudet laskivat vuodesta 2023 noin 0,2 miljoonaa euroa, josta peruspalvelujen valtionosuuden lasku oli 0,2 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten kompensaaation lasku oli noin 9 000 tuhatta euroa.

Valtionosuudet €	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	TP2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 415 285	0	8 415 285	8 462 243	-46 958	8 681 802
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 528 491	0	1 528 491	1 528 488	3	2 366 690
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-393 069	0	-393 069	472 878	-865 947	-355 736
Verotulomenetysten kompensatio	3 483 253	0	3 483 253	3 428 424	54 829	3 437 296
Valtionosuudet yhteensä	13 033 960	0	13 033 960	13 892 033	-858 073	14 130 052

2.4. Investointien toteutuminen

2.4.1. Hankkeiden toteutuma lautakunnittain

	Investoinnit	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama
910	Investoinnit					
910010	KH, konserni					
1010	Kiinteä omaisuus					
*	Investointimenot	-2 200 000	0	-2 200 000	-3 436 063,70	-1 236 063,70
*	Investointitulot	505 000	0	505 000	181 311,48	-323 688,52
	Nettomeno	-1 695 000	0	-1 695 000	-3 254 752,22	-1 559 752,22
1020	KH, konserni käyttöomaisuus					
*	Investointimenot	-93 897	0	-93 897	-38 897,37	54 999,63
	Nettomeno	-93 897	0	-93 897	-38 897,37	54 999,63
1090	Arvopaperit					
*	Investointitulot	0	0	0	4 429,58	4 429,58
	Nettomeno	0	0	0	4 429,58	4 429,58
910010	KH, konserni YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-2 293 897	0	-2 293 897	-3 474 961,07	-1 181 064,07
*	Investointitulot	505 000	0	505 000	185 741,06	-319 258,94
	Nettomeno	-1 788 897	0	-1 788 897	-3 289 220,01	-1 500 323,01
920005	KH, kaupunkikehitys					
1800	KH, kaupunkikehitys käyttöom.					
*	Investointimenot	-25 000	0	-25 000	0,00	25 000,00
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	0,00	25 000,00
920005	KH, kaupunkikehitys YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-25 000	0	-25 000	0,00	25 000,00
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	0,00	25 000,00
930010	Sivistyslautakunta					
1300	Sivistysltk käyttöomaisuus					
*	Investointimenot	-50 000	0	-50 000	-50 000,00	0,00
	Nettomeno	-50 000	0	-50 000	-50 000,00	0,00
930010	Sivistyslautakunta YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-50 000	0	-50 000	-50 000,00	0,00
	Nettomeno	-50 000	0	-50 000	-50 000,00	0,00
940010	Vapaa-aikalautakunta					
1600	Vapaa-aikaltk käyttöomaisuus					
*	Investointimenot	-314 000	0	-314 000	-308 189,08	5 810,92
	Nettomeno	-314 000	0	-314 000	-308 189,08	5 810,92
940010	Vapaa-aikalautakunta YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-314 000	0	-314 000	-308 189,08	5 810,92
	Nettomeno	-314 000	0	-314 000	-308 189,08	5 810,92
960010	Infralautakunta					
2000	Infralautakunta käyttöomaisuus					
*	Investointimenot	-67 500	0	-67 500	-17 493,10	50 006,90
	Nettomeno	-67 500	0	-67 500	-17 493,10	50 006,90
2050	Konevarikko käyttöomaisuus					
*	Investointimenot	-156 000	0	-156 000	-139 811,11	16 188,89
	Nettomeno	-156 000	0	-156 000	-139 811,11	16 188,89
3008	Teollisuus- ja kauppa-alueet					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-98 559,81	1 440,19
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-98 559,81	1 440,19
3013	Perusparannus*					
*	Investointimenot	-900 000	0	-900 000	-437 010,15	462 989,85
	Nettomeno	-900 000	0	-900 000	-437 010,15	462 989,85
3027	Kantokangas*					
*	Investointimenot	-500 000	0	-500 000	-475 065,88	24 934,12
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	-475 065,88	24 934,12
3034	Isojen ojien kunnostus					
*	Investointimenot	-200 000	0	-200 000	-201 618,85	-1 618,85

	Nettomeno	-200 000	0	-200 000	-201 618,85	-1 618,85
3038	Yksitystiet					
*	Investointimenot	-300 000	0	-300 000	-303 708,82	-3 708,82
	Nettomeno	-300 000	0	-300 000	-303 708,82	-3 708,82
3040	Kuloistenniitty eteläinen*					
*	Investointimenot	0	-90 000	-90 000	-90 258,00	-258,00
	Nettomeno	0	-90 000	-90 000	-90 258,00	-258,00
3044	Leilikallio					
*	Investointimenot	-500 000	0	-500 000	0,00	500 000,00
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	0,00	500 000,00
3049	Hahdenniemi 2					
*	Investointimenot	-200 000	-80 000	-280 000	-279 736,94	263,06
	Nettomeno	-200 000	-80 000	-280 000	-279 736,94	263,06
3051	Itäniityntien liikennejärj.					
*	Investointimenot	-200 000	-100 000	-300 000	-293 670,05	6 329,95
	Nettomeno	-200 000	-100 000	-300 000	-293 670,05	6 329,95
3054	Kevyen liikenteen sillat					
*	Investointimenot	-350 000	0	-350 000	-333 193,74	16 806,26
	Nettomeno	-350 000	0	-350 000	-333 193,74	16 806,26
3100	Suunnittelu					
*	Investointimenot	-350 000	0	-350 000	-309 602,78	40 397,22
	Nettomeno	-350 000	0	-350 000	-309 602,78	40 397,22
3200	Kadut, liikenneturvallisuus					
*	Investointimenot	-500 000	0	-500 000	-471 456,71	28 543,29
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	-471 456,71	28 543,29
3202	E18-hanke/keskusta*					
*	Investointimenot	-600 000	270 000	-330 000	-234 143,25	95 856,75
	Nettomeno	-600 000	270 000	-330 000	-234 143,25	95 856,75
3203	Keskustakohteet					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-80 287,61	19 712,39
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-80 287,61	19 712,39
3204	Helmi2-hanke					
*	Investointimenot	-60 000	0	-60 000	-96 168,43	-36 168,43
*	Investointitulot	0	0	0	78 353,64	78 353,64
	Nettomeno	-60 000	0	-60 000	-17 814,79	42 185,21
3300	Katuvalaistus					
*	Investointimenot	-500 000	0	-500 000	-495 175,59	4 824,41
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	-495 175,59	4 824,41
3400	Päällystykset					
*	Investointimenot	-700 000	0	-700 000	-703 098,92	-3 098,92
	Nettomeno	-700 000	0	-700 000	-703 098,92	-3 098,92
3500	Viheralueet					
*	Investointimenot	-260 000	0	-260 000	-286 712,16	-26 712,16
	Nettomeno	-260 000	0	-260 000	-286 712,16	-26 712,16
3550	Hahdenniemi					
*	Investointimenot	-130 000	0	-130 000	-133 368,62	-3 368,62
	Nettomeno	-130 000	0	-130 000	-133 368,62	-3 368,62
3560	Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen*					
*	Investointimenot	-300 000	0	-300 000	-177 550,56	122 449,44
	Nettomeno	-300 000	0	-300 000	-177 550,56	122 449,44
3562	Suvituulenpuisto*					
*	Investointimenot	-300 000	0	-300 000	-362 509,00	-62 509,00
	Nettomeno	-300 000	0	-300 000	-362 509,00	-62 509,00
3563	Ratahankkeet					
*	Investointimenot	-160 000	0	-160 000	-163 498,67	-3 498,67
	Nettomeno	-160 000	0	-160 000	-163 498,67	-3 498,67
3564	Kesärannan laiturit					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-104 829,57	-4 829,57
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-104 829,57	-4 829,57
4010	Hankesuunnittelu					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-49 575,65	50 424,35
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-49 575,65	50 424,35

4332	Kuloistenniitty uusi päiväkot*					
*	Investointimenot	-4 200 000	0	-4 200 000	-5 499 407,90	-1 299 407,90
	Nettomeno	-4 200 000	0	-4 200 000	-5 499 407,90	-1 299 407,90
4337	Uusi pohjoisen al. Päiväkot					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	0,00	100 000,00
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	0,00	100 000,00
4415	Tiedonpuiston koulu*					
*	Investointimenot	-16 950 000	0	-16 950 000	-20 046 193,71	-3 096 193,71
*	Investointitulot	225 000	0	225 000	600 000,00	375 000,00
	Nettomeno	-16 725 000	0	-16 725 000	-19 446 193,71	-2 721 193,71
4419	Myllypellon koulu (5-9)					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-28 312,02	71 687,98
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-28 312,02	71 687,98
5010	Peruskorjaukset					
*	Investointimenot	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 549 310,04	-349 310,04
	Nettomeno	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 549 310,04	-349 310,04
6010	Kiinteät rakenteet ja laitteet					
*	Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-67 756,60	32 243,40
	Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-67 756,60	32 243,40
7010	Kiinteistöjen pihatytöt					
*	Investointimenot	-200 000	0	-200 000	-199 658,94	341,06
	Nettomeno	-200 000	0	-200 000	-199 658,94	341,06
8010	Sisäilmakorjaukset					
*	Investointimenot	-300 000	0	-300 000	-293 518,31	6 481,69
	Nettomeno	-300 000	0	-300 000	-293 518,31	6 481,69
960010	Infralautakunta YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-30 783 500	0	-30 783 500	-34 022 261,49	-3 238 761,49
*	Investointitulot	225 000	0	225 000	678 353,64	453 353,64
	Nettomeno	-30 558 500	0	-30 558 500	-33 343 907,85	-2 785 407,85
910	Investoinnit YHTEENSÄ					
*	Investointimenot	-33 466 397	0	-33 466 397	-37 855 411,64	-4 389 014,64
*	Investointitulot	730 000	0	730 000	864 094,70	134 094,70
	Nettomeno	-32 736 397	0	-32 736 397	-36 991 316,94	-4 254 919,94

Investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan arvioitua suurempina johtuen siitä, että monivuotiseksi määritetyt investointihankkeet ylittivät vuoden 2024 talousarvionsa (Tiedonpuiston koulu, Kuloistenniityn päiväkot). Monivuotisten hankkeiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia.

2.4.2. Monivuotisten hankkeiden vuotuinen käyttö tilinpäätöksessä 2024

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa monivuotiset hankkeet on merkitty tähdellä. Tähdellä merkittyjen hankkeiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan, kuin hankkeen eteneminen vaatii. Hankkeen etenemisestä raportoidaan valtuustolle vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Lopullinen hankkeen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa.

3013 Perusparannus*

	Hanke yhteensä	2023	2024	2025	2026	2027
Arvio (€)	2 400 000	400 000	900 000	800 000	300 000	
Käyttö (€)	878 309	441 299	437 010			

3027 Kantokangas*

raisio

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Arvio (€)	1 200 000	500 000	500 000	200 000		
Käyttö (€)	889 829	414 763	475 066			

3040 Kuloistenniitty eteläinen*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	
Arvio (€)	1 990 000	200 000	800 000	900 000	90 000	
Käyttö (€)	1 925 990	0	1 007 115	828 617	90 258	

3202 E18 hanke/Keskusta*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Arvio (€)	6 915 000	585 000	330 000	2 000 000	4 000 000	
Käyttö (€)	490 963	256 820	234 143			

3560 Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	
Arvio (€)	1 100 000	300 000	300 000	250 000	250 000	
Käyttö (€)	577 764	400 213	177 551			

3562 Suvituulenpuisto*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Arvio (€)	1 350 000	450 000	300 000	450 000	150 000	
Käyttö (€)	651 666	289 157	362 509			

4332 Kuloistenniitty päiväkotit*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	
Arvio (€)	8 400 000	4 200 000	4 200 000			
Käyttö (€)	5 499 408	5 499 408				

4415 Tiedonpuiston koulu*

	<i>Hanke yhteensä</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Arvio (€)	44 500 000	1 000 000	10 000 000	16 950 000	15 550 000	1 000 000
Käyttö (€)	30 515 432	359 012	10 110 226	20 046 194		

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma 1000 €	TA2024 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	TA2024 muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	8 147	-230	7 917	12 590	4 674
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-2 010	0	-2 010	-794	1 216
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-33 466	0	-33 466	-37 855	-4 389
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	225	0	225	678	453
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖD. LUOV.TULOT	2 515	0	2 515	979	-1 536
Toiminnan ja investointien rahavirta	-24 590	-230	-24 820	-24 401	419
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET (Sitova erä)	0	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	0		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET (Sitova erä)	24 590	230	24 820	18 142	-6 678
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	30 448	230	30 678	0	-30 678
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-5 858	0	-5 858	-6 858	-1 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	25 000	25 000
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	0	0	0	3 707	3 707
Rahoituksen rahavirta	24 590	230	24 820	21 849	-2 971

Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat erät ovat lainakannan ja antolainauksen muutokset.

Kaupungin lainamäärä 31.12.2024 oli 67,9 miljoonaa euroa. Lainamäärä kasvoi noin 18,1 miljoonalla eurolla.

Lainamäärä poikkeaa kaupungin talouden kannalta positiiviseen suuntaan aiemmin arvioidusta. Lainamäärä tulee nousemaan tulevina vuosina investointimäärän kasvun myötä sekä kaupungin että kaupunkikonsernin osalta. Taloussuunnitelmakauden lainamääräarviota tarkastellaan ajantasaisesti.

2.6. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Ulkoiset määrärahat ja tuloarviot

		Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2024 alkuperäinen €	TA-muutokset €	TA 2024 muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkema €	TA 2024 alkuperäinen €	TA-muutokset €	TA 2024 muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkema €
	KÄYTTÖTALOUSOSA										
11	Kaupunginhallitus										
110	KH, konserni										
1110	Talouspalvelut	-865 735	0	-865 735	-778 891	86 844	0	0	0	188	188
1120	Henkilöstöpalvelut	-1 525 146	0	-1 525 146	-1 431 264	93 882	162 019	0	162 019	203 890	41 872
1130	Päätöksentekopalvelut	-3 041 485	66 776	-2 974 709	-2 768 161	206 548	2 188 004	0	2 188 004	1 062 153	-1 125 851
1140	Digipalvelut	-1 824 110	0	-1 824 110	-1 611 953	212 157	14 000	0	14 000	92 679	78 679
1150	Viestintäpalvelut	-323 226	0	-323 226	-258 059	65 166	150	0	150	2 152	2 002
	KH, konserni yhteensä	-7 579 702	66 776	-7 512 926	-6 848 329	664 597	2 364 173	0	2 364 173	1 361 063	-1 003 109
210	KH, kaupunkikehitys										
2110	Maankäyttö- ja asumispalvelut	-1 612 932	0	-1 612 932	-1 537 834	75 098	2 932 000	0	2 932 000	3 241 215	309 215
2120	Yritys- ja työllisyyspalvelut	-3 078 382	106 978	-2 971 404	-2 530 613	440 791	1 124 246	-43 888	1 080 358	1 084 684	4 326
2130	Kaupunkikehityshankkeet	-100 000	0	-100 000	-52 384	47 616	0	0	0	0	0
	KH, kaupunkikehitys yhteensä	-4 791 314	106 978	-4 684 336	-4 120 831	563 505	4 056 246	-43 888	4 012 358	4 325 899	313 541
	Kaupunginhallitus yhteensä	-12 371 015	173 754	-12 197 261	-10 969 160	1 228 102	6 420 419	-43 888	6 376 531	5 686 962	-689 569
21	Lupalautakunta										
220	Lupalautakunta										
2210	Ympäristöpalvelut	-1 107 278	0	-1 107 278	-936 178	171 101	479 410	0	479 410	516 971	37 561
2220	Rakennusvalvontapalvelut	-409 506	0	-409 506	-348 721	60 784	345 600	0	345 600	339 607	-5 993
	Lupalautakunta yhteensä	-1 516 784	0	-1 516 784	-1 284 899	231 885	825 010	0	825 010	856 578	31 568
25	Infraalautakunta										
250	Infraalautakunta										
2510	Yhteiset palvelut	-218 766	0	-218 766	-156 382	62 383	0	0	0	63	63
2520	Kunnallistekniset palvelut	-7 241 353	-14 268	-7 255 621	-7 771 771	-516 150	2 211 438	0	2 211 438	3 401 273	1 189 835
2530	Tilapalvelut	-10 807 649	-11 307	-10 818 956	-10 579 566	239 389	3 020 807	0	3 020 807	2 973 415	-47 392
2540	Ruokapalvelut	-4 087 817	-4 570	-4 092 387	-3 653 686	438 702	134 620	2 641	137 261	175 386	38 125
	Infraalautakunta yhteensä	-22 355 585	-30 145	-22 385 730	-22 161 406	224 325	5 366 865	2 641	5 369 506	6 550 137	1 180 631
31	Sivistyslautakunta										
310	Sivistyslautakunta										
3110	Yhteiset palvelut	-1 113 202	-50 000	-1 163 202	-1 430 442	-267 241	379 930	50 000	429 930	569 472	139 542
3120	Oppilashuolto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3130	Lukio	-2 724 289	0	-2 724 289	-2 623 475	100 814	135 000	0	135 000	175 878	40 878
3140	Perusopetus	-21 932 453	-15 430	-21 947 883	-20 690 994	1 256 889	2 145 316	6 053	2 151 369	2 057 827	-93 542
3150	Raisio-opisto	-673 969	0	-673 969	-615 815	58 154	207 100	0	207 100	202 927	-4 173
3160	Varhaiskasvatus- ja esiopetusp	-16 356 520	-405 516	-16 762 036	-16 827 191	-65 155	1 079 056	134 231	1 213 287	1 416 209	202 922
	Sivistyslautakunta yhteensä	-42 800 432	-470 946	-43 271 378	-42 187 917	1 083 461	3 946 402	190 284	4 136 686	4 422 313	285 627
35	Vapaa-aikalautakunta										
350	Vapaa-aikalautakunta										
3510	Yhteiset palvelut	-69 644	0	-69 644	-22 588	47 056	0	0	0	0	0
3520	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-1 606 350	-55 399	-1 661 749	-1 442 687	219 062	98 150	21 134	119 284	121 995	2 711
3530	Liikunta- ja nuorisopalvelut	-2 613 051	-191 364	-2 804 415	-2 728 504	75 910	916 500	173 929	1 090 429	1 196 147	105 718
	Vapaa-aikalautakunta yhteensä	-4 289 044	-246 763	-4 535 807	-4 193 779	342 029	1 014 650	195 063	1 209 713	1 318 142	108 429
	Käyttötaloulososa yhteensä	-83 332 861	-574 100	-83 906 961	-80 797 160	3 109 801	17 573 346	344 100	17 917 446	18 834 132	916 686
	TULOSLASKELMAOSA										
	Verotulot	0	0	0	0	0	60 538 094	0	60 538 094	61 033 230	495 136
	Valtionosuudet	0	0	0	0	0	13 033 960	0	13 033 960	13 892 033	858 073
	Korkotulot	0	0	0	0	0	1 394 315	0	1 394 315	1 650 721	256 406
	Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	108 000	0	108 000	211 017	103 017
	Korkomenot	-1 148 243	0	-1 148 243	-2 211 019	-1 062 776	0	0	0	0	0
	Muut rahoitusmenot	-20 000	0	-20 000	-22 611	-2 611	0	0	0	0	0
	Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tuloslaskelmaosa yhteensä	-1 168 243	0	-1 168 243	-2 233 630	-1 065 387	75 074 369	0	75 074 369	76 787 002	1 712 633
	INVESTOINTIOSA										
910010	KH, konserni	-2 293 897	0	-2 293 897	-3 474 961	-1 181 064	505 000	0	505 000	185 741	-319 259
920005	KH, kaupunkikehitys	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0	0	0	0	0
930010	Sivistyslautakunta	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	0	0	0	0	0
940010	Vapaa-aikalautakunta	-314 000	0	-314 000	-308 189	5 811	0	0	0	0	0
960010	Infraalautakunta	-30 783 500	0	-30 783 500	-34 022 261	-3 238 761	225 000	0	225 000	678 354	453 354
	Investointiosa yhteensä	-33 466 397	0	-33 466 397	-37 855 412	-4 389 015	730 000	0	730 000	864 095	134 095
	RAHOITUSOSA										
	Antolainauksen muutokset										
	Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Lainakannan muutokset										
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	30 448 250	230 000	30 678 250	0	-30 678 250
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 858 464	0	-5 858 464	-6 858 464	-1 000 000	0	0	0	0	0
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	25 000 000	25 000 000
	Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0	0	0	0	0	3 706 973	3 706 973
	YHTEENSÄ	-123 825 965	-574 100	-124 400 065	-127 744 666	-3 344 601	123 825 965	574 100	124 400 065	125 192 201	792 136

Ulkoiset ja sisäiset määrärahat ja tuloarviot

		Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2024 alkuperäinen €	TA-muutokset €	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkema €	TA 2024 alkuperäinen €	TA-muutokset €	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkema €
	KÄYTTÖTALOUSOSA										
11	Kaupunginhallitus										
110	KH, konserni										
1110	Talouspalvelut	-927 304	0	-927 304	-840 375	86 929	324 036	0	324 036	324 224	188
1120	Henkilöstöpalvelut	-1 648 583	0	-1 648 583	-1 541 237	107 346	765 001	0	765 001	806 872	41 872
1130	Päätöksentekopalvelut	-3 679 468	66 776	-3 612 692	-3 421 284	191 408	2 202 004	0	2 202 004	1 076 164	-1 125 840
1140	Diqipalvelut	-1 868 550	0	-1 868 550	-1 657 255	211 295	1 080 715	0	1 080 715	1 176 222	95 507
1150	Viestintäpalvelut	-333 843	0	-333 843	-269 298	64 545	150	0	150	2 919	2 769
	KH, konserni yhteensä	-8 457 748	66 776	-8 390 972	-7 729 450	661 522	4 371 906	0	4 371 906	3 386 402	-985 504
210	KH, kaupunkikehitys										
2110	Maankäyttö- ja asumispalvelut	-1 770 823	0	-1 770 823	-1 708 751	62 072	3 524 911	0	3 524 911	3 814 813	289 902
2120	Yritys- ja työllisyyspalvelut	-3 158 885	106 978	-3 051 907	-2 624 369	427 538	1 124 246	-43 888	1 080 358	1 084 684	4 326
2130	Kaupunkikehityshankkeet	-100 000	0	-100 000	-52 384	47 616	0	0	0	0	0
	KH, kaupunkikehitys yhteensä	-5 029 708	106 978	-4 922 730	-4 385 504	537 226	4 649 157	-43 888	4 605 269	4 899 497	294 228
	Kaupunginhallitus yhteensä	-13 487 455	173 754	-13 313 701	-12 114 954	1 198 748	9 021 063	-43 888	8 977 175	8 285 899	-691 276
21	Lupalautakunta										
220	Lupalautakunta										
2210	Ympäristöpalvelut	-1 197 056	0	-1 197 056	-1 025 072	171 984	488 110	0	488 110	527 711	39 601
2220	Rakennusvalvontapalvelut	-439 095	0	-439 095	-377 681	61 414	354 150	0	354 150	368 975	14 825
	Lupalautakunta yhteensä	-1 636 151	0	-1 636 151	-1 402 753	233 398	842 260	0	842 260	896 685	54 425
25	Infralautakunta										
250	Infralautakunta										
2510	Yhteiset palvelut	-268 011	0	-268 011	-197 830	70 180	19 229	0	19 229	19 293	64
2520	Kunnallistekniset palvelut	-8 465 359	-14 268	-8 479 627	-8 957 385	-477 758	3 763 688	0	3 763 688	4 764 095	1 000 407
2530	Tilapalvelut	-12 182 554	-11 307	-12 193 861	-11 861 340	332 521	15 098 182	0	15 098 182	15 068 432	-29 750
2540	Ruokapalvelut	-4 637 854	-4 570	-4 642 424	-4 202 215	440 209	3 905 617	2 641	3 908 258	4 345 800	437 542
	Infralautakunta yhteensä	-25 553 778	-30 145	-25 583 923	-25 218 770	365 153	22 786 716	2 641	22 789 357	24 197 620	1 408 263
31	Sivistyslautakunta										
310	Sivistyslautakunta										
3110	Yhteiset palvelut	-1 193 210	-50 000	-1 243 210	-1 513 102	-269 892	379 930	50 000	429 930	569 472	139 542
3120	Oppilashuolto	-16 814	0	-16 814	0	16 814	0	0	0	0	0
3130	Lukio	-3 889 666	0	-3 889 666	-3 761 175	128 491	155 000	0	155 000	205 709	50 709
3140	Perusopetus	-28 432 641	-15 430	-28 448 071	-27 434 628	1 013 443	2 164 866	6 053	2 170 919	2 078 964	-91 955
3150	Raisio-opisto	-750 000	0	-750 000	-706 854	43 147	207 100	0	207 100	202 927	-4 173
3160	Varhaiskasvatus- ja esiopetusp	-20 931 853	-405 516	-21 337 369	-21 622 913	-285 545	1 079 056	134 231	1 213 287	1 417 375	204 088
	Sivistyslautakunta yhteensä	-55 214 183	-470 946	-55 685 129	-55 038 672	646 457	3 985 952	190 284	4 176 236	4 474 447	298 211
35	Vapaa-aikalautakunta										
350	Vapaa-aikalautakunta										
3510	Yhteiset palvelut	-70 277	0	-70 277	-22 732	47 545	0	0	0	0	0
3520	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-2 304 328	-55 399	-2 359 727	-2 139 932	219 794	102 150	21 134	123 284	131 694	8 410
3530	Liikunta- ja nuorisopalvelut	-5 335 784	-191 364	-5 527 148	-5 414 233	112 915	1 104 300	173 929	1 278 229	1 402 673	124 444
	Vapaa-aikalautakunta yhteensä	-7 710 388	-246 763	-7 957 151	-7 576 897	380 255	1 206 450	195 063	1 401 513	1 534 367	132 854
	Käyttötaloulososa yhteensä	-103 601 956	-574 100	-104 176 056	-101 352 046	2 824 010	37 842 441	344 100	38 186 541	39 389 018	1 202 477
	TULOSLASKELMAOSA										
	Verotulot	0	0	0	0	0	60 538 094	0	60 538 094	61 033 230	495 136
	Valtionosuudet	0	0	0	0	0	13 033 960	0	13 033 960	13 892 033	858 073
	Korkotulot	0	0	0	0	0	1 394 315	0	1 394 315	1 650 721	256 406
	Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	108 000	0	108 000	211 017	103 017
	Korkomenot	-1 148 243	0	-1 148 243	-2 211 019	-1 062 776	0	0	0	0	0
	Muut rahoitusmenot	-20 000	0	-20 000	-22 611	-2 611	0	0	0	0	0
	Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tuloslaskelmaosa yhteensä	-1 168 243	0	-1 168 243	-2 233 630	-1 065 387	75 074 369	0	75 074 369	76 787 002	1 712 633
	INVESTOINTIOSA										
910010	KH, konserni	-2 293 897	0	-2 293 897	-3 474 961	-1 181 064	505 000	0	505 000	185 741	-319 259
920005	KH, kaupunkikehitys	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0	0	0	0	0
930010	Sivistyslautakunta	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	0	0	0	0	0
940010	Vapaa-aikalautakunta	-314 000	0	-314 000	-308 189	5 811	0	0	0	0	0
960010	Infralautakunta	-30 783 500	0	-30 783 500	-34 022 261	-3 238 761	225 000	0	225 000	678 354	453 354
	Investointiosa yhteensä	-33 466 397	0	-33 466 397	-37 855 412	-4 389 015	730 000	0	730 000	864 095	134 095
	RAHOITUSOSA										
	Antolainauksen muutokset										
	Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Antolainasaamisten vähenys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Lainakannan muutokset										
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	30 448 250	230 000	30 678 250	0	-30 678 250
	Pitkäaikaisten lainojen vähenys	-5 858 464	0	-5 858 464	-6 858 464	-1 000 000	0	0	0	0	0
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	25 000 000	25 000 000
	Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0	0	0	0	0	3 706 973	3 706 973
	YHTEENSÄ	-144 095 060	-574 100	-144 669 160	-148 299 551	-3 630 392	144 095 060	574 100	144 669 160	145 747 087	1 077 927

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

Raision kaupungin tuloslaskelma

Raision kaupunki				
Tuloslaskelma	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 728 528,08		3 115 299,06	
Maksutuotot	2 952 257,73		2 843 454,39	
Tuet ja avustukset	2 667 695,14		3 404 798,31	
Muut toimintatuotot	9 485 650,83	18 834 131,78	9 311 952,23	18 675 503,99
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-40 244 677,87		-39 238 739,09	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 162 095,57		-8 175 917,78	
Muut henkilösivukulut	-1 422 760,97		-1 844 576,38	
Palvelujen ostot	-18 668 736,58		-16 249 319,81	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 849 050,47		-7 533 459,19	
Avustukset	-1 988 161,46		-2 302 788,88	
Muut toimintakulut	-2 461 677,14	-80 797 160,06	-2 387 992,80	-77 732 793,93
Toimintakate	-61 963 028,28		-59 057 289,94	
Verotulot	61 033 229,78		64 572 005,46	
Valtionosuudet	13 892 033,00		14 130 052,00	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 650 721,47		1 447 786,44	
Muut rahoitustuotot	211 017,31		159 081,43	
Korkokulut	-2 211 018,96		-1 226 775,93	
Muut rahoituskulut	-22 610,88	-371 891,06	-16 985,13	363 106,81
Vuosikate	12 590 343,44		20 007 874,33	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 170 635,23	-11 170 635,23	-11 160 562,60	-11 160 562,60
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 419 708,21		8 847 311,73	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	202,51		202,51	
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 200 000,00		-8 800 000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	219 910,72		47 514,24	

3.2. Rahoituslaskelma

Raision kaupungin rahoituslaskelma

	01.01. - 31.12.2024		01.01. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	12 590 343,44		20 007 874,33	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-793 714,56	11 796 628,88	-734 575,25	19 273 299,08
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-37 855 411,64		-25 608 644,29	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	678 353,64		370 155,64	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	979 455,62	-36 197 602,38	1 411 155,67	-23 827 332,98
Toiminnan ja investointien rahavirta		-24 400 973,50		-4 554 033,90
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		15 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 858 464,00		-9 191 797,30	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	25 000 000,00	18 141 536,00	2 000 000,00	7 808 202,70
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	919,02		-255 282,90	
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 495,70		-15 772,97	
Saamisten muutos	193 790,38		2 785 552,72	
Korottomien velkojen muutos	3 527 759,23	3 706 972,93	-6 596 136,22	-4 081 639,37
Rahoituksen rahavirta		21 848 508,93		3 726 563,33
Rahavarojen muutos		-2 552 464,57		-827 470,57
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 388 298,78		6 940 763,35	
Rahavarat 1.1.	6 940 763,35	-2 552 464,57	7 768 233,92	-827 470,57

3.3. Tase

Raision kaupungin tase

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	184 031 441,45	158 210 759,74
Aineettomat hyödykkeet	431 758,37	479 397,82
Aineettomat oikeudet	22 839,00	33 640,00
Muut pitkävaikutteiset menot	408 919,37	445 757,82
Aineelliset hyödykkeet	162 739 792,40	136 867 049,24
Maa- ja vesialueet	44 490 911,38	42 831 389,01
Rakennukset	40 374 669,40	43 070 597,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 560 370,44	39 574 718,08
Koneet ja kalusto	1 134 472,54	794 001,53
Muut aineelliset hyödykkeet	66 462,05	66 462,05
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	35 112 906,59	10 529 880,96
Sijoitukset	20 859 890,68	20 864 312,68
Osakkeet ja osuudet	15 570 865,08	15 575 287,08
Muut lainasaamiset	5 191 478,80	5 191 478,80
Muut saamiset	97 546,80	97 546,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 968 542,28	4 968 646,31
Valtion toimeksiannot	4 871 254,41	4 871 254,41
Lahjoitusrahastojen varat	97 287,87	97 391,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 961 102,28	45 691 861,53
Vaihto-omaisuus	198 967,40	183 471,70
Aineet ja tarvikkeet	198 967,40	183 471,70
Saamiset	38 373 836,10	38 567 626,48
Pitkäaikaiset saamiset	32 769 265,42	33 856 499,85
Lainasaamiset	32 758 179,82	33 845 414,25
Muut saamiset	11 085,60	11 085,60
Lyhytaikaiset saamiset	5 604 570,68	4 711 126,63
Myyntisaamiset	1 561 787,71	1 910 102,99
Lainasaamiset	341 109,00	1 299 679,71
Muut saamiset	3 566 124,57	1 449 305,76
Siirtosaamiset	135 549,40	52 038,17
Rahat ja pankkisaamiset	4 388 298,78	6 940 763,35
	231 961 086,01	208 871 267,58

	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	119 951 131,01	119 731 220,29
Peruspääoma	95 753 427,47	95 753 427,47
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	23 977 792,82	23 930 278,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	219 910,72	47 514,24
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
VARAUKSET	17 001 221,79	15 801 424,30
Poistoero	1 221,79	1 424,30
Vapaaehtoiset varaukset	17 000 000,00	15 800 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 256 762,97	1 256 762,97
Muut pakolliset varaukset	1 256 762,97	1 256 762,97
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 511 675,72	5 510 860,73
Valtion toimeksiannot	5 273 919,36	5 273 919,36
Lahjoitusrahastojen pääomat	237 662,34	236 941,37
Muut toimeksiantojen pääomat	94,02	0,00
VIERAS PÄÄOMA	88 240 294,52	66 570 999,29
Pitkäaikainen	37 068 901,88	43 925 585,88
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 927 352,00	40 785 836,00
Lainat muilta luotonantajilta	92 984,94	92 984,94
Saadut ennakot	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	3 048 564,94	3 046 764,94
Lyhytaikainen	51 171 392,64	22 645 413,41
Joukkovelkakirjalainat	27 000 000,00	2 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 858 484,00	6 858 464,00
Saadut ennakot	2 244,34	4 586,42
Ostovelat	9 092 183,28	5 345 551,71
Muut velat	767 042,49	759 673,49
Siirtovelat	7 451 438,53	7 677 137,79
	231 961 086,01	208 871 267,58

3.4. Vastuusitoumukset

	Alkuperäinen pääoma	Jäljellä oleva pääoma
Raisio Vuokra-asunnot Oy	16 252 422,28	4 356 060,00
Turun Seudun Vesi Oy	26 074 000,00	17 251 153,78
Turun Seudun Puhdistamo Oy	3 888 000,00	3 646 905,88
Raisio Palvelutalosaatiö sr	3 497 716,00	3 233 638,44
Raisio Palloiluhalli Oy	1 000 000,00	744 444,24
	<u>50 712 138,28</u>	<u>29 232 202,35</u>

3.5. Konsernitilinpäätös

3.5.1. Konsernituloslaskelma

Konserni Tuloslaskelma	01.01. - 31.12.2024		01.01. - 31.12.2023	
Toimintatuotot	34 381 889,04		34 373 037,48	
Toimintakulut	-100 602 511,70		-97 612 255,00	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	15,63		12 420,93	
Toimintakate	-66 220 607,03		-63 226 796,59	
Verotulot	61 033 229,78		64 572 005,46	
Valtionosuudet	22 775 417,77		23 082 521,81	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	271 399,01		163 984,42	
Muut rahoitustuotot	192 232,55		151 375,91	
Korkokulut	-2 315 342,66		-1 322 529,82	
Muut rahoituskulut	-60 868,20		-47 004,23	
Vuosikate	15 675 461,21		23 373 556,96	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 858 302,91	-14 858 302,91	-14 954 456,40	-14 954 456,40
Omistuksen eliminointierot	206 165,44		0,00	
Tilikauden tulos	1 023 323,75		8 419 100,57	
Tilikauden verot	0,00		0,00	
Laskennalliset verot	96 630,38		118 951,76	
Vähemmistöosuudet	-3 065,93		-2 507,75	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 116 888,21		8 535 544,58	

3.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

Konserni				
Rahoituslaskelma	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	15 675 461,22		23 373 556,96	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-105 296,04		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 017 459,70	14 552 705,48	-751 343,73	22 622 213,23
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-41 697 488,21		-32 359 740,97	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	678 353,64		370 155,64	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 916 333,82	-36 102 800,75	1 432 149,13	-30 557 436,20
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 714,29		15 600 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 184 071,23		-8 413 206,66	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	26 254 707,60	18 096 350,66	499 085,82	7 685 879,16
Oman pääoman muutokset				
Oman pääoman muutokset			27 990,11	
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00		0,00	27 990,11
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	919,02		-255 282,90	
Vaihto-omaisuuden muutos	-228 707,11		-2 537,75	
Saamisten muutos	-2 715 112,56		1 429 866,03	
Korottomien velkojen muutos	3 654 104,85	711 204,20	-6 456 811,42	-5 284 766,04
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	8 698 584,74		11 441 125,15	
Rahavarat 1.1.	11 441 125,15	-2 742 540,41	16 947 244,89	-5 506 119,74

3.5.3. Konsernitase

Konsernitase, vastaavaa

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	237 195 728,09	215 340 514,38
Aineettomat hyödykkeet	513 585,32	451 849,92
Aineettomat oikeudet	37 638,08	55 699,61
Muut pitkävaikutteiset menot	475 947,24	396 150,31
Aineelliset hyödykkeet	223 889 639,01	202 056 364,20
Maa- ja vesialueet	47 524 900,66	45 912 253,15
Rakennukset	68 151 209,20	72 678 280,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	70 440 487,15	68 936 866,51
Koneet ja kalusto	1 926 797,80	1 583 519,59
Muut aineelliset hyödykkeet	724 565,17	724 893,97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	35 121 679,03	12 220 550,96
Sijoitukset	12 792 503,76	12 832 300,26
Osakkuusyhteisöosuudet	308 588,92	348 364,42
Muut osakkeet ja osuudet	12 483 914,84	12 483 935,84
Muut saamiset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5 766 244,40	6 027 553,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 782 073,88	17 580 794,62
Vaihto-omaisuus	672 644,18	443 937,07
Saamiset	8 410 844,96	5 695 732,40
Pitkäaikaiset saamiset	99 049,67	-529,32
Lyhytaikaiset saamiset	8 311 795,29	5 696 261,72
Rahoitusarvopaperit	1 216 617,04	1 216 617,04
Rahat ja pankkisaamiset	7 481 967,70	10 224 508,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 744 046,37	238 948 862,50

Konsernitase, vastattavaa

	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	143 694 618,91	143 197 107,46
Peruspääoma	95 753 427,47	95 753 427,47
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	331 874,81	331 874,81
Arvonkorotusrahasto	12 974,95	12 974,95
Muut omat rahastot	153 481,41	631 139,33
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	46 325 972,07	37 932 146,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 116 888,20	8 535 544,58
VÄHEMMISTÖOSUUDET	272 483,36	269 417,44
PAKOLLISET VARAUKSET	1 256 762,97	1 256 762,97
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	1 256 762,97	1 256 762,97
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 309 377,84	6 569 767,92
VIERAS PÄÄOMA	109 210 803,28	87 655 806,71
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	40 412 902,29	48 224 061,22
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	11 712 660,22	11 883 995,95
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	36 461 816,28	10 554 306,69
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20 623 424,50	16 993 442,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 744 046,37	238 948 862,50

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Vuodenvaihteessa maksamatta olevat, tilikaudelle 2024 kuuluvat, palkat on vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta jaksotettu suoriteperusteiden mukaisesti. Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu sille tilikaudelle, jolle lomapäivien perusteena olevat palkat kirjataan. Lomapalkkavelan kirjaamisessa on otettu huomioon Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamat ohjeet ja lausunnot. Vastaavasti palkkojen sivukulut on jaksotettu suoriteperusteiden mukaisesti käyttämällä tulevan tilikauden sivukuluprosentteja.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Kaupungin pysyvien vastaavien hyödykkeet arvostettiin uudelleen 1.1.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Omaisuudelle haettiin todelliset hankintahinnat, joista vähennettiin liittymismaksut, valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Hankintahintainen jäännösarvo vuoden 1997 avaavaa tasetta varten saatiin vähentämällä kumulatiiviset suunnitelmapoistot 31.12.1996 saakka.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on rakennusten poistoaikojen tarkistettu 1.1.2025 alkaen uusien hankintojen osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Poistoeron vähennystä kirjataan suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaisena.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaisten käsittely

Johdannais sopimukset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa ja tavoitteena on ollut korkokulujen hallinta ja korkokustannusten vaihtelun pienentäminen. Sopimuksia on tällä hetkellä kaksi, joista yksi koronvaihtosopimus

päättyy vuonna 2026 ja toinen vuonna 2048. Ei ole tiedossa, että sopimuksia purettaisiin ennen niiden päättymistä.

2. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan antamista ohjeista poikkeavaksi.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot tilikauteen 2023 ovat vertailukelpoisia

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tällaisia olennaisia eriä ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kuluneella tilikaudella konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma. Lisäksi on laadittu yhdistelylaskelmat, joissa on eritelty, miten konsernitilinpäätös on laadittu. Laadinnassa on sovellettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta 31.5.2021.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi vastaa olennaisilta osiltaan hankintamenomenetelmää.

Asunto Oy Kuulaharjat on fuusioitunut 31.12.2024 Raision Vuokra-asunnot Oy kanssa.

Tytäryhteisön asemassa oleva Eero Rantasen Säätiö on yhdistelty kuten tytäryhteisö. Säätiön peruspääomaa vastaavat oman pääoman erät 331.874,81 euroa on esitetty konsernitaseessa rivillä Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Yhdistelyssä on otettu huomioon vapaaehtoisen varauksen ja sen muutoksen jakaminen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä tämän vaikutus tulososuuteen sekä osakkuusyhtiöosuuden arvoon. Osakkuusyhteisöjen yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan oli 303.373,37 euroa Raision kaupungin osalta sekä 0 euroa muiden konserniyhteisöjen osalta, yhteensä 303.373,37 euroa.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhtiöiden kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Eero Rantasen säätiössä ei ole poistoeroja eikä vapaaehtoisia varauksia.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

V-S Kiinteistö kuntayhtymän aikaisempina tilikausina tehtyä arvonkorotusta ei ole eliminoitu sen vähäisen määrän (12.973,41 euroa) takia. Näin on toimittu vuoden 2016 tilinpäätöksestä lähtien, jolloin arvonkorotustiedot ovat olleet saatavissa kuntayhtymien liitetiedoista.

Hulvelan Palvelutalossäätiö, Sosiaalipalvelusäätiö Raina ja Raisio-Naantalin Fountain House on kirjanpidon kuntajaoston ohjeiden mukaan jätetty yhdistelemättä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2024 jaettu yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Laskennallinen verovelka on laskettu seuraavien yhtiöiden osalta: Raision Vuokra-asunnot Oy ja KOY Kerttulan Jäähalli.

Raisio kaupunki on päättänyt konsernitilin perustamisesta (Kvalt. 17.10.2016 § 86) ja konserniohjeesta (Kh. 31.10.2016 § 317) Raisio Vesi Oy:lle, Raisio Vuokra-asunnot Oy:lle ja Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähallille.

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Kaupunginhallitus	17 469 931,66	14 008 735,69	5 686 961,78	5 753 095,01
KH, konserni	13 144 033,12	10 066 678,54	1 361 063,24	1 811 037,86
KH, kaupunkikehitys	4 325 898,54	3 942 057,15	4 325 898,54	3 942 057,15
Lupalautakunta	856 578,10	695 640,04	856 578,10	695 640,04
Infralautakunta	48 197 673,55	48 334 300,72	6 550 136,55	5 979 760,96
Sivistyslautakunta	4 422 509,28	4 997 197,19	4 422 312,88	4 996 814,16
Vapaa-aikalautakunta	1 087 698,80	2 412 804,80	1 318 142,47	1 250 193,82
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>72 034 391,39</i>	<i>70 448 678,44</i>	<i>18 834 131,78</i>	<i>18 675 503,99</i>

7. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	Kunta	
	2024	2023
Kunnan tulovero	47 199 662,53	49 084 594,43
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 203 034,87	6 914 951,26
Kiinteistövero	8 630 532,38	8 572 459,77
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>61 033 229,78</i>	<i>64 572 005,46</i>

8. Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Kunta	
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 990 731,00	11 048 492,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus (+/-)</i>	<i>1 528 488,00</i>	<i>2 366 690,00</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	472 878,00	-355 736,00
Verotulomenetysten korvaus	3 428 424,00	3 437 296,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>13 892 033,00</i>	<i>14 130 052,00</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	5 950 138,55	5 804 180,94
Muiden palvelujen ostot	12 718 598,03	10 445 138,87
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>18 668 736,58</i>	<i>16 249 319,81</i>

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ole.

11. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kaupunginhallitus vahvisti 16.12.2024 § 438 uuden suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan 1.1.2025 ja se koskee uusia pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintoja.

Pienet pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

RAISION KAUPUNKI				Liite kohtaan 11
		Poisto- suunnitelma 01.01.1997- 31.12.2012	Uusi poistosuositus	Uusi poisto- suunnitelma 01.01.2013-
PYSYVÄT VASTAAVAT		Tasapoisto Poistoaika vuosina	Tasapoisto Poistoaika vuosina	Tasapoisto Poistoaika vuosina
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot				
100505	Tietokoneohjelmistot 5 v.	5	2-5	5
101005	Muut pitkävaikutteiset menot 5 v.	5	2-5	5
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
110000	Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
110200	Kiinteistöjen liittymismaksut	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat				
111030	Asuinrakennukset 30 v.		30-50	30
111040	Asuinrakennukset 40 v.	40	30-50	
111050	Asuinrakennukset 50 v.	50	30-50	
111530	Hallinto- ja lait.rak. 30 v.	30	20-50	30
111540	Hallinto- ja lait.rak. 40 v.	40	20-50	
111550	Hallinto- ja laitosrak. 50 v.	50	20-50	
112320	Muut rakennukset 20 v.	20	20-30	20
112330	Muut rakennukset 30 v.	30	20-30	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
113010	Muut maa- ja vesirakenteet 10 v.	10	15-30	15
113015	Muut maa- ja vesirakenteet 15 v.		15-30	15
113016A	Puisto- ja virkistysal. 16 v.	16	15-20	16
113016B	Venesatama 16 v.	16	15-30	16
113016C	Sillat, laiturit ja uim. 16 v.	16	10-30	16
113020A	Katu- ja tieverkosto 20 v.	20	15-20	20

113020B	Liikuntapaikat 20 v.	20	15-30	20
114010	Puhelinverkko 10 v.	10	10-12	10
114016	Katuvalaistus 16 v.	16	15-20	16
114020	Kaukolämpöverkko 20 v.	20	20-30	20
114030A	Vedenjakeluverkostot 30 v.	30	30-40	30
114030B	Viemäriverkko 30 v.	30	30-40	30
115010A	Laitosten laitosk. ja l. 10 v.	10	10-20	10
115010B	Liikennevalot 10 v.	10	10-15	10
Koneet ja kalusto				
116007	Kuljetusvälineet 7 v.		4-7	7
116008	Kuljetusvälineet 8 v.	8	4-7	7
117004	Atk-laitteet 4 v.	4	3-5	4
117005A	Liikkuvat kevyet työkonet 5 v.	5	5-10	5
117005B	Muut koneet ja laitt. 5 v.	5	5-10	5
117005C	Muu irtaimisto 5 v.	5	3-5	5
117010	Liikkuvat raskaat työk. 10 v.	10	5-10	10
Muut aineelliset hyödykkeet				
118000	Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	Käytön mukainen poisto	Käytön mukainen poisto
118400	Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet				
120100	Tytäryhteisöosakkeet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
120300	Kuntayhtymäosuudet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
120500	Osakkuusyhteisöosakkeet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
120800	Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
PIENHANKINNAT				
Hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään			V. - 2014	8 000
Hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään			V. 2015 -	10 000

12. Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuu 1.1. (ky)			0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12. (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1. (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12. (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	793 439,44	681 629,95	793 439,44	676 438,64
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	275,12	58 136,61	275,12	58 136,61
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>793 714,56</i>	<i>739 766,56</i>	<i>793 714,56</i>	<i>734 575,25</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	45 789,10	843,76	0,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>45 789,10</i>	<i>843,76</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Satunnaiset kulut				
	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	85 026,95	78 968,87
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	43 310,37	45 368,00
<i>Yhteensä</i>	<i>128 337,32</i>	<i>124 336,87</i>

Rahoitustuotot ja –kulut tiliryhmään kuuluvien korkokulujen erittely.

Negatiiviset korkomenot on kirjattu menonoikaisuina korkomenon vähennykseksi.

	2024	2023
Korkomenot lainoista	2 149 953,06	1 220 312,51
Korkomenot koronvaihtosopimuksista	61 065,90	6 438,36
<i>Korkomenot yhteensä</i>	<i>2 211 018,96</i>	<i>1 226 750,87</i>
Negatiiviset korkomenot lainoista		
Negatiiviset korkomenot koronvaihtosopimuksista		
<i>Negatiiviset korkomenot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>2 211 018,96</i>	<i>1 226 750,87</i>

16. Erittely poistoeron muutoksista

Poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

Erittely poistoeron muutoksista		
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	202,51	202,51
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
<i>Poistoeron muutos yhteensä</i>	<i>202,51</i>	<i>202,51</i>

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset.

Ei ole.

18. Arvonkorotukset

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	12 973,41	10 711,23	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	12 973,41	0,00	0,00
Vähennykset/Varha/Erityishuoltopiirin ky	0,00	-10 711,23	0,00	0,00
Arvo 31.12.	12 973,41	12 973,41	0,00	0,00
<i>Arvonkorotukset yhteensä 31.12.</i>	<i>12 973,41</i>	<i>12 973,41</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

V-S Kiinteistö kuntayhtymässä arvonkorotus on tehty Kaarinan kaupungilta saadun lahjoitustontin arvoon.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liite

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	Yhteensä
Tilinpäätös 31.12.2023	33 640,00	445 757,82	0,00	479 397,82	42 831 389,01	43 070 597,61	39 574 718,08	794 001,53	66 462,05	10 529 880,96	136 867 049,24
Aloittavan taseen muutokset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aloittava tase 1.1.2024	33 640,00	445 757,82	0,00	479 397,82	42 831 389,01	43 070 597,61	39 574 718,08	794 001,53	66 462,05	10 529 880,96	136 867 049,24
Poistamaton hankintameno 1.1.	33 640,00	445 757,82	0,00	479 397,82	42 831 389,01	43 070 597,61	39 574 718,08	794 001,53	66 462,05	10 529 880,96	136 867 049,24
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	119 979,88	0,00	119 979,88	1 840 841,43	3 493 336,24	6 438 707,86	779 520,86	0,00	25 183 025,63	37 735 432,02
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78 353,64	0,00	0,00	600 000,00	678 353,64
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	181 319,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	181 319,06
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	10 801,00	156 818,33	0,00	167 619,33	0,00	6 189 264,45	4 374 701,60	439 049,85	0,00	0,00	11 003 015,90
Arvonlennukset ja niiden pal.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	22 839,00	408 919,37	0,00	431 758,37	44 490 911,38	40 374 669,40	41 560 370,70	1 134 472,54	66 462,05	35 112 906,59	162 739 792,66
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 839,00	408 919,37	0,00	431 758,37	44 490 911,38	40 374 669,40	41 560 370,70	1 134 472,54	66 462,05	35 112 906,59	162 739 792,66
Olennaiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 835 754,77	5 456,37	5 863,30	0,00	0,00	2 847 074,44

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Liite

Pysyvien vastaavien sijoitukset											
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisö-yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Tilinpäätös 31.12.2023	2 642 110,14	4 401,00	1 939 301,98	10 989 473,96	15 575 287,08	0,00	5 289 025,60	0,00	0,00	0,00	5 289 025,60
Aloittavan taseen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aloittava tase 1.1.2024	2 642 110,14	4 401,00	1 939 301,98	10 989 473,96	15 575 287,08	0,00	5 289 025,60	0,00	0,00	0,00	5 289 025,60
Hankintameno 1.1.	2 642 110,14	4 401,00	1 939 301,98	10 989 473,96	15 575 287,08	0,00	5 289 025,60	0,00	0,00	0,00	5 289 025,60
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	4 401,00	0,00	21,00	4 422,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	2 642 110,14	0,00	1 939 301,98	10 989 452,96	15 570 865,08	0,00	5 289 025,60	0,00	0,00	0,00	5 289 025,60
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 642 110,14	0,00	1 939 301,98	10 989 452,96	15 570 865,08	0,00	5 289 025,60	0,00	0,00	0,00	5 289 025,60

20.-22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt (liitetiedot 20 - 22)						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Raision Vuokra-asunnot Oy	0888969-2	100	100	812	21 425	0
Eero Rantasen säätiö	1566817-7	60	60	409	0	5
As. Oy Kuulaharjat *	0138338-1	100	100	491	4 285	0
Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli	1584754-6	100	100	501	595	436
Raision Vesi Oy	2771691-4	100	100	4 982	34 528	-375
			Yhteensä	7 194	60 833	66
Kuntayhtymät						
Varsinais-Suomen liitto	0922305-9	5,42482	5,42482	138	97	10
V-S Kiinteistökuntayhtymä	0783597-5	20,68	20,68	234	151	1
Ky Raision-Naantalin Vesilaitos	0204419-7	50,00	50,00	1 611	35	0
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	0204427-7	47,13	47,13	4 845	1 000	39
Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä	3312874-8	8,1522	8,1522	33	5	1
			Yhteensä	6 828	1 283	50
Osakkuusyhteisöt						
As. Oy Raision Keonkatu 3	1700457-7	31,26	31,26	247	94	0
			Yhteensä	247	94	0

* Asunto Oy Kuulaharjat, fuusioitunut 31.12.2024 Raision Vuokra-asunnot Oy:n kanssa.

23. Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		160 997,29		616 934,31
Lainasaamiset	32 671 123,00	326 109,00	33 743 357,43	1 284 679,71
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	32 671 123,00	487 106,29	33 743 357,43	1 901 614,02
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	79 055,14	0,00	10 794,64
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	14 820,71	0,00	16 878,34
Yhteensä	0,00	93 875,85	0,00	27 672,98
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	32 671 123,00	580 982,14	33 743 357,43	1 929 287,00

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkääaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
T3-sairaalahankkeen investointimenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkääaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	11 992,81	11 556,24	1 149,18	1 689,75
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	467 951,60	28 077,81	115 551,60	28 077,81
Kelan korvaus työterveydenhuollosta				
EU-tuet ja avustukset				
Tasa-erälaskutus				
Muut tulojäämät	117 160,78	86 484,99	18 848,62	22 270,61
Tulojäämät yhteensä	585 112,38	114 562,80	134 400,22	50 348,42
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	585 112,38	126 119,04	135 549,40	52 038,17

25. Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 31.12.2023	95 753 427,47	101 691 382,64	95 753 427,47	101 691 382,64
Aloittavan taseen muutokset				
Siirtyneet aineettomat hyödykkeet				
Tietokoneohjelmistot	0,00	-104 984,36	0,00	-104 984,36
Siirtyneet aineelliset hyödykkeet				
Muut koneet ja kalusto	0,00	-115 393,52	0,00	-115 393,52
Siirtyneet sijoitukset				
Kuntayhtymäosuudet/V-S Sairaanhoidopiirin ky	0,00	-10 182 481,71	0,00	-10 182 481,71
Kuntayhtymäosuudet/V-S Erityishuoltopiirin ky	0,00	-109 388,92	0,00	-109 388,92
Kuntayhtymäosuudet/V-S Kiinteistö kuntayhtymä	0,00	62 384,20	0,00	62 384,20
Muut osakkeet ja osuudet/Oy Vasso Ab	0,00	-1 500,00	0,00	-1 500,00
Muut osakkeet ja osuudet/2M-IT Oy	0,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00
Siirtynyt lyhytaikainen vieras pääoma				
Lomapalkkajaksotus	0,00	4 515 409,14	0,00	4 515 409,14
Aloittava tase 1.1.2024	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47
Peruspääoma 1.1.	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47	95 753 427,47
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	331 874,81	334 273,38	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset/V-S Sairaanhoidopiirin ky	0,00	-2 398,57	0,00	0,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	331 874,81	331 874,81	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	12 974,95	12 974,95	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	12 974,95	12 974,95	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Rakennusrahaston pääoma 1.1.	631 139,33	631 139,33	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusrahaston pääoma 31.12.	631 139,33	631 139,33	0,00	0,00
Muut omat rahastot pääoma 1.1.	0,00	-0,18	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,18	0,00	0,00
Siirrot rahastosta, yritysmyynnit	-477 657,92	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot pääoma 31.12.	-477 657,92	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	153 481,41	631 139,33	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	37 932 146,32	32 320 774,20	23 930 278,58	21 598 098,81
Siirto edelliseltä tilikaudelta	8 535 544,58	5 652 930,36	47 514,24	2 332 179,77
Raision Vesi Oy; taserap.ero alkusaldoissa	-109 381,39	0,00	0,00	0,00
As.Oy Kuulaharjat fuusio As.Oy Raision Vuokra-as.	-32 337,44	0,00	0,00	0,00
V-S Sairaanhoidopiirin ky, muutokset	0,00	-23 937,15	0,00	0,00
V-S Erityishuoltopiirin ky, muutokset	0,00	-45 611,23	0,00	0,00
Turun kaupunkiseudun ky, ed.tk. tilinpäätös muuttunut	0,00	-1 956,19	0,00	0,00
Koy Kerttulan Jäähalli, ed.tk. tilinpäätös muuttunut	0,00	29 946,33	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä yhteensä 31.12.	46 325 972,07	37 932 146,32	23 977 792,82	23 930 278,58
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 116 888,20	8 535 544,58	219 910,72	47 514,24
Oma pääoma yhteensä	143 694 618,91	143 197 107,46	119 951 131,01	119 731 220,29

26. Erittely poistoeroista

Erittely poistoerosta		
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 221,79	1 424,30
EVL-poistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>1 221,79</i>	<i>1 424,30</i>

27. Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat		
	Kunta	
	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 656 982,24	21 394 304,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	92 984,94	92 984,94
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>15 749 967,18</i>	<i>21 487 288,94</i>

28. Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
	Kunta	Kunta
	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat	27 000 000,00	2 000 000,00
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>27 000 000,00</i>	<i>2 000 000,00</i>

29. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97	1 256 762,97
Vahingonkorvausvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä-arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)			0,00	0,00
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>1 256 762,97</i>	<i>1 256 762,97</i>	<i>1 256 762,97</i>	<i>1 256 762,97</i>

30. Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		131 391,70		114 175,02
Liittymismaksut ja muut velat	63 328,61		86 271,58	
Siirtovelat		346 565,00		
<i>Yhteensä</i>	<i>63 328,61</i>	<i>477 956,70</i>	<i>86 271,58</i>	<i>114 175,02</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		0,00		8 222,93
Liittymismaksut ja muut velat		82 050,24		82 050,24
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>82 050,24</i>	<i>0,00</i>	<i>90 273,17</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>63 328,61</i>	<i>560 006,94</i>	<i>86 271,58</i>	<i>204 448,19</i>

31. Sekkilimiitti

Sekkilimiittiä ei ole.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut ja muut velat				
Liittymismaksut	9 690 798,70	9 668 475,50	3 015 813,32	3 015 813,32
Muut velat	32 751,62	30 951,62	32 751,62	30 951,62
<i>Yhteensä</i>	<i>9 723 550,32</i>	<i>9 699 427,12</i>	<i>3 048 564,94</i>	<i>3 046 764,94</i>

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut siirtovelat	4 433,86	4 433,86	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 433,86</i>	<i>4 433,86</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Valtionosuusennakot	110 000,00	678 518,66	110 000,00	678 518,66
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 605 264,12	5 403 218,94	5 127 490,32	4 940 197,91
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 460 602,28	1 690 725,55	1 317 892,75	1 522 209,81
Korkojaksotukset	335 020,81	277 861,18	328 472,01	268 565,23
Muut menojäämät	777 336,18	858 448,01	567 583,45	267 646,18
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>8 288 223,39</i>	<i>8 908 772,34</i>	<i>7 451 438,53</i>	<i>7 677 137,79</i>

34. Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 876 195,98	3 196 064,79	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 876 195,98	3 196 064,79	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>2 876 195,98</i>	<i>3 196 064,79</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35.- 37. Vakuudet, jotka kunta on muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla antanut puolestaan

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

38. Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	4 266 637,91	2 955 164,06	3 932 683,47	2 620 706,01
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 813 585,26	1 051 585,09	1 674 154,39	902 422,53
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnership)	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

39. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	16 252 422,28	16 252 422,28
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	4 356 060,00	5 001 388,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	34 459 716,00	34 459 716,00	34 459 716,00	34 459 716,00
Jäljellä oleva pääoma	24 876 142,35	25 786 231,21	24 876 142,35	25 786 231,21
Vastuusitoumukset yhteensä	24 876 142,35	25 786 231,21	29 232 202,35	30 787 619,21

40. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	218 923 587,00	206 914 573,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	234 926,00	164 709,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus Turun seudun puhdistamo Oy:n osakaskuntien kokonaisvastuista ja leasing-ennakkomaksuista	7 455 598,54	7 703 302,37	7 455 598,54	7 703 302,37
Muut sopimusvastuut				
Keskeneräisen konsultti- ja urakkasopimukset ja muut sopimusvastuut	69 936,32	18 598,45	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	7 525 534,86	7 721 900,82	7 455 598,54	7 703 302,37
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-121 060,00	131 774,00	-121 060,00	131 774,00
Kohde-etuuden arvo	10 517 262,00	10 862 088,00	10 517 262,00	10 862 088,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 042 947,00	4 340 256,00	3 042 947,00	4 340 256,00
Osuus kuntayhtymien alijäämistä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut taloudelliset vastuut yhteensä	10 447 421,86	12 193 930,82	10 377 485,54	12 175 332,37

- 1) Veloitteet perustuvat kauppakirjoihin eikä niissä ole sitouduttu tarkkaan toteutusaikatauluun. Tasetileillä maankäyttömaksuja on tilinpäätösvuotena yhteensä 0 €.
- 2) Turun seudun puhdistamo Oy:n antama todistus on liitetietojen erittelyissä.
- 3) Muista sopimusvastuista on erilliset laskelmat liitetietojen erittelyissä.
- 4) Koronvaihtosopimuksista on erillinen laskelma liitetietojen erittelyissä.
- 5) Arvonlisäveron palautusvastuusta on erillinen laskelma vuosilta 2014 – 2024 liitetietojen erittelyissä. Palautusvastuu ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole toteutumassa.
- 6) Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuusta on erillinen laskelma liitetietojen erittelyissä.

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
	koko henkilöstö	koko henkilöstö
Kaupunginhallitus	71	87
- KH, konserni	39	42
- KH, kaupunkikehitys	32	45
Lupalautakunta	16	15
Infralautakunta	176	175
Sivistyslautakunta	692	722
Vapaa-aikalautakunta	81	84
<i>Yhteensä</i>	<i>1 036</i>	<i>1 083</i>

43. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	40 820 976,70	39 779 736,37
Henkilösivukulut	9 584 856,54	10 020 494,16
Eläkekulut	8 162 095,57	8 175 917,78
Muut henkilösivukulut	1 422 760,97	1 844 576,38
Henkilöstökorvaukset	576 298,83	540 997,28
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	49 829 534,41	49 259 233,25
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Investointien palkat ja palkkiot	11 945,43	63 616,12
Investointien eläkekulut	2 210,49	11 091,54
Investointien muut henkilösivukulut	348,76	2 653,81
	14 504,68	77 361,47
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>49 844 039,09</i>	<i>49 336 594,72</i>
Luontoisedut	628 968,91	558 857,26

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Feministinen puolue		
Keskusta Raision kunnallisjärjestö ry	3 189,00	2 846,00
Kokoomus Naantalın kunnallisjärjestö ry	0,00	36,00
Kokoomus Raision kunnallisjärjestö ry	8 262,39	8 353,88
Kristillisdemokraatit	522,75	630,00
Raision Perussuomalaiset ry	3 537,50	3 483,00
Raision seudun Vihreät ry	3 870,00	3 762,00
Raision Vasemmistoliiton kunnallisjärjestö ry	4 048,75	3 942,50
Ruotsalainen kansanpuolue RKP	237,50	248,00
Ruskon Kokoomus ry	0,00	8,00
Ruskon työväenyhdistys ry		
SDP Raisio	10 339,00	10 428,00
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>34 006,89</i>	<i>33 737,38</i>

45. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2024	2023
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	28 713,10	32 979,70
Tilintarkastajan lausunnot		0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 412,60	2 928,75
Muut palkkiot		0,00
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>31 125,70</i>	<i>35 908,45</i>

46. Intressitapahtumat

Olenneiset intressitahotapahtumat (tavanomaisesta poikkeavat liiketoimet) vuoden 2024 aikana:

Ei ole.

5. Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

5.1. Muut eriytetyt laskelmat

5.1.1. Henkilöstöruokala Elauksen tuloslaskelman ja laskennallinen eriyttäminen

HENKILÖSTÖRUOKALA ELAUKSEN TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Liikevaihto	278 076,31	285 593,00
Liiketoiminnan muut tuotot	138,24	319,72
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 788,24	-105 399,16
Palvelujen ostot	-3 567,29	-5 828,17
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-84 530,73	-85 047,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15 000,82	-15 505,91
Muut henkilösivukulut	-2 539,28	-3 821,66
Liiketoiminnan muut kulut	-67 782,93	-52 222,13
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-2 994,74	18 087,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 994,74	18 087,84

KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEET

Kustannuslaskenta perustuu aiheuttamisperiaatteeseen. Ruokapalveluiden yhteiskustannusten jakamisessa käytetään laskennallista kohdentamista. Jakotekijänä käytetään palvelusuoritteita. Ne perustuvat tilikaudelle budjetoituihin määriin. Vyörytys suoritetaan kerran kuukaudessa automaattisesti.

Kaupungin muun organisaation tuottamat sisäiset palvelut jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Jakotekijöinä käytetään viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen perustuvia hintoja ja suoritelmää. Sisäinen laskutus suoritetaan joko kerran kuukaudessa tai vähintään neljännesvuosittain.

Liikevaihtoon on lisätty henkilökunnan aterioiden ja ulkopuolisten asiakkaiden aterioiden hintojen erotus kerrottuna henkilökunnan aterioiden määrällä (subventio).

5.1.2. Venesataman tuloslaskelman laskennallinen eriyttäminen

VENESATAMAN TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2024		01.01. - 31.12.2023	
Liikevaihto		363 518,53		321 385,39
Liiketoiminnan muut tuotot		2 722,49		876,28
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-89 615,88		-85 052,72	
Palvelujen ostot	<u>-158 299,98</u>	-247 915,86	<u>-176 994,61</u>	-262 047,33
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-9 823,99		-12 308,92	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 654,73		-2 124,86	
Muut henkilösivukulut	<u>-282,80</u>	-11 761,52	<u>-529,35</u>	-14 963,13
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-97 927,16</u>	-97 927,16	<u>-92 187,71</u>	-92 187,71
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-11 108,88</u>		<u>-4 745,56</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		<u>-2 472,40</u>		<u>-51 682,06</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-2 472,40		-51 682,06

KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEET

Kaupungin muun organisaation tuottamat sisäiset palvelut jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Jakotekijöinä käytetään viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen perustuvia hintoja ja suoritemääriä.

Sisäinen laskutus suoritetaan joko kerran kuukaudessa tai vähintään neljännesvuosittain.

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

TILINPÄÄTÖS 2024

RAISION KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

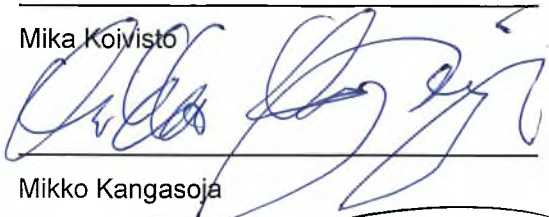
Raisiossa 24 päivänä maaliskuuta 2025

Jari Salonen

Mika Koivisto

Mikko Kangasoja

Jonni Moislahti

Tanja Parkko

Satu Rantanen

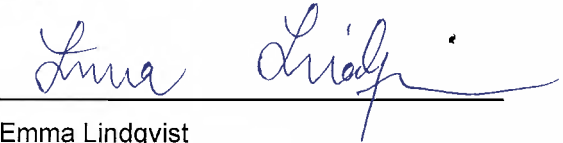
Eero Vainio
kaupunginjohtaja

Jarmo Rosama

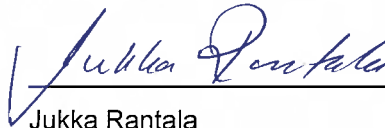
Jonna Mero

Emma Lindqvist

Hannele Lehto-Laurila

Jukka Rantala

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Tarkastuksesta olen tänään antanut tilintarkastuskertomuksen.

Raisiossa 14 päivänä touko kuuta 2025

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Kirsi Ehrlund
tilintarkastaja, HT, JHT

7. Luettelo ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista 1.1. – 31.12.2024

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	Sidottuna	
Päiväkirja	DVD	(Tiedostomuodot ASCII, XML ja PDF)
Pääkirja	DVD	(Tiedostomuodot ASCII, XML ja PDF)
Laskutusluettelot	DVD	(Tiedostomuodot ASCII, XML ja PDF)
Myyntireskontra	DVD	(Tiedostomuodot ASCII, XML ja PDF)
Palkkakirjanpito	Atk-listoina ja DVD	(Tiedostomuodot XML ja PDF)
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina	

Luettelo käytetyistä tositelajeista

Tositelaji	Nimi	Tositelaji	Nimi
1	Pankkitositteet	20	Ostolaskujen maksut
2	Luottotappioiden hyvitykset	22	Ostolaskut ostoreskontra
3	Palkkatositteet	30	Myyntireskontran suoritukset
4	Uimahalli	31	Myyntilaskut Web
5	Sonet-varasto	32	Effica terveys
6	Effica sosiaali	36	Konevarikko
7	Kassapankki	41	Ruokapalv. sis. lask. (Jamix)
8	Excel-muistiotositteet	46	Konevarikko sisäinen laskutus
9	Muistiotositteet	50	Matkalaskut ja ennakot M2
12	SL Laskennalliset	86	Hyvitysten kohdistus
14	Vyörytykset	96	Kirjanpidon tulos
15	Luottotappiot	97	Kirjanpidon tulos laskennall.
16	Alv-jako	98	Sisäisen laskennan tulos
17	Suunnitelmapoistot	99	Sisäisen laskennan tulos lask.
18	TT-tuki		
19	Kela/asumistuki	LT	Liitetietotositteet